

Ya libru tu

Jeremias

1 Daya nesúrat kídi, ay ittu datu bàbànan tu Jeremias nga pútut tu Hilkia, nga isa nga pádi nga iAnatot ka íli datu gakagaka natu Benjamin. ²Inamomanán ne APU tu Jeremias kitu mekasangapúlu se tallu dagun kitu inagturáy tu Ari Josia nga pútut tu Amon nga ári ka Juda. ³Netul-túluy ne Apu tu nangamomán na kaggína kitu báyat na inagturáy natu Ari Jehoyakim, nga pútut tu Josia nga ári ka Juda, panda kitu mekasangapúlu se isa dagun nga nagturáy natu Ari Zedekia, nga pútut pe tu Josia, panda kitu mekalimma búlán kane metálaw nga bálud datu iJerusalem.

Tu nagkarraw ne Apu ke Jeremias

⁴Ay nán ne APU kiyà: ⁵“Am-ammu taka ngin oray kitu bùsit ka pikam. Ay sakbay ka nga neanà, ay nekísi taka ngin na magbalin ka profeta ku kadaya ngámin na nas-nasiyon.”

⁶Ay nán tu Jeremias nga nesungbát, “O Apu DIOS, akkan ku ammu ya magbàbànan ta nabbing ngà pikam!”

⁷May nán ne APU,

“Akkan mu nán nga nabbing ka pikam,
ta masápul nga mawe ka oray ka wàna
ya pangibonán ku kikaw,
se ibàbànan mu ngámin na pebàbànan ku kikaw.

⁸Akkan ka magansing kadaya tolay,
ta kabulun nà peyang nga mangisalákan
se mangigdù kikaw.

⁹Ay se yala tinùbit ne APU tu mútung ku se na nán,
“Ye, yán, netúbu ku kikaw daya bàbànan ku.

¹⁰Kídi nga algaw, ay pinlíli taka
nga makammu kadaya ngámin na nas-nasiyon
se daya itur-turayán da ári.

Ipakammum ya karba se kadadál daya duddúma,
se ipakammum ya kàwa se kepolit daya duddúma.”

¹¹ Ay uwad kinagi manin ne APU kiyà, “Nágan na ya masingan mu Jeremias?” Ay nán ku, “Atán isa nga pasanga káyu wa almendras, Apu.”

¹² Ay nán na manin kiyà, “Kustu ya nán mu. Ya piyán na kagiyan yán, ay atán nà a magsisíngan, ta senu masigurádu ku nga matungpál daya ngámin na palánu ku.”

¹³ Ay uwad kinagi manin ne APU kiyà. Ay nán na, “Nágan naya masingan mu kídí yin? Ay nán ku nga summungbát, “Sisinnán ku ya isa nga bánga nga atán maggur-gurù a danum se nepasíkig ka panillod.”

¹⁴ Ay se la kinagi ne APU kiyà, “Magpagayát ka dáya ya nadakè nga màwa kadaya tolay kídí nga íli. ¹⁵ Ata madama ku ayabán kídí Jerusalem daya ngámin baláki tolay ka dáya se daya à-ári da. Maglalbet da se daya à-ári da. Rabbaan da ya darupíríp na íli, se da abáan ya Jerusalem se daya duddúma nga íli na Juda. Ay se da ippáy daya tugaw da kiya ruwángan na íli. ¹⁶ Kagiyan ku kadaya tolay ku ya ammánis ku kaggída, gapu kadaya nadakè a kuk-kuwaan da kiya naglikud da kiyà. Magday-dáyaw da kadaya sinan diy-diyos nga kinuwaán da kampela ngin nin. ¹⁷ May nu ikaw, ay magsagána ka ta mawe mu kagiyan kaggída ngámin na kinagi ku kikaw. Akkan ka magansing kaggída, áta nu magansing ka, ay papanansingan taka ki àráng da. ¹⁸ Ay nu iyà, kuwaan taka kídí nga algaw ka ummán ka nagligda tutu wala nga íli nga naabut se nagadígi ka balayyáng se nadingdingán ka bága. Akkan daka maábà daya à-ári ka Juda, onu daya agtuturáy da, onu daya pappádi onu daya tolay ka Juda.

¹⁹ Labánan daka, may akkan daka maábà.

Ata bul-bulunan taka se iyà ya mangigdù kikaw.” Ittu yán tu kinagi ne APU.

Ya kinamáru ne Dios kada iIsrael

2 Ay atán manin kinagi ne APU kiyà: ² “Mawe mu ibàbànan idi kadaya iJerusalem: Ay nán mu kaggída, “Tu idi ya nán ne APU: Madamdám ku tu anngikurug nu tutu wala kiyà kitun, kitu kabbing nu pikam,

1:11 Ya almendras ya búnga kayu nga ummán ki ananggi, may ya mayán na, ay ummán ki bukal kakaw.

se ya amminya nu kiyà kitu árig tada ya apagkasár.
Sinúrut dà oray ka ir-ir-er nga áwan tutu wala mul-múla.

³Kitu nunna nga algaw,
ay napatag tutu wala
nga kuw-kuwa ne APU ya Israel.

Arig da ya nunna nga ápit ne Apu.
Napabásul datu ngámin nagparígát kaggída,
ay díkod pinarigátan pe ne APU da.

E APU ya manguna kídi.”

⁴Gínán nu ya bàbàrán
ne APU,
dakayu wa gakagaka tu Jacob
se dakayu ngámin na iIsrael!

⁵Ay tu idi ya nán ne APU:
“Nágan na kanu tu kinuwa ku nga nadakè
nga nán datu apuapu nu,
ta tura da naglikud kiyà?

Ittu dala nga pinat-patag
datu áwan sur-surbi nga diy-diyos da;
nga ittu ya gapu na
nga nagbalin da pe ka áwan sur-surbi.

⁶Awan da la nakadamdam kiyà.
Akkan da la nakuna ya,
‘Ka wàna nád giyán ne APU win?

Aggína tu nangítálaw kadakami ka Egipto kitun,
se aggína pe ya nangiapu kadakami kitu ir-ir-er kitun,
nga giyán na natikágan na lusà se adu ab-abbut.

Tinagasinnán nakami
kitu kowad mi kitu giyán na áwan danum,
se giyán na áwan mag-agyán,
se áwan oray manalen nala nga tolay kitúni.’

⁷“Nippan takayu kiya nadam-ag ga lusà,
se nu maramanán nu daya búnga datu mul-múla kitúni.
May kane atán kayu kitúni yin,
ay rinag-ragitán nu mán kammin ya lusà ku win;
pinagbalin nu ka nadakè tu lusà ku wa niddè kadakayu.

⁸ Ay daya pappádi, ay akkan da la pe nasaludsud nga,
 ‘Ka wàna giyán ne APU?’
 Akkan dà pe pinagan-anu daya nangisur-súru ki lin-lintag ku.
 Ay datu agtuturáy da, ay sinúkir dà,
 ay se datu profeta da, ay e Baal ya sinirbiyán da,
 ay se da pinat-patag mán kammin
 datu áwan sur-surbi nga sinan diy-diyos da.”

⁹ Ay nán ne APU:

“Díkod pabasúlan takayu manin,
 se daya sumarunu nga gakagaka nu.

¹⁰ Mawe kayu kod ka íli Cyprus,
 se mawe kayu ka íli Kedar,
 ta sinnan nu nu atán ya nàwa
 nga ummán kiyán.

¹¹ Atán kadi nasiyon nga nagsukát ka diy-diyos na,
 oray nu akkan da kammala kustu wa diyos sin?

Ngamay daya tolay ku,
 ay nesukát dà a nadáyaw wa Dios da,
 kadaya sinan diy-diyos
 nga áwan kammala mid-idde kaggída.

¹² Pagballà pà nang daya ngámin lángit
 ya ummán kiyán.

Masdaáwan da pà nang
 se magansing da gapu kiyán,”

nán ne APU,

¹³ “ta atán duwa nga bánag
 nga nagbasúlán daya tolay ku:

Ya munna, ay naglikudán dà,
 nga árig gabbuwà danum ma mamiyág kaggída.

Ay se da nagkorob ka aggùnudán da ka danum,
 nga atán gakki na,
 ay túya áwan mabansi nga danum na.

¹⁴ Ay taanna, nagbalin ka asassu kadi daya iIsrael?
 Akkan da mà neanà nga asassu.

May taanna, tura aggída

- ya inarisamsam daya kalínga da?
¹⁵ Arig ka láyon nga magúngug daya kalínga da,
 nga nangdadál kiya íli da.
 Túya nagbalin ka áwan sur-surbi daya il-íli da,
 se nabaaw da tutu wala.
- ¹⁶ Ay akkan nala nga yán,
 áta inumbet datu iMemfis se iTapanhes
 nga nanadál kiya dáyaw na Israel.
- ¹⁷ May básul nu kampela ngin nin yán na iIsrael
 ya kapà-pàyanán nu,
 ta pinaglikudán dà a APU nga Dios nu,
 kiyà nga mangitur-turung kadakayu
 kitu nagdal-dalen nu!
- ¹⁸ Ay nágan na lugud ya nálaálà nu
 kiya nakikumplut nu kadaya iEgipto,
 nga ummán kayu ka nakiinum ka wángag Nilo?
 Ay nágan pe naya nálaálà nu
 kiya nakiturátu nu kadaya iAsiria,
 nga ummán kayu ka nakiinum ka wángag Eufrates?
- ¹⁹ Ya kinadakè nu mismu
 ya mamánis kadakayu.
 Ay mapabásul kayu
 gapu kiya naglikud nu kiyà.
 Ay masingan se mammuwán nu
 nga nadakè se narígát ya kapàyanán nu,
 gapu kiya naglikud nu ke APU nga Dios nu.
 Awan nu wala nga aggansing kiyà.”
 Túyán ya kagiyan ne Apu DIOS
 nga Mannakabalin ki Ngámin.
- ²⁰ Nán ne Apu: “Nabayág gin tu árig naglapsu nu kiyà
 se tu namitáng nu kadaya káwar nu
 nga nán nu, ‘Maddi yà a magsirbi!’
 Ngamay kiya útun daya alingúdu wa ban-bantay,
 se kadaya linung daya nasagúngut ta káyu,
 ay nagsirbi kayu kadaya sinan diy-diyos,

- ki nagday-dáyaw nu kaggída.
 Bíláng nedaládag dà ki ummán kiyán.
²¹ Iyà ya árig nangimúla kadakayu.
 Arig nu ya kapíyán na tagimúla nga úbás
 nga gayát ki kapíyán na pungut.
 May paanna ya nagbalin nu
 ka ur-úray nga barráw nga úbás?
²² Ay oray mán nu mamin-adu kayu magsabun,
 ay sisinnán ku kammala
 ya ragit daya bas-básul nu,”
 nán ne Apu DIOS.
²³ May nán nu, “Akkan kami mà naragitán a!
 Akkan kami nagdáyaw kiya sinan diy-diyos nga Baal!”
 May tura nu makagi yán?
 Ay mawe nu kod sinnan daya tanáp,
 may masingan nu ya nadakè a kinuwa nu.
 Ummán kayu wala kiya babbalásang nga kámel
 nga akkan makasinád nga magsap-sápul ka toru.
²⁴ Arig nu pe ya babay nga asnu wa alsádu,
 nga maglángalángad nga magsap-sápul ka toru.
 Awan makalípán ki akasápul na.
 Akkan masulítán ya toru wa asnu nga magsápul kaggína,
 ta mas mà da la nga mas mà ki oras akasápul na.
²⁵ Israel, akkan mu ipalúbus
 nga árig magbattu daya dapán mu,
 onu árig mapandanán ka
 ki awwaw mu kadaya sinan diy-diyos.
 May nán mu wa, ‘Awan ta mabalin
 ta pàgan ku kammala ngin nin
 daya sabáli nga diy-diyos.
 Sap-sapúlan kuda kammala.”
- ²⁶ Ay nán ne Apu:
 “Nu wà ummán naya kípát naya maragtákaw wa nasukalán,
 ay ummán pe ya keap-appat daya ngámin ilsrael;
 meráman daya à-ári da, se daya ù-upisiyál da,

se daya pappádi da se profeta da.
²⁷Ata, 'Ikaw ya ama ku,' nán da
 kiya káyu kammala ngin nin.
 Ay se nán da kiya batu nga, 'Ikaw ya nangianà kiyà.'
 áta imbes kuma nga umàráng da kiyà,
 ay pinaglikudán dà mán kammin nin.
 May nu umbet ya kaparigátan da ay,
 'Umbet nakami mán sengán agpà!' nán da kiyà.
²⁸Taanna, ka wàna giyán datu diy-diyos nu
 nga kinuwaán nu ta?
 Tura akkan aggída ya karrawán nu
 nga sumeng kadakayu kiya kaparigátan nu
 nu mabaal da.
 Dakayu wa iJuda, ummán ki kaadu daya íli nu
 ya kaadu dayán na sinan diy-diyos nu.

²⁹Ay taanna, tura kayu magríri kiyà?
 Ay dakayu ngámin ya sinummuwáy kiyà,
 nán ne APU.
³⁰Pinánis takayu,
 may áwan na surbi,
 ta akkan kayu mà nangulis.
 Arig nu mán kammin nin ya narungat ta láyon
 nga nagpatay kadatu profeta nu.
³¹Dakayu wa iIsrael,
 kappiyánan nu ginán ya kag-kagiyan ku.
 Ummán nà agpà ka ir-ir-er
 nga áwan sur-surbi kadakayu ta?
 Onu ummán nà ki giyán nga nagìbat tutu wala?
 Ay taanna lugud, tura nu nán nga,
 'Siwwawaya kami yin.
 Maddi kami umbet kikaw win,' nán nu?
³²Wayya la nga kaligpanán agpà
 na isa nga babbalásang daya ar-arítus na?
 Onu kaligpanán na babay ya meatáwa
 ya magbádu ka bádu na nga pára ki kasár na?

Ngamay nabayág dà in kinaligpanán
 daya tolay ku.

³³ Nalaing kayu tutu wala nga magibabbay.

Nasuruwán nu oray daya nadakè a babbay
 kadaya nadakè a gagángay nu.

³⁴ Ay akkan nala yán

ta siddadága daya bádu nu
 ki dága daya áwan bas-básul nga napubri,
 oray mán nu áwan nu natiliw kaggída
 nga linumnà kadaya babalay nu.

Ngamay oray nu mapakuna,

³⁵ ay nán nu nga,

‘Awan ku mà kinuw-kuwa nga nadakè.

Túya sigurádu ku nga akkan nà lùsawan ne Apu!’

Ngamay pabasúlan takayu

ki nagkuna nu nga,

‘Awan ku la nga básul.’

³⁶ Nalà-lapat tala kadakayu

ya magsukasukát ki kakumplut nu.

Iap-appat nakayu wala ya Egipto,

nga ummán ki nangiap-appat na Asiria kadakayu kitun.

³⁷ Ap-apput nu ya úlu nu pe

nga magtálaw ka Egipto,

ta neap-appat kayu;

áta lùsawan ne APU ya íli nga nagpiyáran nu.

Awan nu wa málaálà kaggída.”

Tu naglikud na Israel ke Dios

3 Ay nán ne Apu:

“Nu igsán na laláki ya atáwa na,

ay se yala mangatáwa kammin ka sabáli nga laláki tu babay,

ay akkan nin rumbang nga magulli kammin

kitu nunna nga atáwa na.

Mamadakè ki isa nga íli ya ummán kiyán na mà-màwa.

May ikaw Israel, ay adu árig neatawán mu,
 may kídi yin, ay piyán mu ya magulli kammin kiyà?”
 nán ne APU.

²“Maglángad kayu kod,

ta sinnan nu ya útun daya ban-bantay.

Atán kadi kadayán ya akkan nu nagday-dayáwan

nga nangidaladágan nu kiyà kadaya sinan diy-diyos nu?

Magtutúgaw kayu ki bíkat daya kal-kalsáda

nga ummán ka púta nga magiddag ka laláki

nga ayabán nu nga manglay kadakayu.

Ummán kayu ki tirung nga atán ki ir-ir-er

nga magid-iddag ka huldappan na.

Ay gapu kadaya nadakè a kuk-kuwaan mu,

ay rinag-ragitán mu ya íli.

³Ummán kayu win ki púta,

nga akkan na tutu wala ammu win ya mìpat.

Ay ittu ya gapu na nga áwan udán,

oray ki tiyampu nga aggannag na.

⁴Ay se nu wala nán kiyà,

‘Ama, ikaw ya mangitur-turung kiyà

nanggayát kitu kabbing ku.

⁵Magnanáyun kadi ya lùsaw nu

se rungat nu kiyà?’

Ummán kiyán peyang ya kagiyan nu nga iIsrael;

may kinuwám ngámin baláki na nadakè a malammat mu.”

Ya amakappoli ne Dios kadaya iIsrael

⁶Ay kitu nagturáy tu Ari Josia, ay nán ne APU kiyà, “Nasingan mu ya kinuwa naya akkan mapiyár ra Israel? Natan ki púta! Nawe nagday-dáyaw kadaya diy-diyos na nga atán ki káda útun da alingúdu wa bab-bantay, se atán ki linung daya nasagúngut ta káyu. ⁷Ay dálin ku nu magulli yin kiyà kane mabalin na màwa dayán. Ngamay akkan! Nasingan naya akkan mapiyár nga wagi na nga Juda yán na kinuwa na.

⁸Nasingan na nga niddán ku ka kasurátan se ku nesína ya akkan mapiyár ra wagi na nga Israel gapu ki nakidal-daládag na. Ngamay akkan nala nagansing. Nawe pe ya natan ki púta. ⁹Ay ur-úray yala kaggína yán na kuk-kuwaan na. Nagday-dáyaw kadaya sinan diy-diyos nga nàwa ki batu se káyu. Díkod rinag-ragitán naya íli. ¹⁰Ngamay oray nu mapakuna, ay nagpi-ulli yala ya Juda kiyà. Akkan kammala nga kurug gin na naggulli kiyà,” nán ne APU.

¹¹Ay se la manin nán ne APU kiyà, “Ay oray nu pinaglikudán nà ya akkan mapiyár nga Israel, ay nakà-káru kammala ya básul naya magpi-pìduman na Juda. ¹²Ay lugud mawe mu kagiyan idi kadaya ísrael. Tu idi ya nán ne APU:

“Ikaw wa akkan mapiyár ra Israel,
magulli ka kiyà in, ta maragkallà à.

Akkan taka lùsawan nin,
ta akkan wayya magnanáyun
ya angalùsaw ku kikaw.

¹³Bibbìdan mu wala nga nagbásul ka kiyà,
se sinuwáy nà nga APU se Dios mu.

Akkan nà a nekur-kurug.
Bibbìdan mu pe nga bílang nedaládag nà
kadaya sinan diyos
nga atán kiya linung daya nasagúngut nga káyu.

Iyà nge Yahweh. Iyà ya magúni kídí.

¹⁴Nán ne APU,

“Magulli kayu kammin kiyà,
dakayu wa akkan mapiyár ra annánà,
ta iyà ya apu nu.

Mangalà à ka isa ngala ki káda íli,
se duwa ki káda tangámalán kadakayu,
se takayu iulli kammin ka íli nu wa Israel.

¹⁵Ay se takayu iddán kadaya mangiapu kadakayu nga mepogup ya uray da ki uray ku. Usaran da ya kinalaing da se pannakaáwat da ki angngituráy da kadakayu. ¹⁶Ay nu gumánab kayu se umadu kayu manin kiya íli nu,

ay akkan nu win pagbàbànanan tu napalábas; kitu kakowad natu Arko wa nakikariyán ne APU kadakayu. Akkan nu pe yin na madamdám onu aw-awanan. Akkan nu masápul ya mangwa pikam mala ka sabáli nga Arko. ¹⁷ Ay nu dumatang yán na algaw, ay ingágan da ngin ya Jerusalem ka Pagturayán ne APU. Ay maglalbet kiyán daya ngámin tolay kadaya nas-nasiyon nga magdáyaw ke APU. Akkan da ngin ittu sur-surútan daya nadakè a panaglam-lammat da. ¹⁸ Ay kiyán pe nga algaw, magbubúlun daya iJuda se daya iIsrael nga magulli kiya íli nga nekari ku wa idde kadatu apuapu da nga pag-agyanán da peyapeyang ngin. Maggayát da kadaya il-íli ka dáya.”

¹⁹ Ay nán ne Apu,

“Nán ku nga maglam-lammat;

Ibíláng taka ka an-anà ku tutu wala!

Ay se idde ku kikaw ya kapíyán na lusà

nga ittu ya kapàgán na kuw-kuwa kídì kalawagán;

ta piyán ku nu iyà ya awágan mu ka Ama mu,

se akkan nà a paglikudán.

²⁰ May sabáli mán kammin

ta natan kayu ki babay ya akkan mapiyár

nga nangigsán ki atáwa na.

Naglikudán dà, dakayu wa iIsrael.

Iyà nge Yahweh mismu ya magúni kídì.”

²¹ Ay atán magina nga magsángit

ki útun daya ban-bantay;

magsángit daya iIsrael

gapu ki pannakit da,

ta summiyási da

se pinaglikudán da nge APU nga Dios da.

²² Magulli kayu kammin,

dakayu wa akkan mapiyár nga annánà,

ta appoliyan takayu,

se pagbalinan takayu kammin

ka mapiyár ra annánà.”

Ay nán datu tolay:

“Ò, umbet kami yin
ta ikaw ya APU nga Dios mi.

²³Awan nala kurug ya neseng
naya nagday-dáyaw mi
kadaya sinan diy-diyos
kadaya útun daya ban-bantay.

Neal-alílaw kami yala.

Kurug ga e APU nga Dios mi
ya makesalákan kadakami nga iIsrael.

²⁴Ay gapu ki nagdáyaw mi kadaya sinan diy-diyos,
ay ummawan ngámin datu nagrig-rigátan datu apuapu mi,
ngámin na kalding se karneru, se datu bak-báka,
se oray datu pútupútut da.

²⁵Ay túya rabbang na nga merungsap kami
ki appat mi gapu ki nagbásul mi ke APU nga Dios mi;
dakami se datu apuapu mi;
nanggayát kitu kabbing mi panda kadedi al-algaw.

Akkan mi nekur-kurug ge APU nga Dios mi.”

4

Ay nán ne APU:

“Dakayu wa iIsrael,
nu piyán nu kurug tutu wala
ya magulli kammin kiyà,
ay akkan kayu magduw-duwa
nga mangigsán kadaya sinan diy-diyos nu.

²Ay díkod annung nu
ya magsipata ki ngágan ku;
ay kurug se kustu, se áwan nadakè ki agsipata nu.

Díkod, gapu kadakayu,
ay makiseng pe kiyà
daya duddúma nga nasiyon,
ay se dà pe ya day-dayáwan.

³Ay nán ne APU kadatu iJuda se kadatu iJerusalem:

“Araduwan nu kammin daya lusà nu
nga nabayág gin na akkan naarádu.

Akkan nu iwárit ya aggì nu ki agkadtán.
⁴Dakayu wa iJuda se iJerusalem.
 Ipindu nu ya biyág nu ke APU.
 Akkan nu pakulnítan ya uray nu.
 Ta nu akkan, ay makarungat tà tutu wala
 nga ummán ki apuy ya áwan tutu wala ya makapatay,
 gapu kadaya nadakè a kuk-kuwaan nu.

Ya kapanísán daya iJuda

- ⁵“Idámag nu ka Juda se iwaragáwag nu ka Jerusalem nga nán nu:
 ‘Itanggoyob nu ya tarumpeta ki ngámin íli!
 Isáraw nu ka naggat
 ya mangikagi kadaya il-íli nga nán nu,
 Dádun na maglingad kadaya il-íli
 nga naabut ka darupírip.’
⁶Mangippáy kayu ka tagematun na dálen
 nga mameyag ka Jerusalem!
 Mawe kayu magsirù in! Magkaru kayu!
 Ata mangilbet nge Apu ka kadà-dásán,
 nga magpagayát ka pane dáya!
⁷Ummán ka láyon
 nga bummurád nga gayát ki sirát.
 Lummawán ya magdadál kadaya il-ileli.
 Pagbalinan na ka áwan sur-surbi ya íli nu.
 Mabaaw tutu wala ya íli nu.
⁸Ay túya magmanakit kayu.
 Magbádu kayu ka langgusti.
 Sumángit se magugolán kayu,
 ta akkan pikam nippà
 ya rungat tutu wala ne APU kadàtada.”
⁹Ay nán ne APU,
 “Kiyán nga algaw, ay maawanán tutu wala ka namnáma
 daya à-ári se daya à-apu.
 Mapandanán daya pappádi ki ansing da pe,

ay daya profeta, ay masdaáwan da tutu wala kiya màwa.

¹⁰ Ay se ku la nán, “O Apu nga DIOS, di nakasaba ngala daya tolay kiya kinagi mu, ta nekari mu mà ya kinatalna ki Jerusalem. May tura ampiláng mán kammin ya neaayang kaggída ngin.

¹¹ Umbet ya algaw nga nán da kadaya iJerusalem:

“Magbáli ka napásu tutu wala nga magpagayát ka ir-ir-er,
nga mameyag kadaya nakal-allà a tolay.

Akkan napiya ki agsáp ta,

¹² ta naggat tutu wala ya báli pára kadayán. Iyà ya
mangagi ki kapanísán daya tolay.

¹³ Sinnan nu, ta atán nin ya kalínga nu.

Ummán ka alúyut nga umbet.

Ummán ka alipugpug daya takay na.

Ay daya kabalyu na,

ay nabì-bílag da may daya bukkaw.

Kal-allà tada ngala.

Panda tada idi yin!

¹⁴ Dakayu wa iJerusalem,

igsán nu win daya nadakè a panaglam-lammat nu,
ta senu mesalákan kayu.

Nungay na agpà ala ngin ya angnippà nu
kadaya nadakè a lam-lamtan nu?

¹⁵ Atán umbet nga maggayát ka Dan,

se atán maggayát ka bantay Efraim

nga mangipakammu ki nadakè a kapàyanán nu.

¹⁶ Umbet da kagiyánan daya il-ileli,

“Atán da ngin! Se kagiyánan da ka Jerusalem,

nga umbet daya kalínga da

nga maggayát kadaya adayyu wa íli,

nga mangisáraw ki akigubát da

kadaya il-íli ka Juda.

¹⁷ Linìmut da ngin ya Jerusalem,

natan ki tálun

nga napalebután kada magbantáy.

Màwa yán, áta nagribilde

daya tolay ku kiyà,” nán ne APU.

18 “Básul nu kampela ngin nga iJuda
 ya kapanísán nu,
 ta nadakè ya kabiy-biyág nu,
 se nadakè daya kuk-kuwaan nu.
 Magìna nu ya takit na panda ki unag nu.”

Ya nagpannakit ne Jeremias pára kada keliyán na.

19 Napalotán ya pannakit ku!
 Akkan ku meturdán ya pannakit ku.
 Matakítán nà tutu wala pà nang.
 Makap-apangbáw wà tutu wala.
 Akkan nà makasinád,
 ta giginán ku ya tarumpeta daya kalínga
 se ya sáraw daya makigubát.

20 Magsasarunu ya kapar-parigátan
 nga umbet kiya íli,
 panda kiya kadadál na tutu wala.
 Màtatán nala nga madadál daya báwi ku;
 se mapipìsi tutu wala daya kurtína ku.

21 Nungay na nád dala
 ya kippà naya bandera ki gubát,
 se ya kakusap naya tarumpeta?

22 Ay nán ne Apu:
 “Umang-ang-ang daya tolay ku.
 Akkan dà a am-ammu.
 Ummán da kadaya annánà
 nga akkan makaw-áwat.
 Ya mangwa ka nadakè ya paglaingán da,
 may akkan da ammu ya mangwa ki napiya.”

23 Ay se ku la siningan ya kalawagán,
 may áwan na tutu wala singasingan
 se áwan na sur-surbi.
 Ay se yà la naglángad ka lángit,
 may áwan ku tutu wala masingan nga wada.

- 24 Sumingan nà kadaya ban-bantay,
 ay matar-taryun da,
 se magkíni-kínin daya babbalantay.
- 25 Sumingan nà ki lebut ku,
 ay áwan ku tutu wala masingan na tolay.
 Ay oray daya an-anù
 ay nagkakáyab da nga nagtatálaw.
- 26 Ay kane sinnan ku tu nadam-ag ga lusà
 ay nagbalin ka ir-ir-er rin.
 Nadadál ngámin na il-íli
 gapu ki napalotán na rungat ne APU.
- 27 Ata nán ne APU:
 “Madadál daya ngámin íli,
 ngamay akkan ku dadàlan tutu wala ngin.
- 28 Magpanakit ya kalawagán,
 se maggìbat ya lángit,
 ta nagúni yà in
 se nagpalánu wà in.
 Ay akkan nin maulis ya uray ku.
- 29 Gapu ki págat daya nakakabalyu
 se daya marammútug,
 ay magtatálaw daya ngámin tolay ki ansing da.
 Magkakáwe da nga magsirù kadaya sir-sirát
 se kadaya pin-pínát.
 Nagtatálaw da kadaya il-íli,
 ay áwan nala oray isa nga tolay ya mabansi.
- 30 May nágan naya kuk-kuwaan mu mán kammin,
 ay mapánis ka ngin.
 Tura ka mán kammin maggaldid.
 Nakabádu ka napiya se nagarmat ka
 kadaya balitù se silber nga ikkaarmat mu?
 Pinintaán mu ngámin mata mu.
 May awan na surbi naya angappiya mu ki baggi mu,
 ta lùsawan daka nga ngin daya pà-pàgan mu,

ay ùdan daka ngin na patayan.
³¹“Atán nagina ku nga makat-atúlág,
 nga ummán ka páuy naya marigátan,
 nga magdam-dámu nga magan-anà.
 Akat-atúlág na Jerusalem
 nga maang-angtán ki rígat na nga magsápul
 ka sumeng kaggína.
 “Panda ku idi yin! Matay yà in!
 Atán da ngin daya mamatay kiyà!”

Ya kinadakè tutu wala daya tolay ne Dios

5 Mawe kayu kadaya kal-kalsáda na Jerusalem,
 ta magsápul kayu ka oray isa ngala
 nga namáru wa tolay.
 Mawe kayu kadaya palása,
 ta nu atán masmà nu
 nga oray isa ngala nga tolay ya mangwa ki kustu,
 ay pakawanan ku ya Jerusalem.
²Ay oray magsipata da
 ki ngágan ne APU,
 ay busid kammala ngin nin
 ya agsipata da.
³Magsap-sápul ka, O APU,
 ka tolay ya áwan na agbusid.
 Pinánis mu daya tolay mu,
 may áwan da la nagpannakit.
 Pinasílag muda, may maddi da pesúru.
 Pinagsúkir da tutu wala daya uray da.
 Maddi da tutu wala makappoli
 kadaya bas-básul da.
⁴Ay nán ku ki lammat ku,
 “Dumam-dambel dedi ya tolay,
 ay túya akkan da makaaw-áwat.
 Akkan da ammu ya pagayatán ne APU,

- se akkan da ammu
 daya lin-lintag naya Dios da.
- ⁵Ay túya mawe yà kadaya naturáy,
 se kuda amomanán.
 Sigurádu ku wa ammu da ya pagayatán ne APU,
 se daya lin-lintag naya Dios da.
 Ngamay sangapáda da nga maddi peturayán
 se maddi da ikurug nge Apu.
- ⁶Ay túya lumtuwád ya láyon ki sirát
 nga umbet magpatay kaggída.
 Ay umbet ya alsádu wa átu
 nga magpir-pirsáng kaggída.
 Ay ya ulolag ga ummán ki tigre,
 ay itanab nada kadaya íli da.
 Pir-pirsáng na daya lumawán ki íli da.
 Màwa yán gapu ki adu tutu wala nga bas-básul da,
 se namin-adu da ngin na naglikudán ne Dios.
- ⁷Ay nán ne Apu,
 “Paannán ku ya mamakawan kadakayu?
 Ay oray daya annánà nu,
 ay naglikud da pe yin kiyà.
 Ay se da nagday-dáyaw kadaya sinan diy-diyos
 nga akkan kammala kurug ga diyos sin!
 Bintug kuda.
 May imbes kuma nga magiyáman da kiyà,
 may tura da mán kammin nin nanaládag gin,
 se da pinabeg ya neallay kadaya púta.
- ⁸Ummán da kadaya mabtug peyang
 nga toru wa kabalyu
 nga napalotán na ilug.
 Kelugán da ya atáwa da duddúma.
- ⁹Ay wayya ku la nga di panísan da

5:5 Ya litiral na ki Hebreo, ay ‘rinítu da daya sangol da, se naglapsu da ngin kadaya káwar da.’

- ki ummán kiyán na kuk-kuwaan da?”
 nán ne APU.
 “Wayya ku wala di baltan
 ya nasiyon na ummán kiyán?”
- ¹⁰ Ay túya ipalúbus ku daya kalínga da
 nga magdadál kadaya úbás da.
 Ngamay akkan ku padadál tutu wala kaggída.
 Tappadan da ngala daya pas-pasanga daya úbás da,
 ta akkan tolai ne APU da ngin.
- ¹¹ Ta nagtaraydor
 daya iJuda se iJerusalem kiyà,”
 nán ne APU.
- ¹² Busid ya kag-kagiyan da panggap ke APU.
 Nán da nga, “Akkán nitta an-anuwan.
 Awan nadakè a màwa kadàtada!
 Akkan ta magulát,
 ay áwan pe ya manggubát kadàtada.”
- ¹³ Makonikoni yala daya profeta
 ka áwan sur-surbi,
 áta akkan kammala gayát ke Apu
 daya kag-kagiyan da.
 Ay màwa din kampela kaggída ngin
 daya kag-kagiyan da.
- ¹⁴ Ay díkod, nán ne APU Dios
 nga Mannakabalin ki Ngámin:
 “Ay gapu ta ummán kiyán
 ya kinagi dedi nga tolai,
 ay pagbalinan ku nga ummán ka apuy
 daya úni ku nga pekagì kikaw,
 ay meárig da ki káyu nga maupuwán.”
- ¹⁵ Ipàrob ne APU kadakayu nga iIsrael,
 ya isa nga nasiyon nga maggayát ka adayyu.
 Umbet da nga mangraut kadakayu.
 Nabilag se nabayág gin yán na nasiyon.

Akkan nu ammu ya aggúni da,
 ay díkod akkan nu maawátan
 ya kag-kagiyan da.

¹⁶Makappatay tutu wala
 ya mayán bú tug da.

Narungat daya ngámin suldádu da.

¹⁷Amminan da daya ápit
 se akakkanan nu.

Patayán da daya annánà nu.

Ay amminan da pe
 daya karneru nu se báka nu.

Amminan da pe daya gígus nu se úbás nu.

Dadàlan da daya íli nu
 nga pagtalgad nu wa aglingdán nu.

¹⁸“May oray nu mapakuna, ay akkan ku kam ipalúbus nga marápun kayu tutu wala,” nán ne APU. ¹⁹Ay nu magsaludsud da kikaw Jeremias nga, “Taanna, tura kinuwa ne APU nga Dios mi ngámin dedi?” nán da, ay kagiyan mu kaggída nga, “Ata naglikudán nu we Apu, se kayu nagday-dáyaw kadaya sinan diy-diyos daya agtangeli kiya íli nu mismu. Ay túya magsirbi kayu kadaya agtangeli kiya sabáli nga íli.”

²⁰“Kagiyam idi kadaya iIsrael se kadaya iJuda:

²¹Gínán nu idi,
 dakayu wa umang-ang-ang
 se akkan makaw-áwat nga tolay,
 nga simmamata may akkan makasingan,
 se sittatalínga may akkan makagína.

²²Akkan kayu agpà magtartartar
 nga magansing ki àráng ku ta?”
 nán ne APU.

“Ay iyà ya nangippáy kiya karagintán
 nga pamandanán naya bebay.

Ay oray nu nganna ya kadadakkal
 se daggat daya palun na,
 ay akkan na nga malampasán yán.

Ittu yán peyang ngin ka áwan panda

- ya pamandanán na.
- ²³May dakayu wa tolay,
ay napalotán tutu wala ya kinasúkir
se kinasuwáy nu.
Pinaglikudán dà a Dios nu,
se kayu wa umadayyu.
- ²⁴Akkan nu tutu wala malammat
ya magdáyaw kiyà a Dios nu,
nga makidde ka udán
ki oray inna nga tiyampu
nga akasápul nu,
ta senu magápit kayu,
ki tiyampu na pinaggagáni nu.
- ²⁵May gapu kadaya bas-básul nu,
ay akkan nu málà dayán nin,
nga napiya nga pagkallà kadakayu.
- ²⁶Ata atán kadaya tolay ku daya nadakè a tolay.
Takkilan da daya kuw-kuwa daya duddúma.
Arig da ya marangnigay ka an-anù,
may tolay ya nigáyan da.
- ²⁷Nu wà ummán naya aggùnud na
ka an-anù ki kiláwag
naya marangnigay ka an-anù,
ay ummán pe dayán na tolay.
Napnu ya balay da kadaya tákaw da.
Ay ittu ya gapu na nga nagbalin da
ka naturáy se nabànáng.
- ²⁸Mabtug da peyang
se nalùmag da.
Ay áwan na panda ya kinadakè da.
Akkan nalintag ya angguwes
da panggap kadaya ulíla,
ay se akkan da igdù daya kal-allà
ki paglintaggán da.
- ²⁹Akkan kuda nád panísan
ki ummán kiyán na kuk-kuwaan da?

Wayya ku la nga akkan baltan
ya ummán kiyán na nasiyon?”
nán ne APU.

³⁰“Atán nàwa nga makapal-palídug
se nakapap-panansing kídi na nga íli.

³¹Pabeg busid
ya kag-kagiyan daya profeta;
ay aggída ya ikur-kurug daya pappádi,
ay ittu pe ya piyán daya tolay ku ya màwa!
Ngamay nágan nád kuwaan da
nu pumanda ya ngámíngámin nin?”

Ya angraut da ka Jerusalem

6 “Magtatálaw kayun!
Mawe kayu wa magsirù!
Dakayu wa gakagaka tu Benjamin!
Magtálaw kayu win ked Jerusalem!
Itanggoyob nu ya tarumpeta ka Tekoa!
Pakammuwán nu daya atán ka Bet-hakkerem,
nga atán madama umbet
nga napágus nga kapar-parigátan da,
nga magpagayát ka dáya.
²Ya napiya nga íli Jerusalem,
nga árig kapíyán na pastu,
ay madadál tutu wala!
³Maglalbet daya kalínga na,
nga árig da daya magpas-pastu.
Magkampu da ki piyán da kampela ngin nin
nga pagkampuwán kiya lebut na íli.”
⁴Ay se da nán nga isáraw ya,
“Magsagána kayu!
Rautan tada ya íli Jerusalem nu agpapásu!”
Ay se da ngin nán,
“Naládaw tada ngin.
Gumídagídám min,

ay tagay masirbut tin ya mata,
ay maggì-gìbat tin.”

⁵Nu gabi tada lugud din na rumaut.

Dadàlan tada ngámin daya aglingdán da.

⁶Ay nán ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin:

“Ìlangngán nu daya káyu kiya íli,

se nu dugsúan kiya lebut naya abut na íli.

Panísan ku idi nga íli,

ta pabeg mamal-pallà

ya kuk-kuwaan da tolay.

⁷Nu wà ummán naya kabaru peyang

naya danum ki bubun,

ay ummán pe, atán peyang pe

ya baru wa nadakè a kuk-kuwaan

daya tolay ki Jerusalem.

Pabeg kinaranggás se panangdadál

ya mà-màwa kiya unag na íli,

se sissisingan nà peyang

kadaya natal-talíngu se magrig-rígát.

⁸Mangul-ulis kayu wa iJerusalem.

Ata nu akkan, ay igsán takayu,

se akkan takayu pe pagan-anu win.

Pagbalinan ku ka áwan sur-surbi ya íli nu,

ay se mabaaw tutu wala ngin.”

Ya kinasúkir da iIsrael

⁹Tu idi ya nán ne APU

nga Mannakabalin ki Ngámin:

“Meárig ya Israel ka nabúrás sa kaubásan

nga ulbuwán da daya pas-pasanga na.”

¹⁰Ay nán ku wa sumungbát,

Atán da nád manggìna kiyà

nu mawe kuda kagiyánan?

Nagbangngag da ngin.

Akkan da piyán nin ya manggìna.

Paásan se lùsawan da

ya bàbànnán ne APU.

¹¹Marìna ku tutu wala, O APU,

ya rungat mu kaggída.

Ay akkan ku tutu wala magawídán,

ya rungat ku pe kaggída.

Ay nán ne APU kiyà,

“Ibùra mu ya rungat ku.

Warníngán mu daya annánà kiya kalsáda,

se daya babbágu nga nagguurnung.

Matiliw da ngámin daya babbay se lalláki,

se daya nanàmán nin,

se daya bàbákat se lálákay.

¹²Ta panísan ku

daya ngámin tolay kídì nga íli.

Alà daya kalínga da daya babalay da,

se oray pe daya tálun da

se daya attáwa da,” nán ne APU.

¹³“Napalotán tutu wala

ya águm da ngámin;

nababa mán na tolay onu nasáad,

ay sangapáda da;

oray nu nadakè

basta makálà da ka pirà.

Ay oray daya profeta se daya pappádi,

ay marangngultit da nga sangapáda.

¹⁴Ur-úray ya nangngágas da

kadaya big-bígád daya tolay ku.

Ummán ka nangngágas da ki karrus sala.

‘Napiya ya ngámin nin,’ nán da,

ay akkan kammala ngin nin.

¹⁵Akkan da tutu wala mìpat

kadaya nadakè a kinuw-kuwa da.

Akkan da tutu wala kurug ammu win ya mìpat!

Ay túya metangatay da pe

kadaya matay ki gubát.

Kurug gala nga pumanda dayán nin
nu panísan kuda ngin,” nán ne APU.

Umadayyu daya iIsrael ke Dios

¹⁶Ay nán manin ne APU kadatu tolay na:
“Mawe kayu kiya nagsasabtán da dálen,
se nu sapúlan tu dadán na dad-dalenán,
se nu iinna nga dálen ya mameyag
ki pagkapiyaán nu, ta ittu ya dalenan nu,
ta senu pumiya daya ur-uray nu.”

May nán da mán kammin na summungbát,
“A! Kannán mi ya manalen kiyán!” nán da.

¹⁷Nangippáy pe ye Apu
ka magguwardiya
kaggída.

“Gínán nu ya warning naya tarumpeta,” nán da.

May summungbát da tolay,
“Kannakannán mi gî-gínán dayán!”

¹⁸“Ay díkod gínán nu idi,
dakayu ngámin na nasiyon,
senu mammuwán nu
ya màwa kadaya tolay ku,”
nán ne Apu.

¹⁹“Manggina kayu ngámin na tolay ki kalawagán!

Panísan ku daya tolay ku,

ta ittu ya rabbang naya kuk-kuwaan da.

Maddi da tutu wala gî-gínán daya kag-kagiyan ku,

se akkan da pinagan-anu daya bàbànan ku.

²⁰Awan sur-surbi kiyà

daya dátun nu wa insensu

nga gayát ka Sheba,

onu daya dátun nu wa bang-banglu

nga ginátang nu pikam kadaya íli nga adayyu.

Akkan ku awátan daya dátun da nga masidug.

Akkan ku pe pagangammán

oray inna nga datu-dátun da.”
²¹ Ay díkod tu idi ya nán ne APU:
 “Mangippáy yà ka kedùlapán
 daya tolay ku kiya dálen da,
 ay medùláp da ngámin.
 Matay daya maggaáma,
 se daya magkukopun
 se daya magkekeliyán.”

Ya angraut da ka Jerusalem

²² Ay nán manin ne APU:
 “Sinnan nu ta atán da tolay ya umbet,
 nga magpagayát ka dáya.
 Ya isa nga naturáy ya nasiyon
 nga maggayát ka adayyu wa giyán,
 ay magsag-sagána nga makigubát.
²³ Ay nakaarmas da
 ka bútog se say-áng.
 Narungat da se áwan da tutu wala nga agkallà.
 Ay ummán ki asassátan na bebay
 ya págat da nga umbet,
 nga nakatakay kadaya kabalyu da.
 Nakasagána da ngin
 nga manggubát ki Jerusalem.”
²⁴ Ay nán datu iJerusalem,
 “Nadámag mi ya mepanggap
 kadaya kalínga mi.
 Ay túya nagkapsut kami yala
 se magpanakit kami,
 nga ummán ki agrígát
 naya madama nga magan-anà.
²⁵ Akkan kayu mawe kadaya tálun nu,
 onu magdal-dalen kadaya kal-kalsáda!
 Ta atán daya kalínga nga sikkaampiláng.
 Nakapap-panansing

- oray ka wàna ya kapannán ta.”
- ²⁶ Ay nán ne Apu:
 “Nakal-allà kayu wa tolay ku.
 Magbádu kayu ka langgusti
 se kayu magtutúgaw ki abu.
 Magsángit kayu nga magmanakit,
 nga ummán kayu ka natayán
 ka sissa nga an-anà.
 Ta màtatán kayu wala
 kiya ilalbet daya magpatay kadakayu.
- ²⁷ Piníli taka, Jeremias,
 nga magtisting kadaya tolay ku.
 Arig ilúnág muda, nga ummán ki buli
 ka anningan mu
 nu wà ummán na katutolay da.
- ²⁸ Arig da ya nakulnit ta bága se balayyang.
 Napalotán ya kinasúkir da
 se kinasuwáy da.
 Pabeg da nga mamad-padakè
 se nadakè daya kuk-kuwaan da.
- ²⁹ Naggat ya aggarubán,
 se nalúnág gin ya buli
 ki nagatang nga apuy,
 ngamay áwan na surbi,
 ta akkan pikam mala mippà
 ya ragit naya buli.
 Túyán ya árig daya tolay ku,
 ta akkan mippaippà daya nadakè kaggída.
- ³⁰ Mengagánan da
 ka “naddiyán na silber,”
 ta Iyà nga APU ay nigsán kuda.”

Tu nagbàbànan ne Jeremias kitu Templo

7 Ittu dedi daya kinag-kagi ne APU kitu Jeremias: ²“Mawe ka kiya ruwangan naya Templo, ay se mu la ibàbànan dedi kadaya tolay:

‘Ginán nu ya kagiyan ne APU, dakayu ngámin na iJuda; dakayu wa lum-lumnà kídi nga magdáyaw ke APU. ³Tu idi ya nán ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin na Dios na Israel: Manguliulis kayu win! Igsán nu win daya nadakè a kuk-kuwaan nu, ta senu palubúsán takayu wa mag-agyán kídi nga íli. ⁴Akkan kayu pealílaw kadaya tolay nga magkuna nga áwan nu kàwaán ta nán da, “Atán kídi ya Templo ne APU. Atán kídi ya Templo ne APU! Atán kídi ya Templo ne APU.” ⁵Mepagyán nà kurug kadakayu kídi nga giyán nu, nu igsán nu daya nadakè a kuk-kuwaan nu, ay se ya kustu wala daya kuwaan nu kiya isaisa kadakayu; ⁶ay se akkan nu pe gundawáyan daya agtangeli, daya ulíla se daya búkud da babbay; se akkan kayu pumatay kadaya áwan bas-básul; ay akkan kayun magday-dáyaw kadaya sinan diy-diyos nu nga ittu yán ya gapu na pakadadálán nu. ⁷Nu kuwaan nu dayán, ay mepagyán nà kadakayu kídi nga lusà a nidde ku kadatu apuapu nu ka kuw-kuwa da ka áwan panda.

⁸Tura kayu wa aggin-kukurug gala kiya mangial-alílaw wa kag-kagiyan. ⁹Magtákwaw kayu, se pumatay kayu, se manaládag kayu, se magbus-busid kayu, ay se kayu nagsìdug ka insensu kiya diy-diyos nu nga Baal, ¹⁰se kayu la umbet ki àráng ku kídi nga Templo ku, ay se uliulis nu wa kag-kagiyan ya “Akkan kami maan-anu kídi na,” ay se nu itul-túluy ya mangwa kadaya lùsawan ku tutu wala. ¹¹Pinagbalin nu ya balay ku ka pag-agyanán daya maragtákwaw. Wayya ku la nga di sisinnán daya kuk-kuwaan nu kiyà? nán ne APU. ¹²“Mawe kayu kod ka Shilo, tu nunna nga íli nga piníli ku nga agdayáwan nu kiyà, ta sinnan nu ya kinuwa ku kitúni nga íli gapu kadaya nadakè a kuk-kuwaan daya iIsrael nga tolay ku. ¹³Ay kídi yin, ay kuk-kuwaan nu ngámin dayán na kinadakè,” nán ne APU. “Oray nu namin-ad-adu takayu wa kinag-kagiyanan, ay akkan dà ala ginì-gìna. Kirrawán takayu may akkan dà ala inat-atangya. ¹⁴Ay díkod, nu wà ummán natu nanadál ku ka Shilo, ay ittu pe ya kuwaan ku kídi nga Templo ku nga ittu ya piy-piyáran nu. Pakunán ku pe ya giyán na niddè kadatu apuapu nu. ¹⁵Ay se takayu pataláwan kídi, nga ummán kitu kinuwa ku kadatu kamungayán nu nga iEfraim.”

Ya akkan nangikurug datu tolay

¹⁶Ay nán ne Apu, kitu Jeremias, “Akkan mu win na ikar-karárag dedi nga tolay, se akkan ka sumángit gapu kaggída, ay se akkan ka ngin

makim-imallà kiyà a makiseng gapu kaggída ta akkan taka ginán. ¹⁷ Sinnan mu kod ya kuk-kuwaan da kadaya fli ka Juda se kadaya kal-kalsáda ka Jerusalem? ¹⁸ Sinnan mu kod daya annánà da. Mangáyu da; ay daya mannákam da ay magapuy da. Daya babbay da ya manglammug ka arína nga kuwaan da ka sinápay nga idátun kiya reyna da ka lángit nga nán da. Mangisiyà da pe ka mainum nga átang da kadaya sinan diy-diyos da. Par-parungtan dà tutu wala. ¹⁹ Ngamay iyà kadi kurug ya pagpannakitan da? Ya bag-baggi da kampela ngin nin ya pagpannakitan da se iap-appat da. ²⁰ Ay túya nán ne Apu nga DIOS: “Ibùra ku ya rungat ku tutu wala kídi nga fli, meráman daya tolay, se daya animál, daya kay-káyu ki sirát, se daya ngámin na mul-múla. Ay ummán ki apuy ya rungat ku, nga áwan makakusap.”

²¹ Tu idi ya nán ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios na Israel: “Alà nu lugud dala ngin daya dátudátun nu wa masìdug, se daya duddúma pikam ma datu-dátun nu, ta kanan nu kampela ngin nin. ²² Oray la ta kitu nangitálaw ku kadatu apuapu nu ka Egipto, ay áwan ku kinagi onu nebílin kaggída panggap ki masìdug ga dátun onu daya duddúma nga dátun. ²³ Ta tu nebílin ku kaggída ay ikurug dà peyang, ta senu Iyà ya Dios da, ay se aggída daya tolay ku. Nán ku pe kaggída nga surútan da ngala daya ipasúrut ku kaggída, ta senu napiya ya pagtungpálan da. ²⁴ May akkan dà nekurug se akkan dà ginína, nu di da lugud da kinuwa kampela ngin nin datu piyán da nga kuwaan nin, gapu kitu kinasúkir da. Ay díkod umadayyu da kiyà, imbes nga umadanni da kuma. ²⁵ Nanggayát kitu nangitálaw ku kadatu apuapu nu ka Egipto panda kídi, ay akkan nà nakusap nga nangibon kadaya profeta nga bobonan ku. ²⁶ May akkan nanggina daya tolay ku kaggída, se akkan dada pinagan-anu. Nagsúkir da mán kammin, ay se nadà-dakè daya kuk-kuwaan da may datu apuapu da. ²⁷ Ay túya Jeremias, kagiyan mu ngámin dedi kaggída, may akkan mu namnamáan nga manggina da kikaw. Ayabán muda may akkan daka atangyaan. ²⁸ Ay nán mu kaggída: Tu idi ya nasiyon nga akkan nangikurug ke APU nga Dios da, ay maddi da pe ya pesúru. Awan da ngin ammu ki kurug, ay se áwan da pe yin angikagi ki kurug. ²⁹ Magpannakit kayu;

Magkalbu kayu.

Mawe kayu magsángit

ki útun da bantay,

ta pinagdudoray nakayu win,

se akkan nakayu pagan-anu ne APU win,
dakayu wa tolay nga namar-parrungat kaggína.

³⁰ “Nadakè tutu wala ya kinuwa daya tolay ka Juda. Nippan da ngin kiya Templo ku daya sinan diy-diyos da nga kagúra ku tutu wala. Rinag-ragitán da ngin ya balay ku,” nán ne APU. ³¹ “Ay se da nangwa ka sissimbaan da kitu tanáp ka Hinnom, nga nengágan da ka Tofet. Ay kitúni ya anidúgán da kadaya annánà da nga idátun da. Awan ku nebílin nga kuwaan da ya ummán kiyán, ay se áwan nala inumbet ki uray ku nga ummán kiyán. ³² Ay túya umbet kurug ya tiyampu nga akkan nin mengagánan ka Tofet onu Hinnom yán nga íli, nu di mengagánan nin ka tanáp nga agpatayán, ta kitúni yin ya agtamnán da, panda ki áwan da mabalin pagtamnán nin. ³³ Ay kanan daya an-anù se daya alsádu wa ulolag daya baggi dayán na tolay, ay áwan nala tolay mabansi nga magsábug kadayán. ³⁴ Ay pandanán ku win ya akang-anggam da nga magkan-kansiyon kadaya kal-kalsáda ka Jerusalem. Ay áwan nin magina nga úni ki íli na Juda se Jerusalem. Se áwan nin magina nga agganggam daya maggaattáwa. Mabaaw tutu wala ya íli da.”

8 “Ay kiyán na algaw,” nán ne APU, “ay kulkolán daya kalínga da kiya lúbù da daya tulatuláng datu à-ári da, se datu apuapu da, se datu pappádi se datu profeta, se datu duddúma pikam ma tolay ya iJerusalem. ² Ay se da iwarenán datu tulatuláng da. Matan da kiya kawel animál nga newarenán nala ki lusà. Akkan da ngin maurnung nga metaman kammin. Dàngan na sínág, búlán, se bittuwan da, nga ittu datu pinatag da se dinay-dáyaw se sir-sirbiyán da. Ittu pe datu sinur-súrut da se nakisengán da. ³ Ay daya makalásat kadedi nga nadakè a tolay, ay pì-piyán da la ya matay, may iya magbiyág da kiya pangippannán ku kaggída. Iyà nge Yahweh nga Mannakabalin ki Ngámin ya nanguna kiyán.”

Ya kinasuwáy daya tolay

⁴ Ay nán ne APU, kitu Jeremias:

“Kagiyam idi kadaya tolay:

Nu medùláp daya tolay,

akkan da kadi bumángun kammin?

Ay nu nammuwán da

nga sabáli ya dinalen da,

- akkan da kadi magulli kammin?
⁵Ay taanna lugud, tura da la
 nga umadayyu la nga umadayyu
 dedi nga tolai kiyà, ay se
 maddi da pe yin na magulli.
 Akkan da tutu wala migsán ya nadakè.
- ⁶Ay ginìna kuda pànanang,
 may akkan kurug daya kag-kagiyan da.
 Awan nala kaggída ya nakappoli
 kadaya nadakè a kuk-kuwaan da.
 Awan nala ya nagsaludsud nga nán na kuma,
 ‘Nágan na agpà ya kinuwa ku?’
 Ngámin da, ay nawe da ngala
 kitu piyán da nga pamorong kampela ngin nin.
 Ummán da ki kabalyu
 nga dumarup pala ki paggugubatán.
- ⁷Ay oray daya daguwà
 se daya ladágan, se daya sussuwedán,
 se daya duddúma nga an-anù,
 ay ammu da ya oras nga nìdang kaggída;
 ammu da ya oras da nga mawe,
 se ya oras da nga magulli.
 May daya tolai ku,
 ay akkan da ammu ya sumúrut
 kadaya bil-bílin ne APU kaggída.”
- ⁸Ay paanna ya agkuna nu nga,
 “Nasírib kami
 ta atán kadakami ya lin-lintag ne APU,”
 ay pinagbalin daya mimisturu ka lintag ka busid
 ya bàbànan ne Apu kane isúrát da.
- ⁹Meap-appat daya nasírib.
 Maburíngaw da se matiliw da,
 áta pinagdita da ya bàbànan ne APU.
 Nágan na ngin ya sírib nga atán kaggída?
- ¹⁰Ay túya idde ku daya attáwa da

kadaya sabáli nga lalláki,
 se idde ku daya tálun da kadaya nangsákup kaggída;
 ta gapu ki agum da ki pirà,
 ay kuwaan da oray nu ammu da nga nadakè;
 aggída ngámin nangátu mán onu nababa.
 Ay oray daya profeta se daya pappádi,
 ay kul-kultit da daya tolay.

¹¹ Akkan da pe pagan-anu
 ya agrígát daya tolay ku.
 Nán da nga napiya ya ngámin nin,
 ay oray nu akkan kammala ngin nin.

¹² Mìpat da kanu mà pe
 kadaya kinuw-kuwa da nga nadakè,
 ngamay akkan da kammala kurug ga mìpat tin!
 Ata akkan nin dumgáng ya murang da
 oray nu meap-appat da!
 Ay díkod matay da pe
 nga ummán kadaya matay ki gubát.
 Maábà da ki gubát
 ta ittu ya ammánis ku kaggída,
 nán ne APU.

¹³ Rapúnan ku win daya tolay ku;
 ta árig da ya úbás nga áwan búnga,
 se gígus nga áwan surbi.
 Ay oray daya adon da,
 ay nalaylay da ngámin.
 Ay mippà ngámin
 daya nid-idde ku kaggída,
 nán ne APU!

¹⁴ Ay se la nán daya tolay,
 “Tura tada magtutúgaw wala kídi
 nga áwan kuk-kuwaan,
 nga magiddag gala ki katay tada!
 Dádun, magsirù kadaya naligda nga íli;
 matay tada la ngin kitúni na.
 Ta nìdang ne APU win

ya panda naya biyág tada.
 Arig atán sabídung naya danum
 nga nidde ne APU nga inuman tada,
 áta nagbásul tada kaggína.

¹⁵Namnamáan tada ya kinapiya,
 may áwan mà.

Ay namnamáan tada ya kesalákan tada,
 may rígat se nakapap-panansing
 daya nà-nàlamán tada.

¹⁶Ay magina panda ka íli Dan
 ya págat daya kabalyu daya kalínga.
 Ay oray kiya úngug daya kabalyu da nga makigubát,
 ay magtartartar ya ngámin na umíli ki ansing da.
 Inumbet da nga mangdadál kiya íli tada
 se daya ngámin atán kiyán,
 ay se magpatay kadaya ngámin tolay
 nga mag-agyán kiyán.”

¹⁷Ay nán ne APU:

“Mangipàrù à kadaya nadíta nga idaw
 nga áwan makapaámu kaggída;
 Ittu daya magtugkaw kadakayu,”
 nán na.

Magpannakit nge Jeremias gapu kadatu tolay

¹⁸Ay nán tu Jeremias:

Magpannakit tà tutu wala;
 áwan makippà kídí pannakit ku,
 ta natakit panda ki púsú ku.

¹⁹Gínán nu kod!

Magina ki ngámin íli
 ya agsángit daya nakal-allà nga tolay ku.
 Taanna, tura áwan nin ne APU ka Zion?
 Taanna, tura áwan nin ya Ari kitúni na?
 Ay nán ne Apu wa nesungbát:

“Taanna, tura dà pinar-parrungat
kiya nagday-dáyaw da
kadaya sinan diy-diyos da,
se ya nammatag da
kadaya diy-diyos daya agtangeli?”

²⁰Ay nán datu tolay ya nesáraw,
“Nabalin nin ya aggagáni,
se nalpás sin ya aggigáw na,
ngamay akkan kami pikam nesalákan!”

²¹Ipnikit ku ya agpannakit
daya nakal-allà a tolay ku.
Magpannakit tà,
ay se nippà in ya namnáma ku.

²²Awan kadi ya ágas ka Gilead?
Awan kadi daya marangngágas kitúni na?
Taanna, tura lugud da akkan bumílag
daya nakal-allà a tolay ku?

9 Gabbuwà kuma ngala ya úlu ku,
se ladda kuma ngala ya mata ku,
ta senu annung ku ya magtangalgaw,
se malawagán nga magsángit, gapu kadaya nakal-allà
a keliyán ku wa pinatayán da.

²Atán kuma ngala
ya aggimangán ku ka ir-ir-er,
ta mawe yà umadayyu kadaya tolay ku.
Ta pabeg da nga marannaládag se taraydor.

³“Nakasagána da peyang nga magbusid.
Panagbus-busid ya mà-màwa
ki ngámin giyán kídi íli.

Awan nala ya kur-kurug gin.
Dumakè ala nga dumakè daya kuk-kuwaan da.
Awan dala inammu kiyà,” nán ne APU.

⁴“Taronan nu daya kasittolay nu!
Se akkan nu piyáran oray daya wawwági nu,
ta gundawáyan dakayu.

Ay pad-padàsán dakayu daya opun nu nu kuwa.

⁵Ngámin da, ay kul-kultit da daya kasittolay da;
áwan nin ya mangagi ki kurug.

Nepagangay kaggída ngin ya magbusid,
se unawán da daya baggi da
ki angwa da ka nadakè;

ay akkan da matagammu win ya makappoli.

⁶Pabeg mangultit ya kuk-kuwaan da.

Maddi dà tutu wala nga bibbídan nin,” nán ne APU.

⁷Ay díkod ittu idi ya nán ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin:

“Ippà ku ya nadakè kadaya tolay,
nga ummán ki angilúnág ku ka buli,
ta senu madalusán da.

Ta nágan pikam mala
ya kuwaan ku kaggída ta?

⁸Ay ummán kiya mayán bútung ga nasabidúngán
daya mútung da.

Pabeg binnusid daya kag-kagiyan da.

Napiya daya kag-kagiyan da
kadaya kasittolay da,
ngamay atán nadakè
nga lam-lamtan da kaggída.

⁹Nágan na pikam mala
ya kuwaan ku kaggída
gapu kadayán na kuk-kuwaan da ta,
nu dì panísan da!” nán ne APU.

“Ittu ya bálat kadaya tolay
nga ummán kadayán.”

¹⁰Sangítán ku daya ban-bantay
se daya ir-ir-er nga agpastuwán,
ta áwan da sur-surbi yin;
áwan nin manalen kiyán,
ay áwan pe yin magina nga úni da báka.

Nagtatálaw pe yin da an-anù
se da animál nga alsádu.

Awan da ngin.

¹¹ Ay nán ne Apu,

“Pagbalinan ku ya Jerusalem
ka nadug-dugsù a ìli yin.

Magbalin ka pag-agyanán daya alsádu wa átu.

Pagbalinan ku ya Juda ka baaw nga ìli yin.

Awan tutu wala ngin ya magyán kiyán nin.”

¹² Iinna ya nasírib ba makaáwat kadedi? Nu taanna, tura nagbalin ka ir-ir-er nga áwan sur-surbi ya ìli, ay se áwan nin ya manalen kitúni yin. Ay iinna ya pangilaw-lawagán mu kadedi ya mà-màwa, ta senu ikagi na pe kadaya duddúma? ¹³ Ay nán ne APU wa nesungbát: “Nàwa idi kaggída ta nigsán da daya lin-lintag nga nidde ku kaggída. Akkan dà ikur-kurug gin kadaya kag-kagiyan ku, ¹⁴ nu di da mán kammin na summúkir rin. Ay se da nga kinuwa kampela ngin nin daya piyán da nga kuwaan. Nagday-dáyaw kiya diy-diyos nga Baal, nga ummán kitu netùgud datu mannákam da kaggída.” ¹⁵ Ay túya ittu idi ya kinagi ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios na Israel: “Panganan ku dedi nga tolay ka napet, ay se kuda penuman ka napayán ka sabídung nga danum. ¹⁶ Ay se kuda isip-siparà kadaya ngámin giy-giyán kídì kalawagán; giy-giyán na akkan da pikam nagina kitun, oray datu apuapu da. Mangipàrob bà kada suldádu nga manggubát kaggída panda ki karápun da.”

Ya agmanakit da tolay gapu kiya kapanísán da

¹⁷ Tu idi ya nán ne APU

nga Mannakabalin ki Ngámin:

“Pan-panunútan nu kod ya mà-màwa!

Magayáb kayu win kada babbay nga magsángit;
datu babbay nga magsángit ya ubra da,
nu atán da natay.”

¹⁸ Ay nán datu tolay,

“Pagkaruwan nuda nga umbet nga magsángit,
ta senu mepagsángit kami kaggída,
panda ki agtar-tarúyà daya luwa mi.

¹⁹ Ginán nu ya agsasángit daya iJerusalem.

Nán da, “Awan tada ngin!

Neap-appat tada ngin,
 ta pinanáwan tada ya íli tada,
 ta nadadál ngámin nin daya babalay tada.”

²⁰Dakayu wa babbay,
 gínán nu ya kagiyan ne APU,
 se lam-lamtan nu daya magina nu.

Tùgúdán nu wa magsángit se magugolán
 daya annánà nu wa babbay,
 se daya ù-opun nu.

²¹Ta linnà nitta ngin ya pannakatay,
 ay se atán pe yin kadaya pal-palásiyu tada.

Inalà na ngin daya annánà kiya kal-kalsáda,
 se daya babbágu nga atán kadaya palása.”

²²Nán mu kaggída,

“Tu idi ya kagiyan ne APU:

Agkewaren nala daya innát;

ummán da ka kawel da animál kiya ir-ir-er.

Ummán da pe ka líbát daya naggáni,

nga áwan ya mangurnung kaggída.”

²³Ittu idi ya kagiyan ne APU: “Akkan din na pagkidáyaw daya nalaing ya sírib da, se akkan din pagkidáyaw daya nabílag daya bílag da, se akkan pe pagkidáyaw daya nababánáng daya bànáng da. ²⁴Ngamay daya maminya magkidáyaw, ay pagkidáyaw da din nala ya akammu da kiyà se kadaya piyán ku. Ta Iyà nge Yahweh nga akkan maul-ulis ya aminya na, se nalintag se napiya daya ngámin na kuk-kuwaan ku, ta ittu dedi daya paganggammán ku.” Túyán ya nán ne APU.

²⁵Ay nán pikam ne APU: “Umbet ya tiyampu wa panísan ku daya nakúgit ki baggi yala. ²⁶Awan da dúma kadaya iEgipto, iEdom, iAmmon, iMoab, se daya ngámin tolay ya mag-agyán ka ir-ir-er nga magpúkis, se oray daya iJuda. Daya ilsrael, ay bíláng akkan da nakúgit, ta akkan naulis ya uray da.”

Napánis ya Israel gapu kadaya sinan diy-diyos da

10 Dakayu wa iIsrael: Ginán nu daya kagiyan ne APU kadakayu.
²Ittu idi ya kagiyan ne APU:

“Akkan nu tal-taldan,
 ya kuk-kuwaan daya tolay
 kadaya duddúma nga íli,
 ay se akkan kayu malídug
 gapu kadaya mas-asingan nu nga
 angemaddán da ka lángit
 mepanggap kiya masangwánan,
 nga ittu ya mamanansing kaggída.

³Ata busid kammala ngin nin
 ya gagángay daya duddúma nga tolay.

Mangílang da ka káyu ki sirát,
 ay se la nga kallután
 naya nalaing nga tolay
 nga mangwa ka sinan diy-diyos;

⁴ay se la nga pamitpet da tolay ka balitù se silber
 ka angpapiya da kaggína,
 ay se da nga ilansa nga ipasíkád
 ta senu akkan mìtol.

⁵Dayán na sinan diy-diyos da,
 ay áwan da dúma
 kadaya sinan tolayán na kil-killáw
 nga pamanansing kadaya an-anù
 kiya kamulán asímun!

Akkan da makapagúni,
 ay se masápul da ya mangagtu kaggída
 ta akkan da wayya nga makadalen.

Akkan kayu mansing kadayán na sinan diy-diyos,
 ta áwan da màwa nga nadakè,
 ay áwan da pe màwa nga napiyal!”

⁶Awan mu wa kapáda,

O APU!

Ikaw ya kangatuwán,

ay se mannakabalin ka
se naturáy ya ngágan mu.

⁷Inna ngala ya akkan mansing kikaw
nga Ari ki ngámin kalawagán?

Ikaw wala ya rabbang na nga ikansingán!

Ay oray nu inna nga kasiríbán
kadaya ngámin na il-íli,
se kasiríbán kadaya pagturayán da à-ári,
ay áwan tutu wala ya mepáda kikaw.

⁸Umang-ang-ang se dumam-dambel
daya tolay ya magdáyaw
kadaya sinan diy-diyos.

Nágan na ya mesúru
naya diy-diyos nga nàwa ki káyul!

⁹Daya diy-diyos da,
ay nakalupkopán nala ka silber,
nga gayát ka Tarshis,
se balitù nga gayát ka Ufaz.

Kinuwa da kampela ngin
daya nalain magbattál ka balitù.

Ay se da ngala binaduwán
ka mannáw se báyolet
nga dinaget daya marannaget.

¹⁰May e APU
ya kurug nga Dios.

Aggína ya sibbiyág nga Dios,
ay se aggína ya Ari
ka áwan panda!

Nu makarungat,
ay mataryun nala ya kalawagán,
ay se akkan meturad daya nasiyon
ya rungat na.

¹¹Kagiyan nu idi kadaya magday-dáyaw kadaya sinan diy-diyos:
“Ngámin diyos nga akkan namarsuwa ki lángit se kalawagán, ay umawan
da kiya oray ka wàna ya giyán da kídi ya kalawagán.”

¹²Pinarsuwa ne Apu ya kalawagán

gapu ki pannakabalin se sírib na,
 ay se na binilád ya lángit
 gapu ki lálaing na.
¹³Ay nu magúni nge Apu
 ay magadudúrán ya udán
 nga gayát ka lángit.
 Pagangpan na ya ngámin giyán
 kídi kalawagán.
 Ay se na pagsal-sal-ítan
 nu magudán,
 ay se na pagbaliyan.
¹⁴Ki àráng ne Apu,
 ay ug-og se ang-ang daya tolay!
 Daya maragbattál ka sinan diy-diyos
 ay meap-appat da,
 áta daya kinuwaán da,
 ay busid kammala ngin nin.
 Awan da ángat.
¹⁵Awan da sur-surbi dayán
 nga sinan diy-diyos.
 Battál ngala da tolay dayán.
 Madadál ngámin dayán,
 nu iya angukum ne Apu kaggída.
¹⁶May e APU nga Dios na Israel,
 ay akkan wayya ummán kadayán!
 Aggína ya namarsuwa ki ngámingámin.
 Piníli na daya iIsrael
 ka tolay na kampela ngin nin.
 Yahweh nga Mannakabalin ki Ngámin
 ya ngágan na.

Ya kasip-siparà daya iIsrael

¹⁷Dakayu wa iJerusalem.
 Nalimut kayu win.
 Manúput kayu win,

se urnúngan nu daya ar-aruminta nu
nga piyán nu wa alá.

¹⁸Ata tu idi ya kinagi ne APU:
“Pataláwan ku daya tolay kídi nga íli.
Parigátan kuda ta senu mà mud da
ya rungat ku,” nán na.

¹⁹Nán daya iJerusalem,
“Kal-allà kami ki kaparigátan mi.
Nasamnga tutu wala ya bátug bígád mi.
Kurug gala nga pannakapánis mi idi na,
may masápul iturad mi.”

²⁰Nadadál ngámin nin daya báwi mi.
Narag-ragsud daya tali na;
ay áwan nala nabansi kadaya annánà mi,
nga mangipolit kuma kiya báwi mi.

Netálaw dada ngámin,
ay akkan mida masingan nin ka panda.

²¹Nán ku: Umang-ang-ang datu apu tada
ta akkan da ngala nakiseng ke APU;
ay túya gapu na nga áwan nala ipippiya
naya biy-biyág tada,
ay se nasip-siparà tada ngámin.

²²Ginán nu kod!
Atán adudúran da adu wa suldádu,
nga umbet nga magpagayát ka dáya.
Aggída ya magdadál ki íli Juda.
Pagbalinan da ya íli
ka pag-agyanán nala
daya alsádu wa ulolag.

²³O APU,
ammù nga áwan kadakami nga tolay,
ya maketurung ki baggi na kampela ngin nin.
Ay se akkan mi mabaal

pal-palanuwan ya biy-biyág mi.
²⁴ Ay túya tulduwán mu agpà,
 APU daya tolay mu.
 Ngamay akkan ka agpà sirrurungat
 nga magtuldu,
 ta marápun kami nu kuwa.
²⁵ Ibùra mu ya rungat mu
 kadaya nasiyon
 nga maddi mamidbid kikaw,
 se kadaya tolay
 nga maddi magdáyaw ki ngágan mu;
 ta aggída datu nagpatay
 kadatu tolay mu wa iIsrael,
 se aggída ya nangdadál kiya íli da.

Ya akkan nangikur-kurug datu iJuda se iJerusalem ke Apu

11 Ittu idi ya kinagi ne APU kitu Jeremias: ² “Ipadamdam mu kadaya iJuda se kadaya iJerusalem tu nagkakariyán tada. ³ Nán mu kaggída, ‘Tu idi na ya nán ne APU nga Dios na Israel: Mapánis daya akkan mangikurug kadaya nán nedi nga nagkakariyán. ⁴ Kinagi ku idi yin kitun, kadatu apuapu nu, kitu nangitálaw ku kaggída ka Egipto, nga nán ku kaggída, ‘Nu ikurug nu ngámin da ibílin ku, ay dakayu daya tolay ku, se Iyà ya Dios nu. ⁵ Ay díkod tungpálan ku tu nesipatà kadatu apuapu nu, nga ingáni ku kaggída ya nadam-ag tutu wala nga lusà.’

“Ò APU,” nán ku wa summungbát kaggína.

⁶ Ay se yala nán manin ne APU kiyà: “Mawe ka ka Juda se Jerusalem, ay se mu nán kadatu tolay kitúni, ‘Gínán nu ya nán naya nagkakariyán, ay se nuda kuwaan pe. ⁷ Ay kitu nangitálaw ku kadatu apuapu nu ka Egipto, ay kinagiyánan kuda ngin na masápul ikurug da daya bil-bílin ku. Ay namin-adu ku wa kinag-kagi idi kaggída panda kídi. ⁸ May akkan nanggína datu apuapu nu. Akkan da kinur-kurug datu bil-bílin se kari ku. Kinuwa da kampela ngin nin datu nadakè a piyán da nga kuwaan. Ay ittu tu kinuwà kaggída ngámin datu kapanísán nga nakagi kadatun na nagkakariyán, ta akkan dà a kinur-kurug.’”

⁹Ay nán manin ne APU kiyà: “Ammù nga nagpáda ya palánu daya tolay ka Juda se Jerusalem nga magribilde kiyà. ¹⁰Tinoli da kammin datu nadakè a kinuw-kuwa datu apuapu da, nga akkan nangikur-kurug kadatu bil-bílin ku. Nagday-dáyaw da kadaya sinan diy-diyos. Akkan kinur-kurug daya iIsrael se iJuda datu nagkakariyán mi se datu apuapu da. ¹¹Ay túya rapúnan kuda, ay áwan kaggída ya makalísi. Ay oray nu makim-imallà da nga makiseng kiyà, ay akkan kuda ngin gínán. ¹²Ay díkod makiseng da ngin kadaya sinan diy-diyos da, ay se da magsídug ka insensu. May akkan mesalákan daya sinan diy-diyos da, nu umbet ya kapanísán da. ¹³Ay nu wà ummán na ya kaadu daya íli ka Juda, ay ummán pe kiyán ya kaadu daya sinan diy-diyos da. Ay nu wà ummán na ya kaadu daya dad-dalenán ka Jerusalem, ay ummán pe kiyán ya kaadu daya agday-dayáwan da, se agdatúnán da ke Baal nga diy-diyos da.

¹⁴Ay ikaw Jeremias, akkan mu sangítán nin onu ikar-karárag dedi nga tolay. Akkan kuda ngin gí-gínán oray nu sumángit da nga makiseng gapu kadaya kapar-parigátan da.” ¹⁵Nagbásul daya tolay ya pà-pàgan ku. Atán nád rabbang da nga lumnà pikam mala kiya Templo ku? Dálin da nu mesalákan da kiya agsipata da se kiya angilbet da ka masídug ga dátun. Ay makang-anggam da nga mangwa ka nadakè. ¹⁶Ay kitun, árig da ya natalobu wa olíbo wa nabúnga tutu wala. Ngamay kídí yin, pagarnaban ku ka naggat se pasal-it kuda, sen masídug tutu wala daya pas-pasanga da. ¹⁷Iyà, nge Yahweh nga Mannakabalin ki Ngámin ya nagmúla kadedi nga árig olíbo. May dadàlan ku win daya iJuda se iJerusalem, gapu kadaya nadakè a kinuw-kuwa da. Ay pinar-parrungat dà kiya agdátun da ke Baal nga diy-diyos da.”

Tu aggutad da ke Jeremias

¹⁸Nepakammu ne APU kiyà
ya aggutad daya kalínga ku kiyà.

¹⁹Arig ku wala ya natulù a karneru
nga ippan da kiya agpartiyán.

Akkan ku ammu ya palánu daya kalínga ku
nga magasippatay kiyà!

“Patayan tada idi nga tolay
ki kabílag na pikam, ta senu áwan nin

ya makadamdam kaggína ka panda,” nán da.

²⁰ Ay tútu nagkarárag gà nga nán ku,
 “O APU nga Mannakabalin ki Ngámin,
 ikaw ya kustu angguwes,
 se makammu ki uray se lammat daya ngámin tolay.
 Ay ikaw Apu ya bumálat kadedi ya tolay.
 Ipindu ku kikaw ya kà-kàwaán ku.”

²¹ Nán da tolay ka Anatot kiyà, “Akkan ka ngin magbàbànanán ki ngágan ne APU, ta nu itúluy mu, ay patayan mika.” ²² Ay díkod nán ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin: “Panísan kuda! Matay daya babbágu da ki paggugubatán, ay daya annánà da, ay matay da ki bisin. ²³ Ay áwan nala oray isa kadaya iAnatot ya magbiyág, ta rapúnan kuda nu umbet ya tiyampu wa ammánis ku kaggída.”

Ya agríri tu Jeremias ke Dios

12 “O APU, nu magríri yà kikaw,
 ay ammù nga ikaw ya kustu.

Ngamay bay-án nà pikam
 nga mangikagi ki rírì kikaw.

Taanna, tura napiya
 ya kabiy-biyág daya nadakè a tolay?

Ay se daya marangultit,
 ay tura da bumánáng?

² Ay nemúla muda, ay ummabay da
 se da nga nagbúnga.

Ikaw peyang ya pagbàbànanán da,
 ngamay adayyu ka kadaya lam-lammat da.

³ May ikaw, O APU,
 ay ammu mu ya atán ki lammat ku.

Masingan mu se ammum,
 ngámin na lam-lamtan ku.

Isibna mu dedi nga tolay,
 nga ummán ki karneru
 nga maparti ki oras da kampela ngin nin.

⁴ Nungay na ya ipappanda naya kakarsi naya lusà?

Nakarsi yin daya kad-kaddat ki sirát.
 Ay áwan ngámin nin,
 daya ulolag se daya an-anù kiya íli,
 gapu ki kinadakè dayán na tolay.
 ‘Akkan masingan ne Apu
 daya kuk-kuwaan tada!’” nán da.

Ya sungbát ne Dios kitu Jeremias

⁵Ay nán ne Apu:

“Jeremias, nu monawán ka,
 nga makikuntes nga managtág kadedi ya tolay,
 ay paanna lugud ya akikuntes mu kadaya kabalyu?
 Ay nu medùláp ka kiya tanáp,
 ay paanna ya anagtág mu,
 kiya sir-sirát ka Jordan?

⁶Ta oray daya wawwágim se daya akkobung mu,
 ay nagtraydorán daka.
 Nagsissa da nga mangagúra kikaw.
 Akkan muda piyáran
 oray nu napiya ya akibàbànan da kikaw.

⁷Pinagdudoray ku win ya Israel,
 oray nu aggída, ya piníli ku wa tolay ku.
 Binay-án ku win daya pà-pàgan ku
 kadaya kalínga da.

⁸Nagbalin daya tolay ku
 ka ummán ki láyon ki sirát.
 Ngar-ngarran dà in daya piníli ku.
 Ay túya lùsawan kuda ngin.

⁹Arig da pe ya bukkaw,
 nga pagsisengán daya tawi nga darupan.
 Ayabán nu daya alsádu wa animál
 nga magkán kaggída.

¹⁰Dinadál daya adu wa ap-apu
 ya árig kaubásan ku;

dinam-dam-án da.

Pinagbalin da ka ir-ir-er,
tu napiya nga kamulán ku.

¹¹ Pinagbalin da ka áwan sur-surbi yin,
tu ngámin na lusà ku.

Giginán ku ya agpannakit da,
may áwan nala ya mangisakit kaggída.

¹² Masissingan ki útun da bantay
daya tolay nga umbet mangdadál;
daya neparob ne APU nga suldádu,
nga mangdadál kiya ngámin na íli.

Awan makalísi kadaya tolay.

¹³ Nagmúla daya tolay ku ka trígo,
may áwan da apítan ta pabeg rasi ya atán.

Nagpaggus da nga nagubra,
may áwan da málaálà.

Awan da ápit kadaya múla da
gapu kiya rungat tutu wala
ne APU kaggída.”

¹⁴ Ittu idi ya kagiyan ne APU mepanggap kadaya nadakè a tolay ki lebut na Israel: “Tagay ku pataláwan nin daya ngámin tolay nga nangdadál kiya lusà a nengáni ku kadaya il-Israel nga tolay ku. Pasingkunan kuda kiya múla nga mabàdut kadaya il-íli da. Isalákan ku ya Juda kaggída. ¹⁵ Ngamay nu mabalin kuda nga patálawan, ay kalakkán kuda kammin, ay se kuda iulli kammin kiya íli da kampela ngin nin. ¹⁶ Ay nu kurug ga kurugan da pe ya kur-kurugan daya tolay ku, ay se da pe ya magkari ki ngágan ku, nga ummán kitu nangisúru da kadaya tolay ku wa magsipata ki ngágan ne Baal, ay ibílang kuda nga tolay ku, se pumiya pe ya kabiy-biyág da. ¹⁷ Ngamay nu atán ya íli nga akkan mangikurug kiyà, ay pataláwan kuda tutu wala se kuda nga dadàlan. Iyà nge Yahweh nga magkuna kídi.”

Ya kesarután na dilána nga abág

13 Ittu idi ya kinagi ne APU kiyà: “Mawe ka nga gumátang ka dilána nga abág, ay se mu la pagbág. May akkan mu das-dasman.” ² Ay díkod nawe yà gumátang ka dilána nga abág nga ummán kitu pàwa ne

APU, ay se ku wala nga pinagbág. ³Ay se yala nán manin ne APU kiyà: ⁴“Mawe ka ka wángag Eufrates. Ay se mu làbuwan ya abág mu, ay se mu la nga isirù ki liyáng ki pínát.” ⁵Ay díkod nawe ku nesirù tu abág ku ka wángag Eufrates, nga ummán kitu bílin ne APU kiyà. ⁶Ay kane mabà-bayág gala nga al-algaw, ay nán manin ne APU kiyà, “Mawe mu alà tu abág nga nepesirù ku kikaw ka wángag Eufrates.” ⁷Ay díkod nawe yà ka wángag Eufrates, se ku inalà tu abág nga nesirù ku. May nadadál lin se narupù in, ay áwan na pe surbi yin.

⁸Ay se la uwad manin ya kinagi ne APU kiyà: ⁹Ay nán na, “Ummán kiyán ya kuwaan ku kiya napalotán na agpangátu nga Juda se Jerusalem. ¹⁰Mapasingkuna dayán na nadakè a tolay ki abág nga áwan sur-surbi. Ata maddi da nga gínán daya bil-bílin ku. Nagsúkir da mán kammin, se da ittu sinur-súrut ya piyán da kampela ngin nin. Ittu da nga pinat-patag se dinay-dáyaw daya sinan diy-diyos, se ittu pe daya sinir-sirbiyán da. ¹¹Ay nu paanna ya agdakkat naya abág ki tolay, ay ummán kiyán tu nangiadanni ku kadaya iJuda se iIsrael kiyà, ta senu aggída daya tolay ku nga pagkidáyaw ku, se aggída ya pakedayáwan na ngágan ku; ay se gapu kaggída, ay dayáwan dà da tolay. Ngamay maddi da manggìna kiyà.”

Ya kesarután na gúsi nga aggipayán ka bási

¹²Ay nán ne Apu kiyà: “Kagiyán mu idi kaggída: Ittu idi ya kagiyán ne APU nga Dios na Israel: ‘Mapnu kuma ngámin daya gúsi nu ka bási.’ Ay nán da nga sumungbát, “Ò mà a! Wayya mi la akkan ammu nga masápul mapnu ka bási daya gúsi!” ¹³Ay se mu la nga nán kaggída, ittu idi ya kagiyán ne APU: “Pinglawan ku tutu wala ngámin daya tolay kídi ya íli; manggayát kadaya à-ári da nga gakagaka tu Ari David, se daya pappádi se daya profeta, se daya ngámin na mag-agyán ki Jerusalem. ¹⁴Ay se kuda pagtitingkúlan ngámin nga ummán ki gúsi. Magpapátay da, oray daya maggaáma,” nán ne APU. “Awan ku kalakkán oray inna kaggída. Patayan kuda ngámin.”

Ya ketálaw da ka sabáli nga íli

¹⁵Dakayu wa iIsrael,
nagúni ye APU win.

Akkan kayu win na magpang-pangátu;
manggina kayu kaggína.

¹⁶Padayáwan nu nge APU nga Dios nu,
sakbay na nga paggibattan,
se sakbay kayu nga agkedúláp kadaya bantay,
ta akkan nu masingan ya dalenan nu.

Ay gapu kiyán, ay sap-sapúlan nu ya wada,
may paggibattan na tutu wala.

¹⁷Ngamay nu maddi kayu manggina,
ay magsángit tà kampela ngin nin,
gapu ki agpangátu nu.

Sumángit tà tutu wala
panda ki agtar-tarúyà daya luwa ku,
ta netálaw da nga bálud daya tolay ne APU.

¹⁸Ay nán ne Apu kiyà:

“Kagiyán mu kiya ári se kiya ina na nga reyna,
‘Igsán nu win daya tugaw nu,
ta nippà kayu win kiya turáy nu;
nippà pe yin daya napiya nga sagápaw nu.’”

¹⁹Nagipán nin ya ruwáangan daya il-íli ka Negeb.
Awan ya makelukát kaggída.
Netálaw da ngin na bálud
daya ngámin na iJuda.

²⁰Sumingan kayu ka pane dáya.

Atán nin na umbet daya kalínga nu.

Ka wàna giyán na ngin datu tolay ya nepiyár kikaw,
datu tolay nga árig napiya nga karneru mu?

²¹Ay nágan na ya makagi mu lugud,
nu daya tolay ya nebílang mu
ka ù-opun mu ya mangituráy kikaw?
Matakitán ka a,

nga ummán kiya takit na magan-anà.

²²Ay nán mu kikaw kampela ngin nin nga,
“Taanna, tura ummán kídí ya mà-màwa kiyà?”

Gapu yán kiya nadammat tutu wala nga básul mu!

Arig mu ya babay nga sinobaan da,
ay se da nga sinikap.

²³Wayya la maulis na pugut
nga iEtiopia ya kulor na lublub na!

Ay se mippà kadi naya leopardo,
ya kinalabáng na?

Ay nu màwa dayán,
ay masur-súru nu pe yin
ya mangwa ka napiya,
dakayu wa tolay
nga gángay nadakè kuk-kuwaan.

²⁴Ay gapu kiyán,
ay isip-siparà nakayu ne Apu,
nga ummán ki asáp,
nga ipúrán na báli,
nga magpagayát ka ir-ir-er.

²⁵Nán ne APU:
“Ittu yán ya gásat nu
nga idde ku kadakayu,
ta pinaglikudán dà a Dios nu,
ay se kayu nagpiyár
kadaya busid kammala
nga diy-diyos sin.

²⁶Ay túya iyà mismu
ya mangiap-appat kadakayu,
ta árig sobaán takayu.

²⁷Ta nasingan ku ngámin
daya nadakè a kuk-kuwaan
nu nga lùsawan ku.

Nagday-dáyaw kayu
kadaya sinan diy-diyos
kadaya tana-tanáp se ban-bantay.
Mangallakallà kayu wala nga iJerusalem!
Nungay na nád agpà ala ngin

ya agbalin nu ka nadalus?”

Tu nasamnga nga kalíka

14 Tu idi ya kinagi ne APU
 kitu Jeremias mepanggap ki kalíka:
²“Magpannakit daya iJuda,
 ta mapà-paultu ya íli da.
 Sippapannakit nga magtutúgaw
 daya tolay ki lusà, gapu ki rígát da.
 Isáraw daya iJerusalem ya akiseng da,
 gapu ki kà-kàwaán da.
³Bonan daya babànáng daya asassu da,
 nga mawe magsàdu kadaya bubun,
 may áwan da tutu wala danum.
 Ay túya magulli da ngala
 nga áwan mayán datu amutu da.
 Magsakodung da,
 gapu ki appat se pannakit da.
⁴Naggaki-gakki ya lusà
 ki áwan tutu wala udán.
 Nalum-lomad tutu wala daya maragtálun,
 ay túya nagsakodong da.
⁵Ay oray daya ugta,
 ay igsán da daya urbun da,
 gapu ta áwan kaddat nga arában da.
⁶Ay daya alsádu wa asnu,
 ay mawe da kadaya bantay,
 nga mangal-ál nga ummán
 kadaya alsádu wa átu.
 Nagrádam da ngámin nin,
 gapu ki áwan da arában na kaddat.”
⁷Ay nán datu tolay,
 “Ittu idi yin ya kapanísán mi,
 gapu kadaya nadakè a kuk-kuwaan mi.
 May sengán nakami agpà, O APU

ta ittu mà tu nekarim kadakami.
 Kurug nga naglikud kami kikaw,
 se nakabásul kami kikaw, Apu.
⁸Ikaw ngala Apu,
 ya namnamáan mi nga ilsráel,
 nga mangisalákan kadakami,
 ki kaparigátan mi.
 May tura ka ummán ka agtangeli yin
 kadakami nga tolay mu.
 Ummán ka ka magsíbal lala
 ka makatangabi ki íli mu?
⁹Akkan ka mà wayya naríraw,
 onu ummán kiya narungat ta suldádu,
 nga maddi sumeng.
 Atán ka mà peyang kadakami, O APU.
 Dakami daya tolay mu,
 ay túya akkan nakami agpà a pagdudoray.”
¹⁰Tu idi ya kinagi ne APU
 panggap kadedi nga tolay:
 “Pàgan da mà kurug ya umadayyu kiyà.
 Awan da la kin-induwán.
 Ay túya akkan kuda ngin awátan nga tolay ku.
 Akkan ku maligpanán datu nadakè a kinuw-kuwa da.
 Ay túya panísan kuda,
 gapu kadaya bas-básul da kiyà.”

¹¹Ay nán ne APU kiyà: “Akkan mu ikarárag dedi nga tolay yin. ¹²Oray
 mán nu magngílin da mangán ki agkarárag da, ay akkan muda atangyaan.
 Ay oray nu magbasu da kadaya dátun da nga masidug, se dátun da nga
 trígo kiyà, akkan ku awátan dayán. Nu dì pagdudoray da ngin na matay
 ki paggugubátan, onu matay da ki bisin, onu ki sinakit.”

Ya kapanísán daya magbus-busid nga profeta

¹³Ay se ku la nán: “O, Apu DIOS, nán daya profeta kada tolay nga
 áwan ya gubát, se akkan da pe magulát, ta kurug napiya kanu ngin ya
 màwa kídi nga giyán da.” ¹⁴Ay se yala nán ne APU, “Magbus-busid dayán

na profeta. Usaran da pedin ya ngágan ku. Akkan ku nebon dayán se akkan kuda pe inam-amomanán. Ay ngámin daya kag-kagiyan da, ay busid nga paltíing dayán kaggída. Awan sur-surbi ya parmata da, ay se rabát da kampela dayán nin.” ¹⁵ Ay díkod ittu idi ya nán ne APU mepanggap kadayán na profeta nga mangusár ki ngágan na, oray nu akkan nada nebon na magbàbànan. “Nán da nga áwan umbet nga gubát, se akkan pe magulát ya íli. Ay díkod matay dayán na profeta ki gubát se ki bisin. ¹⁶ Ay daya tolay ya nangagiyan da kadayán, ay matay da pe ki gubát se ki bisin. Mewarenán nala ya baggi da kadaya kal-kalsáda. Awan ya mabansi nga mangitaman kaggída. Matay da ngámin, meráman daya attáwa da, se daya annánà da. Pagbayádan kuda kadaya nadakè a kuk-kuwaan da.”

¹⁷ Mawe mu kagiyan idi kadaya tolay:

“Algaw se gabi, magtar-tarúyà ya luwa ku.
Akkan nà a makusap sumángit,
gapu kadaya kamungayan ku,
nga palotán ya pannakit se kaparigátan da.

¹⁸ Nu mawe yà ki katal-talúnán,
masingan ku daya baggi daya natay ki gubát.

Ay nu mawe yà kadaya il-íli,
masingan ku daya tolay
nga nagkakátay ki bisin da.

Ara da la nga itul-túluy,
ya kuk-kuwaan daya profeta
se daya pappádi kiya íli,
may akkan da kammala maaw-awátan
daya kuk-kuwaan da.”

Makim-imallà datu tolay ke Dios

¹⁹ Pinagdudoray mu tutu wala agpà in
ya Juda ta, O Apu?

Lùsawan mu tutu wala ngin
ya Jerusalem ta?

Tura napalotán tutu wala,
ya nammánis mu kadakami?

Awan mi namnáma ngin

nga pumiya kami kammin.
 Piyán mi masingan ya kinatalna,
 ngamay áwan mà ala ya napiya.
 Piyán mi ya bumílag kami kammin,
 ngamay nakapap-panansing mán kammin
 daya màlamán mi.
²⁰ Bibbídan mi nga nadakè,
 daya kinuw-kuwa mi, O APU,
 nga ummán kadatu kinuw-kuwa datu apuapu mi.
 Nagbásul kami ngámin kurug kikaw.
²¹ Akkan nakami agpà pagdudoray.
 Nagkari ka mà kadakami kitun.
 Akkam agpà ipalúbus
 nga mebaba ya dáyaw mu.
 Akkam paglikudán ya kari mu.
²² Wayya la nga mabaal daya sinan diy-diyos
 ya mangidde ka udán!
 Wayya la nga ur-uráyan naya lángit
 ya mangitánág ka udán!
 Ikaw mà ala, O APU nga Dios mi
 ya makàwa kadayán.
 Ay túya ikaw ya namnamáan mi
 nga sumeng kadakami,
 ta ikaw wala ya makàwa kadayán.

Akkan da malilián ya kapánis da

15 Ay se la nán ne APU kiyà: “Ay oray nu tu Moses se tu Samuel
 ya makim-imallà kiyà gapu kadedi nga tolay, ay akkan kuda
 kammala kalakkán nin. Túya pataláwan muda ngin ki àráng ku. Akkan
 kuda piyán sinnan nin. ² Ay nu nán da kikaw: ‘Ka wàna mà pe ya kapannán
 mi?’ Ay nán mu kaggída: Tu idi na ya nán ne APU:
 ‘Matay duddúma kadakayu ki sinakit.
 Matay daya duddúma ki gubát.
 Matay daya duddúma ki bisin.
 Ay daya duddúma, ay itálaw da kalínga dada nga ibálud.’

³“Appát nga kaláse ya pakatayán da,” nán ne APU. “Matay daya duddúma ki gubát. Ay daya matay kiyán, ay itaray daya alsádu wa átu daya duddúma, ay se yala kanan da an-anù daya duddúma, ay se yala amminan daya alsádu wa animál ya mabansi nga natay. ⁴Magansing daya ngámin tolay kídì kalawagán, gapu ki màwa kaggída, gapu kitu kinuwa tu Manasse nga pútut tu Hezekia kiya Jerusalem kane magári ka Juda.”

⁵Ay nán ne Apu:

“Inna ya magkallà kadakayu
nga iJerusalem?

Inna ya magsángit kadakayu
gapu ki napàyanán nu?

Ay se inna ngala pe
ya maminya nga mangammu
nu mapà-paanna kayu win?

⁶Nigsán dà se pinaglikudán dà ngámin,”
nán ne APU.

“Ay túya neayang ku
ya íma ku, nga mangdispág kadakayu,
ta nolaw wà in na makapas-pasinsiya kadakayu.

⁷Natan da ki nàgì a trígo
nga neduwág ku ki ngúdu.
Isip-siparà kuda kadaya sabáli nga íli.

Pagmanakitan kuda.
Dadàlan ku daya tolay ku,
ta áwan da la angul-ulis
kadaya nadakè a kuk-kuwaan da.

⁸Adu tutu wala ngin
daya bubbúkuud da babbay kaggída.
Ad-adu da may daya ginat ki dappit bebay.
Ki angalintutúgu na,
ay mangibon nà ka magpatay kadaya babbágu,
senu magpannakit daya ina da.

Ay màtatán da ngala ki ansing da.

⁹Ya ina nga maawanán
ka pittu wa annánà a lalláki,
ay malngát tala se maang-angtán.

Maggìbat ya kalawagán na,
 oray al-algaw pikam,
 gapu ki palotán na keap-appat na.
 Bay-án ku daya mabansi kaggída,
 nga patayan daya kalínga da,”
 nán ne APU.

Tu nagrírì manin ne Jeremias

¹⁰Ay se ku la nán,

“Kal-allà à tutu wala,

tura nà a neanà pikam mala naya ina ku?

Kagúra ku ngámin

daya tolay kadaya ngámin na íli.

Ay akkan nà mà a nagpaútáng,

ay se akkan nà pe umútáng.

Ay taanna, tura dà iam-amámug daya tolay.”

¹¹Ay nán ne APU: “Iyà ya mangisalákan kikaw kadaya kalínga mu. Umbet da nga makim-imallà a magpekarárag kikaw, ki tiyampu na kariribù da se agrígát da.

¹²Awan tolay ya makarítù kiya balayyáng; nangrúna nu balayyáng nga gayát ka dáya ta nakibugán ka bága.”

¹³Ay nán pikam ne APU kiyà: “Bay-án ku daya kalínga daya tolay ku, nga mangarisamsam kadaya kuw-kuwa se ar-aruminta da, ta ittu yán ya kapanísán da ki napalotán tutu wala nga bas-básul da. ¹⁴Pagbalinan kuda ka asassu daya kalínga da kiya íli nga akkan da am-ammu. Ata árig kiya apuy nga akkan mataatay ya rungat ku tutu wala kaggída.”

¹⁵Ay se ku la nán:

O APU, ammu mu ya mà-màwa kiyà.

Pangaásim agpà ta sengán nà.

Panísan mu agpà daya mamal-pallà kiyà.

Akkan muda agpà pas-pasinsiyaán,

ta get tala nu mapatay dà.

Ata ammu mà nga gapu kikaw

ya angin-insultu da kiyà.

¹⁶Ay kane mammuwán ku

- daya bàbàrán mu,
 ay kinurug kuda tutu wala.
 Ittu daya mamaanggam tutu wala kiyà,
 se ittu daya pà-pàgan ku,
 ta tolay nà, O APU nga Dios
 nga Mannakabalin ki Ngámin.
- ¹⁷ Akkan nà near-arát kadaya tolay,
 nga pabeg magguudma ya kuk-kuwaan da.
 Nagas-asissa ngà ala, ta piníli nà,
 nga mangwa ki piyán mu.
 Ay túya makarungat tà tutu wala
 kadaya bas-básul da.
- ¹⁸ Taanna, tura áwan ipappanda naya agrígát ku?
 Taanna, tura akkan map-appiyánan ya bígád ku?
 Ummán nà ka maginnanáma ki áwan;
 ummán ki agginnanámà ki awweg,
 nga áwaáwan na kammala danum min?"
- ¹⁹ Ay díkod ittu idi ya nán ne APU:
 "Nu magulli ka kiyà, ay alà taka kammin,
 ay se ka magsirbi kiyà.
 Nu tittu daya napatag daya kag-kagiyan mu,
 nga akkan daya áwan sur-surbi nga bàbàrán,
 ay ikaw ya magbalin ka pinangkamútung ku.
 Daya tolay ya umadanni kikaw,
 nga akkan ikaw ya umadanni kaggída.
- ²⁰ Ay ki àráng daya tolay, ay
 kuwaan taka nga ummán kiya naligda
 nga abut nga balayyáng.
 Gubatan daka may akkan daka maábà.
 Ata Iyà ya kabulun mu.
 Igdù taka se Iyà ya mangisalákan kikaw,"
 nán ne APU.
- ²¹ "Ílísí taka kadaya nadakè a tolay,
 se isalákan taka kadaya naranggás."

Ya akkan angngatáwa ne Jeremias

16 Atán manin kinagi ne APU kiyà. Ay nán na: ²“Akkan ka mangatáwa onu magpútut kídí nga íli. ³Kagiyan ku kikaw ya màwa kadaya meanà kídí nga íli se kadaya mannákam da. ⁴Matay da ki nakapap-panansing nga sinakit. Ay áwan ya magsángit se mangitaman kaggída, ay metar-tarawesáng ngala daya innát kiya lusà. Matay da ki gubát se bisin. Ay daya baggi da, ay kanan daya an-anù, se daya alsádu wa animál.

⁵Akkan ka lumná ki balay daya magmanakit. Akkan ka pe mepagmanakit kaggída, se akkan ka pe magmanakit ki oray inna, ta nippà ku win ya kinatalna kaggída. Awan ku win na amminya se agkallà kaggída. ⁶Ay matay da ngámin; daya nabànáng se daya napubri kídí nga íli. Ay áwan ya mabansi nga mangitaman se magsángit kaggída. Awan magtalíngu ki baggi na onu magpúkis gapu ki agmanakit na. ⁷Ay áwan pe ya mepangán kadaya magmanakit ka angliwliwa na kaggída. Awan pe ya mangidde ka inuman da ka pangliwliwa na kaggída, oray nu ama onu ina da ya natay. ⁸Ay akkan ka pe mawe kiya say-am da nga mepangán se mepaginum kaggída.” ⁹Tu idi ya kinagi ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios na Israel: “Pandanán ku win, ya agganggam nu win na tolay kídí nga íli. Awan nin ya maggan-gánas, se áwan magina ngin na agganggam daya maggaattáwa. Ay masingan nu mismu dedi nga mà-màwa.

¹⁰Ay nu kagiyam ngámin dedi kadaya tolay, ay se da nán kikaw nga, “Tura ummán kídí ya amar-parígát tutu wala ne APU kadakami? Nágan na agpà ya kinuwa mi nga nadakè ta? Nágan na nagbasúlán mi ke APU nga Dios mi?” nu nán da, ¹¹ay ittu idi ya kagiyam kaggída: ‘Ata pinaglikudán datu apuapu nu nge APU. Ay se da nagday-dáyaw se nagsirbi kadaya sabáli nga diy-diyos. Akkan da ngin kinur-kurug daya bil-bílin na. ¹²Ay se ya isa pe, ay natù-turù kayu may datu apuapu nu. Ngámin kayu, ay ittu nu wala sur-surútan daya nadakè a piyán nu. Nasúkir kayu. Akkan dà in na ikur-kurug. ¹³Ay túya ippan takayu ka sabáli nga íli nga akkan nu nga am-ammu kitun, se akkan pe ammu datu apuapu nu. Akkan takayu kalakkán nin. Ay kitúni, gabi se algaw kayu wa magsirbi kadaya sabáli nga diy-diyos!”

Ya angpoli kammin ne Dios kadaya iIsrael

¹⁴Ay nán ne APU: “Umbet ya tiyampu nga áwan ya magsipata ki ngágan ku nga sibbiyág ga Dios, nga nangitálaw kadaya iIsrael ka Egipto.

¹⁵Ay ya nán da ngin ay, ‘Magsipata kami ke APU Dios nga sibbiyág nga nangwaya kadátada nga iIsrael kiya íli ka dáya se kadaya ngámin na il-íli nga nagpebalúdán na kadátada.’ Ata alá kuda kammin ki íli da kampela ngin nin nga nekari ku kadatu apuapu da.

¹⁶“May kídi yin, ay mangibon nà ka adu wa tolay ya árig marangnigay nga mawe maggalà kaggída. Ay se yà ala mangibon ka adu wa marangnanup nga magsápul kaggída kadaya ban-bantay se kadaya liy-liyáng ki pínát nga nagsiruán da. ¹⁷Ata sissisingan nà kadaya ngámin na kuk-kuwaan da. Awan da mesirù kiyà. Akkan da mesirù kiyà daya bas-básul da. ¹⁸Ay mamidduwa ya dammat na kapanísán da kadaya nadakè a kuk-kuwaan da, se kadaya bas-básul da, ta rinag-ragitán da ya íli ku kadaya nadakè a sinan diy-diyos da. Pabeg nadakè daya kuk-kuwaan da kídi ya íli nga niddè kadatu apuapu da.”

Tu karárag ne Jeremias

¹⁹O APU, ikaw ya bílag ku,

se akigdúán ku,

se agsiruan ku,

nu umbet ya pakariribuán ku.

Maglalbet ngámin daya tolay ki kalawagán kikaw,

ay se da nán, “Awan sur-surbi,

se áwan middeidde

datu busid nga diy-diyos

datu apuapu mi.

²⁰Wayya la nga mabalin

mangwa daya tolay ka diyos da

kampela ngin?

Akkan mà a nga diyos daya kinuwa da.

²¹“Ay túya manggayát kídi, ay tógudán ku dedi ya tolay yi. Ipakammu ku kaggída ya pannakabalin se

ya turáy ku, ay díkod mammuwán da nga
ya ngágan ku, ay Yahweh.”

Mapánis daya iJuda gapu kadaya bas-básul da

17 Ay nán ne Apu, “Nesúrát ya básul nu nga iJuda ka balayyáng nga
issusúrát. Nekur-it ka diyamante kadaya pus-púsu nu, se kadaya
sinan sàgud kiya síku naya pagday-dayáwan nu. ² Ay daya annánà nu, ay
mawe da pe magday-dáyaw kadaya pagday-dayáwan nu kiya diy-diyos nu
nga Ashera, kiya sídung daya nasagúngut ta káyú kadaya ban-bantay, ³ nga
atán kadaya nalawág ga lusà. Ay túya paarisamsam ku kadaya kalínga nu
daya ngámin na bànáng nu, se daya kuw-kuwa nu, ka supápà naya básul
nu panggap kadaya diy-diyos nu ki ngámin íli nu. ⁴ Gapu ki kuk-kuwaan
nu, ay killotán nu ya lusà a nengáni ku kadakayu. Ay se takayu kuwaan
ka asassu daya kalínga nu kadaya íli ya akkan nu am-ammu, áta ummán
ki apuy nga akkan mataatay ya rungat ku tutu wala kadakayu.”

⁵ Ay nán manin ne APU:

“Mapabásul daya ngámin
nga maglikud kiyà nga APU,
ay se da la nga magpiyár kada tolay yala,
se umindu ki bílag da.

⁶ Meárig da kadaya kaddat ki ir-ir-er,
nga atán ki natikágan
se násin nga lusà,
nga áwan sabáli nga tumúbu.

Awan da nga namnamáan.

⁷ May maganggam daya tolay
nga e APU wala ya piyáran da,
se pagtalgad da.

⁸ Meárig da kiya káyú
nga nemúla ki dappit awweg,
se magpeyag daya gamut
na kiya danum.

Akkan malaylay
oray nu magkalíka;
namnáv kammala daya adon na,

ay se makabúngabúnga ngala.

⁹Awan makaáwat ki uray na tolay.

Ittu ya mangial-alílaw

se ya gapuwánan na ya kinadakè.

¹⁰Iyà nge Yahweh;

ay ammuwán ku ya ngámin,

nga atán ki uray se lam-lammat da tolay.

Ay se kuda supapáan

sigun kiya kuk-kuwaan da kampela ngin nin.”

¹¹Daya tolay nga magpabànéng ki kinultit,

ay árig da ya an-anù,

nga ukupán na ya akkan na nga ìlug.

Mammin dayán na bànáng da,

kiya kabbing da pikam.

Ay kiya kamuddiyánan na,

ay mapaug-og da.

¹²May dakami, ay magday-dáyaw kami

kiya nadáyaw se nangátu nga Templo mu,

nga ataatan nin oray kitun kam!

¹³O APU,

ikaw ya namnáma na Israel!

Ngámin daya naglikud kikaw,

ay meap-appat da.

Metaman da kiya lusà,

gapu ta pinaglikudán daka,

nga APU nga árig gabuwà

na sibbiyág ga danum.

Ya karárag tu Jeremias

¹⁴Agásan nà O APU,

ay kurug nga maagásan nà.

Alà nà, ay kurug mesalákan nà.

Ikaw ngala ya day-dayáwan ku.

¹⁵ Sinnam kod ya angwa da kiyà.

Nán da nga pangug-og kiyà,

“Wà ned na pe yin

ya ammánis ne APU kadakami,
nga nán mu?

Kuwaan na kuma ngin a!”

¹⁶ O Apu, akkan ku pinanáwan ya ubra ku,

nga magtagasíngan kadaya tolay mu.

Akkan ku pe ya nekarárag

nga umbet kuma tu algaw

nga ammánis mu kaggída.

Ammu mu ngámin

daya kinag-kagi ku.

Sikkaammu ka kadayán ngámin.

¹⁷ Akkan nà din pappanansingan,

ta ikaw wala ya namnamáan ku

nu umbet ya kaparigátan ku.

¹⁸ Ay iap-appat mu

daya ngámin na mamar-parígát kiyà,

may akkan mu agpà ipalúbus,

nga meap-appat tà.

Panansingan muda,

may akkan nà panansingan.

Idde mu win kaggída

ya kapar-parigátan da.

Pamiduwaam ya dammat

naya ammánis mu kaggída.

Ya angipatag da ki algaw wa aggiimáng

¹⁹ Ay nán ne APU kiyà: “Jeremias, mawe ka magsíkád kiya ruwángan na Jerusalem, nga lalangkán se lalawanán daya à-ári ka Juda. Ay se ka la mawe kadaya duddúma nga ruwángan na Jerusalem. ²⁰ Ay se mu kagiyan kiya ári se kadaya ngámin na tolay ka Juda se Jerusalem nga lumnà kadedi nga ruwángan. Gínán nu ya kagiyan ne APU: ²¹ Nu akkan nu piyán

ya matay, ay masápul ipatag nu ya algaw wa aggiimáng! Akkan kayu magkagtu ka oray nágan na, se nu nga ilnà kiya ruwárgan na Jerusalem kiyán na algaw. ²² Akkan kayu magkagtu ki oray nágan na nga igayát nu ki balay nu kiya algaw wa aggiimáng. Akkan kayu wa magubra kiyán na algaw, nu di nu wa kuwaan nga napatag yán na algaw wa aggiimáng. Ummán pe kiyán tu bílin ku kitun kadatu apuapu nu. ²³ Ngamay akkan da nanggina, se akkan dà a kinur-kurug. Nagsúkir da mán kammin, se akkan da piyán nga ikurug daya bil-bílin ku.

²⁴ Ngamay nu ikurug dà, se akkan kayu mangagtu ka oray nágan na nu lumná kayu kiya ruwárgan na Jerusalem, se akkan kayu magubra ki algaw wa aggiimáng, se ipatag nu yán na algaw, ²⁵ ay atán da lumná nga à-ári kiya ruwárgan na Jerusalem, nga magari nga ummán ke Ari David. Nakatakay da kadaya takay da, nu umbet da onu nakakabalyu da, kabulun da daya ù-upisiyál da, se daya iJuda se iJerusalem. Ay mapnu peyapeyang pe ka tolay ya íli Jerusalem. ²⁶ Maglalbet ngámin daya tolay kadaya íli na Juda, se daya tolay kiya lebut na Jerusalem. Atán daya maggayát ka íli tu Benjamin, se gayát kadaya bantay ka Negeb. Magilbet daya tolay ka dátun da nga masidug. Ay ilbetán da kiya Templo ne APU daya dátun da nga trigo, insensu, se daya dátun da nga magiyáman kaggina. ²⁷ Ngamay nu akkan dà ikur-kurug se nu akkan ipat-patag ya algaw wa aggiimáng, ay se atán ag-agtu nu nga lumná ki ruwárgan na Jerusalem ki algaw wa aggiimáng, ay sidúgan ku daya ruwárgan na. Masidug pe ngámin daya palásiyu kiyán, ay áwan makapatay kiya apuy na.”

Arig ne Dios ya maragkuwa ka bánga

18 Ay nán ne APU kiyà: ² “Mawe ka kiya balay naya maragkuwa ka bánga, ta atán ya kagiyan ku kikaw nu atán ka ngin kitúni.” ³ Ay díkod nawe yà, ay dinatang ku tu tolay ya atán na mangwa ka bánga. ⁴ Nadadál tu kuk-kuwaan na nga bánga, ay rimmay na kammin tu lupang, ay se na kinuwa kammin ka sabáli nga aruminta nga piyán na nga kuwaan. ⁵ Ay se yala nán ne APU kiyà: ⁶ “Dakayu wa iIsrael, akkan ku kadi màwa kadakayu ya ummán ki kinuwa nedi nga maragkuwa ka bánga? Nu mapaanna ya aggik-ikkam naya maragkuwa ka bánga ki lupang, ay ummán pe ya aggik-ikkam ku kadakayu. ⁷ Oray nágan na nga oras, ay annung ku nga dadàlan onu ippà ya isa nga íli. ⁸ Ngamay nu

nammuwán daya umíli ya tali kuwaan ku, ay se da nga igsán daya nadakè a kuk-kuwaan da, ay akkan ku win itúluy tu palánù a manadál ki íli. ⁹Ay nu isa manin na algaw, mabalin ku ya mangipasíkad onu mangwa ka isa nga nasiyon onu isa nga íli nga pagturayán ári. ¹⁰Ngamay nu nadakè daya kuk-kuwaan da, ay se akkan dà gí-gínán kadaya kagiyán ku, ay makappoli yà kiya napiya nga palánù. Akkan ku itúluy yin tu tali kuwaan ku. ¹¹Ay díkod, mawe mu kagiyánan daya iJuda se iJerusalem. Ay nán mu: ‘Tu idi ya kagiyán ne APU: Arig ku ya maragkuwa ka bánga nga madama magur-urma ka nadakè nga kuwaan ku kadakayu. Ay túya kuspan nu win daya nadakè a kuk-kuwaan nu, se kayu mangul-ulis.’”

¹²Ngamay nán da tolay nga sumungbát, “Akkan mu sayángan ya oras mu! Kuwaan mi kammala ngin nin daya palánu naya isaisa kadakami. Magsúkir kami panda ki piyán mi, se kuwaan mi daya nadakè a lam-lamtan mi.”

¹³Díkod tu idi ya kagiyán ne APU:

“Saludsúdam kadaya duddúma nga íli,
nu atán nagìna da nga ummán kídì.
Nadakè tutu wala ya kinuwa daya iIsrael.

¹⁴Marúnát agkà ya isno,
ki útun datu pínát kadatu bantay ka Lebanon?
Ay akkan pe massiyán daya awweg,
nga magáyus ka nasanáng nga danum
nga maggayát kadaya ban-bantay.

¹⁵May daya tolay ku,
ay kinaligpanán dà in.
Magsidug da ka insensu,
kadaya busid nga diy-diyos da.
Akkan da ngin sur-surútan,
tu árig dadán na kalsáda da,
ta ittu da la dal-dalanan ya nadakè a dálen.

¹⁶Ay díkod, magbalin ka áwan sur-surbi ya íli da,
se ittu ya mangipadamdam ki kinaug-og da.
Magwingíwing nga masdaáwan
daya makasingan ki kapàyanán na.

¹⁷Isip-siparà ku daya tolay ku,
ki pagmar-marngán daya kalínga da.

Matan da ki tápù a ìpur na báli,
 nga magpagayát ka pane lattakán.
 Paglikudán kuda,
 kiya oras nga panagrig-rígát da.”

Tu utad da kitu Jeremias

¹⁸Ay kane magina datu tolay tu kinagi tu Jeremias, ay nán da:
 “Patayan tada ngin ne Jeremias. Adu mà daya magtùgud kadàtada.
 Atán daya pappádi nga magtuldu kadàtada, se daya nasírib ba tolay
 nga mangag-kagi kadàtada. Atán pe daya profeta nga mangagi kadàtada
 kadaya pekagi ne Dios. Pabasúlan tada kod, se akkan tada kurugan oray
 isa ngala kadaya kag-kagiyan na.”

¹⁹Ay tútu nagkarárag gà a nán ku,
 “O APU, gínán nà agpà,
 ay se gínán mu kod
 ya kag-kagiyan daya kalínga ku panggap kiyà.

²⁰Ya nadakè agpà ya supápà naya napiya?
 Ta tura da nagabbut ka palabbot da kiyà?

Ay ammu mu mà
 tu nangikarárag ku kaggída,
 ta senu akkan muda panísan
 gapu ki rungat mu kaggída.

²¹Ay túya bay-ám ngala ngin Apu,
 nga matay ki bisin daya annánà da.

Se matay da din ki gubát.

Bay-án mu wa mabúkud daya attáwa
 se maawanán da ka annánà.

Magkakátay din ki sinakit daya lalláki,
 se matay ki gubát daya babbágu da.

²²Mangibon ka kod ka nadakè a tolay,
 nga magkattát nga manglannà kaggída,
 ta senu makas-asáraw da kadaya babalay da.

Ta nagabbut da ka palabbot da kiyà
 se dà pe nga ilúgan.

²³O APU, ammun ngámin

ya aggasippatay da kiyà.
 Akkan muda pakawanan
 kiya nadakè a palánu da,
 se kadaya bas-básul da.
 Panísan muda ngin
 kiya sirrurungat ka pikam kaggída.”

Ya sarut natu narupà a amutu

19 Ay nán manin ne APU kiyà: “Mawe ka gumátang ka amutu. Ay se mu la ayabán daya pangmanàman da, se daya ap-apu daya pappádi. ²Ay se kayu mawe kitu tanáp Ben-hinnom kitu giyán natu ruwángan nga nengágan ka Narupà a Bánga. Ay se mu kagiyan kaggída kitúni ya pebàbànán ku kikaw. ³Ay nán mu kaggída, ‘Dakayu wa à-ári ka Juda se dakayu wa iJerusalem, gínán nu ya kagiyan ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios na Israel. Nán na, Palánu ku ya mangilbet ka kadà-dásán nga màwa kídi nga íli. Ngámin daya makagína kiyán na màwa, ay magansing da tutu wala. ⁴Ta pinaglikudán dà in daya iIsrael, ay se da rinag-ragitán idi nga íli, gapu kiya nagdátun da kadaya sabáli nga diy-diyos nga akkan da kammala ammu, oray datu apuapu da se datu à-ári da ki Juda. Pinnu da idi nga íli ka dága daya tolay ya áwan bas-básul nga pinatayán da. ⁵Ay se da nangwa ka pagday-dayáwan da kiya diy-diyos da nga Baal, ay se da sinìdug daya annánà da nga nedátun kaggína. Ay áwan ku la nga nebílin kaggída nga ummán kiyán, ay akkan nala pe ya inumbet yán ki uray ku. ⁶Ay túya umbet kurug ya tiyampu nga akkan nu win pangagánan ka Tofet onu tanáp Ben-hinnom idi nga giyán, nu di nu wa ipangágan nin ka Tanáp nga Agpatayán,’ nán ne APU. ⁷Kídi nga giyán, ay dadàlan ku ngámin daya palánu daya iJuda se iJerusalem. Papatay kuda ki gubát kadaya kalínga da. Ay bay-án ku ngala daya baggi da nga kanan daya an-anù se daya alsádu wa animál. ⁸Nakapap-panansing ya kàwaán nedi nga íli, ta dadàlan ku tutu wala. Ngámin daya lumíwán na makasingan, ay makagdád se masdaáwan da ki nekàwaán na. ⁹Ay limútan daya kalínga da idi nga íli da. Nairut ya anglimut da, ay túya akkan tutu wala makalawán daya tolay, ay matay da ki bisin da. Ay túya kanan da ngin oray daya annánà da, se da maggiinakkán nin gapu ki napolótan na bisin da.

¹⁰ Ay se mu la nga rup-an kitu àráng datu kabulun mu tu amutu nga inalà mu, nu mabalin mu makagi kadaya tolay ya, ¹¹ “Tu idi ya kagiyan ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin: ‘Dadàlan ku idi nga íli se daya ngámin na mag-agyán kídi. Matan da kiya amutu nga narupà a akkan nin mabalin na politan. Ka Tofet tin ya pagtamnán da kadaya innát, ta áwan da ngin mabalin pagtamnán nga sabáli.

¹² Ay ummán kiyán ya kuwaan ku kiya íli, se kadaya tolay ya mag-agyán kiyán. Matan ki Tofet idi nga íli,’ nán APU. ¹³ Magbalin ka naragit ta ummán kiya Tofet daya babalay ki Jerusalem, se daya palásiyu daya à-ári ka Juda, se daya ngámin babalay nga nagsidúgán da ka insensu daya útun da, nga magdáyaw kadaya bittuwan, se nagsiyaán da pe ka mainum nga dátun da kadaya sabáli nga diy-diyos.”

¹⁴ Ay se yà ala nagtálaw ka Tofet kane mabalin ku kinagi tu bílin ne APU. Ay se yà nawe nagsíkád kitu amuwág natu Templo ne APU, se ku nán kadatu tolay: ¹⁵ Nán ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios na Israel: “Kuwaan ku win kídi nga íli se kadaya ngámin giyán kídi datu ngámin angdadál ku nga kinagi ku ka kapanísán da, ta nagsúkir daya tolay se maddi da ginán daya kag-kagiyan ku.”

Tu namal-pallà tu Pashur kitu Jeremias

20 Ay tu Pashur nga pádi nga pútut tu Immer, ay aggína tu ap-apu kitu Templo ne APU. Ay nadámag na datu ibàbànan tu Jeremias. ² Ay tútu pinatiliw na tu Jeremias se na pinasaplit, ay se na nepebálud kitu pane ngúdu natu Ruwángan Benjamin nga ruwángan natu amuwág tu Templo ne APU. ³ Ay kane pelawán kammin tu Pashur kane láwa na, ay nán tu Jeremias kaggína, “Akkan nin Pashur ya ngágan mu, ta pangagánan naka ngin ne APU ka, Magor-missabib (‘Paganansing ki ngámin giyán’ ya sarut na). ⁴ Ata nán ne APU: ‘Ikansing mu ya kapàyanán mu se daya ù-opun mu. Sisínán mu ya ammatay daya kalínga da kaggída ki gubát. Ay se ku la ipalúbus nga ippan naya ári ka Babilonia daya ngámin na iJuda nga ibálud na ka Babilonia; ay papatay na daya duddúma. ⁵ Ipalúbus ku pe nga arisamsamman daya kalínga nu, ya bànáng na Jerusalem, se daya napatag nga kuw-kuwa da, se daya bànáng daya à-ári. Alà da ngámin se da nga ippan ka Babilonia. ⁶ Ay ikaw Pashur se daya akkobung mu, ay

alà dakayu nga ibálud ka Babilonia. Ay kitúni ka nga matay se metaman, dakayu se daya ù-opun mu nga nagbàbànanan mu ka busid.”

Tu nangalùsaw tu Jeremias kadatu mamal-pallà kaggína

⁷O APU, sinábag nà,
 ay nasábag gà a kurug.
 Nabílag ka pà nang may iyà,
 ay túya inábà nà.
 Ay kídì yin, ay inalgaw dà nga igal-galà,
 ay áwan nala di mangigalà kiyà.

⁸Basta magúni yà,
 ay pabeg pannakadadál se aggugubát,
 daya isar-sáraw ku.

Daya pekagi ne APU kiyà
 daya gapu naya angigal-galà
 se angirupat da tolay kiyà.

⁹May nu nán ku
 nga akkan ku win ibàbànan nge Apu,
 onu usaran ya ngágan na,
 ay ummán ka masi-sìdug
 daya tulatuláng ku.

Monawán nà a manggáput,
 ay akkan ku wa megawídán.

¹⁰Magina ku ya kag-kagiyan daya tolay
 mepanggap kiyà.

Ay pangagánan da ka “Magor-missabib.”

Ay oray daya nàgud da ù-opun ku,
 ay id-idaggán da ya kasábag ku.

Ay nán da, “Ialíláw tada,
 ta senu matiliw tada ki pakasabágan na,
 ay makabálat tada kaggína.”

¹¹May e APU,
 ay atán peyang nga kabulun ku,
 nga ummán ki nabílag
 se narungat nga suldádu.

Ay díkod áwan nala anngábà
 daya mamal-pallà kiyà.

Meap-appat da tutu wala
 ta naábà da.

Awan panda naya keap-appat da,
 se áwan tutu wala pe
 ya makaligpán kiyán.

¹²O APU,
 nga Mannakabalin ki Ngámin,
 ammun daya namáru.

Ammun ya atán ki uray
 se lammát da tolay.

Ay ipassangan mu lugud kiyà,
 ya ibabbálat mu kadaya kalínga ku,
 ta nepindu ku kikaw win,
 ya kapà-pàyanán ku.

¹³Magkansiyon kayu ke APU;
 day-dayáwan nu nge APU,
 ta nesalákan na daya mapal-pallà,
 kadaya nadakè a tolay.

¹⁴Gedán ku tu algaw nga nekeanà ku.
 Awan kuma ya maganggam kitu algaw
 nga nangianà ne ina kiyà.

¹⁵Gedán ku pe,
 tu laláki nga nangidámag ke ama
 nga “Laláki ya pútut mu,” nán na,
 nga neanggam tutu wala ne ama.

¹⁶Meárig kuma tun na laláki,
 kadaya íli nga dinadál ne APU,
 nga akkan na kinalakkán.

Agsángit daya magmanakit din,
 ya magìna na ki pagmakát,
 ay se ya págat daya maggugubát din,
 ya magìna na ki angalintutúgu na.

¹⁷Ta akkan nà pinatay yin
kitu kowad ku pikam
ki sinay na ina ku.

Di kuma nga tu sinay ina ku win
tu bátug lúbù ku.

¹⁸Taanna, tura ngà pikam mala neanà?
Ta senu magrígát se magpannakit tà,
se yà meap-appat ki ngámin na biyág ku?

Tu nangikagi ne Jeremias nga abáan ne Nebucadnezar ya Jerusalem

21 Ittu idi ya kinagi ne APU kitu Jeremias kitu nagpapan tu Ari Zedekia kitu Pashur nga pútut tu Malkiya se tu Zefania nga pútut tu Maaseya nga pádi nga makim-imallà da kitu Jeremias. ²Ay nán da: “Pangaásim mán agpà ta kagiyam ke APU nga sengán nakami, ta umbet nakami gubatan ne Nebucadnezar nga ári ka Babilonia. Ay get nu kalakkán nakami ne APU, ay mangwa ka nakas-kasdáaw nga ummán kadatu kinuw-kuwa na kitun, ay pagulliyán na ngin daya suldádu ne Ari Nebucadnezar.”

³Ay nán tu Jeremias kaggída, “Magulli kayu ke Ari Zedekia se nu nán kaggína: ⁴“Tu idi ya nán ne APU nga Dios na Israel: Pagbalinan ku ka áwan sur-surbi daya ippapatay nu wa makigubát kiya ári na Babilonia, se kadaya suldádu na nga manglimut kiya íli nu. Ta ipalúbus ku nga makalnà da ngámin kídi ya íli. ⁵Ay iyà mismu ya manggubát kadakayu, gapu ki rungat se lùsaw ku tutu wala kadakayu. Usaran ku ya pannakabalin ku. ⁶Patayan ku daya ngámin na mag-agyán kídi nga íli, meráman daya an-animál. Pagtakitan kuda ka nasamnga tutu wala nga sinakit. ⁷Ay nu mabalin dayán, ikaw Zedekia nga ári ka Juda, ay ipatiliw taka se daya ù-upisiyál mu, se daya tolay nga nakalásat ki sinakit, gubát, se bisin, ke Nebucadnezar nga ári ka Babilonia. Ipatiliw takayu kadaya kalínga nu nga magasippatay kadakayu. Akkan dakayu tutu wala nga kalakkán, patayan dakayu ngámin.” Túyán ya kinagi ne APU.

⁸Ay kadaya tolay, tu idi ya kagiyan mu. “Nán ne APU: ‘Magpíli kayu; ya magbiyág onu ya matay! ⁹Ay ngámin daya magbansi kídi nga íli, ay matay da ki gubát, bisin se sinakit. Ngamay daya lumawán se sumúku kadaya iBabilonia, ay magbiyág da. Ya biyág da ya bátug naarisamsam

da ki gubát. ¹⁰Ta pinalánu ku win nga dadàlan idi na nga fli, ay se ku ipalúbus nga abáan naya ári ka Babilonia, ay se na nga sidúgan.

Ya kagiyan ne Dios kadaya gakagaka tu Ari David

¹¹“Ay tu idi ya kagiyan mu pe kadaya iJuda nga gakagaka tu Ari David:
‘Gínán nu ya kagiyan ne APU

¹²kadakayu nga gakagaka tu David:

“Masápul nalintag kayu peyang kadaya tolay!

Igdù nu daya makul-kultit

kadaya mangul-kultit kaggída.

Ay nu akkan nu kuwaan yán,

ay makarungat tà tutu wala;

ay ummán ki apuy nga áwan makapatay

ya rungat ku kadakayu

gapu kadaya nadakè a kuk-kuwaan nu.”

¹³“Kagúra takayu nga iJerusalem,”

nán ne APU.

“Pagtagad nu ya kaatán nu

ki útun na bantay nga batu.

Nán nu nga,

áwan ya mangraut kadakayu

ta áwan makalnà

kiya naligda nga lingad nu.

¹⁴May Iyà mismu ya mamánis kadakayu,

gapu kadaya nadakè a kuk-kuwaan nu.

Sidúgan ku ya sirát nu,

ay sarátan na ngámin

daya atán kiya lib-lebut na,”

nán ne APU.

Ya amakappoli ne Dios kada tolay

22 Ay nán ne APU manin kiyà: “Mawe ka ka balay naya ári ka Juda ta kagiyam idi: ²‘Gínán nu ya kagiyan ne APU, ikaw nga ári na Juda nga gakagaka tu Ari David, se daya ù-upisiyál mu, se daya tolay

mu nga lumnà kadedi nga ruwáangan. ³Tu idi ya nán ne APU: ‘Akkan kayu mamagdudúma. Dayán nala nga nalintag se kustu daya kuwaan nu! Igdù nu daya nakultit kadaya nangultit kaggída. Akkan nu pal-pallàan, se an-anuwan daya agtangeli, daya ulíla, se daya bubbúkud da babbay. Akkan nu patayan daya tolay nga áwan bas-básul kídi nga giyán. ⁴Ay nu ikurug nu dedi nga bil-bílin ku, ay atán peyang kadaya gakagaka tu David ya magturáy nga ári kídi Jerusalem. Nakatakay da kadaya takay suldádu, se nakakabalyu da nga lumnà kiya ruwáangan nedi nga palásiyu, se daya ù-upisiyál da, se daya tolay da. ⁵Ngamay nu akkan nu ikurug daya bil-bílin ku, ay singán kiyà nu akkan ku dadàlan tutu wala idi nga palásiyu,’ nán ne APU. ⁶Ay tu idi ya nán ne APU

mepanggap kiya palásiyu ka Juda:

‘Inagpiya kurug tutu wala
naya palásiyu na Juda;
ummán ki kinapiya naya Gilead,
se ya útun na bantay ka Lebanon.

May isipata ku nga pagbalinan ku ka ir-ir-er
se nabaaw nga íli.

⁷Mangipàrob bà
kadaya mawe mangdadál kídi.

Sikkaagtu da ka pangdadál da.

Ippà da daya adígi na nga sedoro,
ay se dada nga sidúgan.

⁸Ay nu masingan daya adu wa tolay nga lumíwán, ay nán da ki isaisa kaggída, “Taanna nád, tura ummán kiyán ya kinuwa ne APU kiya nagpiya nga íli?” ⁹Ay nán na nga sumungbát kaggída, “Ata naglikudán da tu nagkakariyán da se nge APU nga Dios da. Nagday-dáyaw da mán kammin kadaya sab-sabáli nga diy-diyos, se aggída ya sinir-sirbiyán da.”

¹⁰Dakayu wa iJuda,
akkan nu nga sangítán
ya natay nga ári nu;
nu di ya sangítán nu,
ay ya ári nu nga sibbiyág
nga netálaw da nga nebálud!

Ta áwan na ngin na aggulli
kídi íli na kampela ngin nin.

Ya dámag kadaya lalláki nga annánà tu Josia

¹¹ Ata tu idi ya kagiyan ne APU mepanggap ke Jehoahaz, nga ittu ya summukát kitu ama na nga Josia nga magári, nga netálaw da nga nebálud. Ay áwan na ngin na aggulli ka panda. ¹² Matay kitu íli nga nangipannán da kaggína nga bálud. Awan na akasingan nin kídí nga íli.

¹³ Ay nán manin ne Apu:

“Kal-allà ya kàwaán na tolay
nga mangwa ki balay na,
nga gayát ki nadakè ya usaran na.

Kuwaan na nga duwa sarundù
may alà na ki kultit.

Magrígát daya tolay nga pagubraan na,
may akkan nada nga bayádan;
áwan na pasuwilduwán kaggída.

¹⁴ Kal-allà ya tolay nga magkuna ka,
“Mangwa ngà ka abay nga palásiyu ku.

Mangwa ngà ka
dadakkal nga kuwartu ki ngúdu,
se ku payán ka dadakkal
nga lamdáwan na.

Ay se ku padingdingán
ka káyu wa sedoro,
ay se ku wala papintáan ka daggáng.”

¹⁵ May ya napiya nga palásiyu
nga nàwa ki káyu nga sedoro,
ay akkan ittu ya mamagbalin
ki isa nga ári ka naturáy!

Adu tu kanan se inuman
tu ama mu nga Josia.

May nalintag se kustu
datu kinuw-kuwa na.

Ay ittu tu gapu na
nga napiya tu kabiy-biyág na.

¹⁶ Nidde na kadatu napubri se mapal-pallà

tu paglintaggán da.

Ay tútu napiya tu nekàwaán natu ngámin kaggína.
Ummán kiyán ya màwa kadaya mangammu kiyà,”
nán ne APU.

¹⁷“Ngamay ikaw, ay tittu mangagum,
se mangultit ya lam-lamtan mu!

Patayan mu oray daya áwan bas-básul nga tolay.
Naranggás ka se pal-pallàan mu daya nakal-allà.”

¹⁸Ay díkod tu idi ya nán ne APU mepanggap ke Ari Jehoyakim nga pútut tu Ari Josia:

“Akkan sangítán da tolay nu matay.

Ay oray daya akkobung na,
ay áwan ya mangisangit ka,
‘Awan ne wagi yin.’

Ay áwan pe ya mangisangit ka,
‘Awan nin ne ápu,’ onu
‘Awan nin ya ári mi!’

¹⁹Itaman da nga ummán ki angitaman da
kadaya matay nga asnu.

Rù-rùrut da nga ippà
kiya lasi naya ruwángan na íli Jerusalem.”

²⁰Manùdu kayu Lebanon, se kayu kumraw.
Karrawán nuda ka Bashan, se ka Abarim;
may áwan nin daya kagdù nu, ta narápun da.

²¹Kinagiyánan takayu win kitun,
kitu kaadu pikam daya kuw-kuwa nu.

Ngamay akkan dà gì-gìnán.
Ummán kayu kammala kiyán nin
nanggayát kitu kabbing nu.

Akkan dà gì-gìnán
kadaya kag-kagiyan ku!

²²Daya ap-apu nu,
ay ummán ka ìpúrán báli da.

Ay daya kagdù nu,
ay alà dada nga ibálud.

Ay se kayu wa meap-appat se merupat,

gapu kadaya nadakè a kuk-kuwaan nu.

²³ Ay dakayu wa mag-agyán
 kadaya babalay nga nàwa
 kadaya káyu wa sedoro,
 nga gayát ka Lebanon:
 umbet ya tiyampu nga agpannakit nu
 ki kapar-parigátan nu,
 nga ummán kiya agrígát
 naya magan-anà!

²⁴ Ay nán ne APU kitu Conia, nga pútut tu Jehoyakim nga ári ka Juda,
 “Tyà nga sibbiyág nga APU, ay isipata ku nga ippà taka. Oray mán nu árig
 mu ya sangkilat nga immamarka na ári nga atán ímà na, ay sàdútan taka,
²⁵ ay se taka idde ke Ari Nebucadnezar se daya suldádu nga ikan-kansing
 mu nga magasipatay kikaw. ²⁶ Ippà taka se ya ina mu kiya sabáli nga
 íli, ay kitúni kayu win na matay. ²⁷ Akkan kayu win makapagulli ki íli nu
 kampela ngin nga tal-taligan nu.”

²⁸ Arig ne Conia agpà ta,
 ya narupà a bánga nga nippà da,
 ta tura áwan nin ya maminya kaggína?
 Taanna, tura nippà dada se daya annánà na
 ka íli nga akkan da am-ammu?”

²⁹ Ikaw lusà, ikaw mismu nga lusà,
 gínán mu ya kagiyán ne APU!

³⁰ Tu idi ya nán ne APU:
 Isúrát mu ya mepanggap kídì nga tolay,
 nga bíláng áwan na pútut,
 áta áwan kadaya annánà na,
 ya sumukát ke Ari David
 nga magári nga magturáy ka Juda.

Ya angpoli kammin ne Dios kadaya tolay na

23 “Kal-allà ala daya ap-apu nga magtag-tagasíngan kuma kadaya
 tolay ku, may aggída mán kammin ya magpatay se mangisip-siparà
 kaggída,” nán ne APU. ² Ay díkod, nán ne APU nga Dios na Israel kadaya
 à-apu nga magtag-tagasíngan kadaya tolay na: “Pinagdudoray nu wa

nasip-siparà se nagaw-awagwag daya tolay ku. Akkan nuda tinagasinnán. Ay gapu kiyán na nadakè a kinuwa nu, ay panísan takayu. ³Iyà kammin mismu ya mangurnung kadaya tolay ku wa nasip-siparà kadaya ngámin na íli. Alà kuda kadaya ngámin il-íli nga nangisip-siparaán ku kaggída, ay se kuda iulli kammin kiya íli da kampela ngin nin, ta senu gumánab da se umadu da kammin. ⁴Ay se yà magpíli kadaya mapiyár nga mangiapu kaggída. Ay díkod akkan da ngin magansing. Ay áwan oray isa kaggída ya mawagwag gin,” nán ne APU.

Ya nalintag nga gakagaka natu David

⁵Nán ne APU, “Tagay yin ya tiyampu wa ammfíli ku ki isa nga gakagaka tu Ari David nga namáru. Aggína ya magbalin ka nasírib ba ári. Ipákat na ya kinalintag se ya kustu ki íli. ⁶Ay ki angngituráy na, ay napiya ya kabiy-biyág daya iJuda, ay se áwan kaan-anuwán daya iIsrael. Ay pangagánan da ka ‘Nge APU ya Paglintaggán ku.’”

⁷Ay díkod nán ne APU, nga umbet ya algaw nga nu magsipata da tolay, ay akkan da ngin nán nga, ‘Ki ngágan naya sibbiyág ga APU nga nangitalaw kadaya iIsrael ka íli Egipto’ ⁸nu di da nán nin nga ‘Ki ngágan naya sibbiyág nga APU nga nangitalaw se nangiapu kadaya iIsrael kadaya il-íli ka dáya se kadaya il-íli nga nangisip-siparaán na kaggída.’ Ay se da la nga maggunà in kiya lusà da kampela ngin nin.”

Datu magpamaráng nga profeta

⁹Ay nu mepanggap

kadaya magpamaráng nga profeta,
ay magpanakit tà tutu wala;
magtartartar rà a ummán ki ninglaw
gapu ki ansing ku ke APU
se kiya napatag ga bàbànan na.

¹⁰Ta adu tolay kídí nga íli

ya bílang mangidal-daládag ke Apu.
Ngámin da, ay nadakè daya kuk-kuwaan da,
ay se usaran da ki akkan kustu ya turáy da.
Túya ginedán na idi nga lusà,

- ay túya nakar-karsi daya pastu.
- ¹¹ Sangapáda nga akkan mansing kiyà
 daya profeta se daya pappádi.
 Ay oray ki unag na Templo ku,
 ay nasingan ku ya nadakè a kuk-kuwaan da,”
 nán ne APU.
- ¹² “Ay díkod magbalin ka árig nalìng
 ya dad-dalenán da.
 Melinát da nga mawe ki nagibat,
 nga ittu ya kebinaán da.
 Ata iddán kuda ka kaparigátan da,
 ki oras nga nìdang ku
 nga ammánis ku kaggída,”
 nán ne APU.
- ¹³ “Nasingan ku ya nadakè tutu wala
 nga kinuwa daya profeta ka Samaria:
 Nagbàbànan da ki ngágan ne Baal,
 ay neal-alílaw da daya tolay ku wa iIsrael.
- ¹⁴ Ngamay natù-turù ya kinadakè
 naya nasingan ku,
 nga kuk-kuwaan daya profeta ki Jerusalem.
 Manaládag da se magbus-busid da.
 Ipar-parut da daya nadakè a tolay
 kadaya nadakè a kuk-kuwaan,
 ay díkod áwan ya makusap kaggída,
 ki panagbas-básul da.
 Nagbalin da ngámin nin
 ka ummán kadatu iSodom se iGomorra kitun.”
- ¹⁵ Ay túya nán ne APU
 nga Mannakabalin ki Ngámin
 mepanggap kadayán na profeta:
 Panganan kuda ka napet,
 se penuman kuda
 ka danum nga napayán ka sabídung.
 Ta daya profeta ka Jerusalem
 ya nanggayatán na kinadakè

nga umarà kiya íli.”

¹⁶Ay nán ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin: “Akkan nu gî-gínán dayán na profeta nga magbàbàbánán kadakayu. Ial-alíláw dakayu. Gayát ki uray da kampela ngin nin daya kag-kagiyan da, nga akkan wayya nga gayát ke APU! ¹⁷Kag-kagiyan da peyang kadaya tolay nga maddi manggìna kadaya kagiyan ku, nga napiya ya pagtungpálan da. Ay nán da kadaya nasúkir, nga kuwaan da kampela ngin nin ya piyán da kuwaan, nga ‘Awan nadakè a màwa kadakayu,’ nán da.

¹⁸Ay áwan oray isa kadayán na profeta
ya inumbet ke APU
nga mangammu ki uray na.

Awan nala kaggída
ya nanggìna se nangikurug
kadaya bil-bílin na.

¹⁹Sinnan nu, ta ya rungat ne APU,
ay ummán ki alipugpug,
nga umbet nga magdittág kadaya nadakè.

²⁰Awan makasipad din
ki rungat ne APU.

Kuwaan na ngala nga kuwaan
ya pinalánu na nga kuwaan.

Maawátan nu pà nang dedi yin
kiya kamuddiyánan na algaw.

²¹Ay nán ne Apu:

“Akkan ku nebon dayán na profeta,
may nawe da kammala.

Awan ku nga nepebàbàbánán kaggída,
may nagbàbàbánán da kammala.

²²Ngamay nung kuma nu
inammuwán da ya atán ki uray ku,
ay di nepakammu da kuma
kadaya tolay daya bil-bílin ku.

Ay naglikudán kuma daya tolay ku,

daya nadakè a kuk-kuwaan da.

²³ Iyà ya Dios nga atán ki ngámin giyán,
nga akkan sissa ya giyán ku,” nán ne APU.

²⁴ “Awan ya makapagsirù kiyà,
ta atán nà ki ngámin giyán
kiya lángit se kalawagán,” nán ne APU.

²⁵ “Nagìna ku ya kinag-kagi daya profeta nga nagbàbànan ka busid
ki ngágan ku. ‘Uwad nepatagenap kiyà,’ nán da. Ay se da nga ibàbànan
ya busid. ²⁶ Ay nungay na nád dala ya kakusap dedi nga profeta nga
mangialílaw kadaya tolay ku, ki agbàbànan da ki busid nga battál da
kampela ngin nin? ²⁷ Ibàbànan da daya busid da tag-tagenap da, ta piyán
da nga kaligpanán dà daya tolay ku, nga ummán kitu kinuwa datu apuapu
da nga kinaligpanán dà, gapu ki nagday-dáyaw da kitun kitu diy-diyos
da nga Baal.

²⁸ Ay nu magtagenap ya isa nga profeta,
ay kagiyán na nga tagenap pala ya ibàbànan na.

May nu kurug nga nagìna na ya úni ku,
ay masápul kapiyánan na nga ibàbànan ya bàbànan ku.
Ta ummán ki dagami se iya trígo, akkan da nga magpáda!”
nán ne APU.

²⁹ “Ummán ki apuy daya bàbànan ku,
se ummán pe ka buntù nga mangrubà ki batu.

³⁰ Ay díkod, kagúra ku daya profeta nga tal-taldan da ngala ya
kag-kagiyán daya duddúma nga profeta, ay se da nán na gayát kiyà ya
ibàbànan da. ³¹ Kagúra ku daya profeta nga ‘Nán ne APU’ nán da, oray nu
battál da kampela ngin nin ya ibàbànan da,” nán ne APU! ³² “Kagúra ku
pe daya profeta, nga ur-uráyan da ya magbàbànan ka busid da tagenap
nga mangial-álílaw kadaya tolay ku, ay se ‘Nán ne APU,’ nán da. Akkan
ku nebon dayán, se akkan kuda nepàrob. Awan da tutu wala sur-surbi
dayán kadaya tolay,” nán ne APU.

³³ Ay nán ne APU kiyà, “Nu saludsúdan daya tolay, onu ya profeta, onu
ya pádi kikaw, nu nágan naya pekagi ne APU, ay nán mu nga sumungbát,
‘Dakayu daya nadammat ki lammát ne APU, ay túya ippà nakayu win.’

³⁴ Ay nu atán profeta, pádi onu isa kadaya tolay ya mangagi ka ‘Atán
piyán pekagi ne APU,’ ay panísan ku yán na tolay se daya akkobung na.

³⁵ Ay ya kagiyán nu ki isaisa kadakayu wala, ay ‘Nágan nád ya sungbát

ne APU?’ onu ‘Nágan nád ya kinagi ne APU?’ ³⁶ May akkan nu bal-balitan nin ya ‘Atán piyán pekagi ne APU,’ ta usaran pe yin daya tolai, ta senu atán turáy naya kagiyan da. Ay bal-balùnit da daya bàbàrán ne Dios nga sibbiyág, nga APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios tada. ³⁷ Ay tu idi ya kagiyan mu kadayán na profeta: ‘Nágan na ya sungbát ne APU?’ onu ‘Nágan na ya kinagi ne APU?’ ³⁸ Ay nu tura da la nán nga, ‘Atán piyán pekagi ne APU’ oray nu kinagi ku nga akkan nu balitan yán, ay tu idi ya nán ne APU: Gapu ta inusár nu ya ‘Atán piyán pekagi ne APU’ oray nu kinagiyánan takayun nga akkan nu us-usaran yán, ³⁹ ay kaligpanán takayu tutu wala ngin, se takayu pataláwan ki àráng ku, ay se ku pagdudoray yin idi nga íli nga nidde ku kadatu apuapu nu. ⁴⁰ Ay iddán takayu ka keap-appattán nu ka áwan panda, se keruptán nu nga akkan tutu wala maligpanán.”

Ya pangárig kadaya napiya se nadakè a búnga gígus

24 Kalpasán natu nangitalaw natu Ari Nebucadnezar ka Babilonia kitu Jehoyakin nga pútut tu Jehoyakim nga ári ka Juda, se datu ù-upisiyál ka Juda, se datu nalaing nga magbattál, ay uwad nepassingan ne APU kiyà nga duwa làba nga búnga gígus kitu àráng natu Templo na. ² Ay tu isa nga làba, ay napnu ka napiya nga nalútu wa nunna nga búnga gígus. Ay tu isa, ay napnu ka pabeg nadakè nga akkan mabalin makkán. ³ Ay se la nán ne APU kiyà, “Jeremias, nágan na masingan mu?” “Búnga gígus nga napiya se pabeg nadakè a akkan mabalin kanan,” nán ku nga nesungbát.

⁴ Ay se la nga nán ne APU kiyà: ⁵ “Ittu idi ya kinagi ne APU wa Dios na Israel: ‘Ummán kadedi nga napiya nga búnga gígus datu namáru nga iJuda nga nepatiliw ku nga nippan da ka Babilonia. ⁶ Kapiyánan kuda nga tag-tagasinnán, ay se kuda iulli kammin ki íli da kampela ngin. Paaduan kuda kammin. Akkan kuda rapúnan. Nu tura da la nga múla, ay imúla kuda, nga akkan kuda bàdútan. ⁷ Idde ku ya lammat da nga mangammu tutu wala kiyà, nga Iyà nge Yahweh. Aggída daya tolai ku, ay Iyà in ya Dios da, ta magulli da kiyà in ki ngámin uray da.

⁸ Ngamay datu nadakè a búnga gígus nga maddi mabalin kanan, ay ittu ya kearigán naya anngibílang ku ke Zedekia nga ári ki Juda, se

24:5 Caldeo kam idi nga íli.

daya ù-upisiyál na, se daya ngámin na tolay nga akkan nagtálaw kídí Jerusalem, se datu nawe nagyán ka Egipto. ⁹Pagbalinan kuda ka nadakè a pagan-ansing da tolay kadaya ngámin il-íli ki kalawagán. Irupat se ug-ogan da tolay da. Aggída ya pagbàbànanan da tolay, ay se lù-lùsaw da tolay da kadaya íli nga pag-agyanán da. ¹⁰Ay se màlamán da ya gubát se agguulát, se sinakit panda kiya karápun da kiya lusà a nidde ku kadatu apuapu da.”

Tu nangipainunna ne Dios nga metálaw ka Babilonia daya tolay

25 Ay uwad kinagi ne Apu kitu Jeremias mepanggap kadatu tolay ka Juda kitu mekappát dagun nga nagturáy na ka Juda tu Ari Jehoyakim nga pútut tu Josia. Ay ittu pe tun tu dagun na nanggayát ta nagturáy tu Ari Nebucadnezar ka Babilonia. ²Ittu dedi daya kinag-kagi tu Jeremias kadatu ngámin na iJuda se iJerusalem: ³“Kitu napalábas nga duwa púlu se tallu dagun panda kitu mekasangapúlu se tallu dagun nga nagturáy na ka Juda tu Ari Josia nga pútut tu Amon panda kídí, ay atán peyang ya kagiyan ne APU kiyà. Ay ittu peyang pe ya kagiyan ku kadakayu, ngamay akkan nu gí-ginán. ⁴Ay oray nu adu datu nebon ne APU nga profeta na, ay áwan nu la nga ginina kaggída se datu kinag-kagi da. ⁵Nán da kadakayu ngámin nga, “Igsán nu win daya nadakè a kuk-kuwaan nu, se ya nadakè a kabiy-biyág nu, ta senu mag-agyán kayu peyapeyang ngin kiya lusà a nepakin-kuwa ne APU kadakayu, se kadatu apuapu nu ka kuw-kuwa nu ka áwan panda. ⁶Akkan dà a par-parungtan, gapu ki agday-dáyaw se agsirbi nu kadaya diy-diyos nga kinuwa nu kampela ngin nin. Ay nu ittu yán ya kuwaan nu, ay akkan takayu an-anuwan. ⁷May akkan kayu mà nanggina kiyà,” nán ne APU. “Pinar-parrungat dà mán kammin kiya nagday-dáyaw nu kadaya sinan diy-diyos nga kinuwaán nu kampela ngin nin. Ay túya básul nu kampela ngin nin ya nekapánis nu.

⁸Ay díkod ittu idi ya kagiyan ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin: “Gapu ta akkan nu kinur-kurug daya bil-bílin ku, ⁹ay ayabán ku ngámin daya suldádu nga maggayát ka dáya, nga suldádu ne Nebucadnezar nga ári ka Babilonia nga bílang magsir-sirbi kiyà. Umbet na nga gubatan idi nga íli, se daya ngámin na il-íli ki lebut nu. Dadàlan ku tutu wala ngin ya íli nu. Ay magansing ngámin daya makasingan ki kapàyanán nu, ay irupat dakayu, ay se meap-appat kayu, ay nadadál pe yin ya íli nu ka áwan

panda. ¹⁰ Pandanán ku ngin ya akang-anggam nu wa makakan-kansiyon. Ay áwan pe yin magina nga anggam da maggaattáwa. Ay áwan pe magina ngin nga págat na aggiridán nu, ay se áwan pe yin daya dílag kadaya babalay nu. ¹¹ Magbalin ya íli nu ka isa nga dugsù a dadál. Ay magsirbi daya ísrael se daya keliyán da kiya ári ka Babilonia ka pittu púlu dagun. ¹² Ay nu malpás ya pittu púlu dagun na kebálud da, ay panísan ku ya ári da iBabilonia se daya tolay kitúni gapu kadaya bas-básul da,” nán ne APU. “Pagbalinan ku ka áwan sur-surbi ka áwan panda ya Babilonia. ¹³ Ay màwa kaggída ngámin na ríngát nga nekagiyán tu Jeremias kadaya ngámin íli nga nesúráat kídí na nga libru.” ¹⁴ Ay pagbalinan ku daya iBabilonia ka asassu daya nangingátu nga ári, se daya ngámin na íli, nga ummán ki kinuwa da kadaya tolay ku. Ay panísan kuda, ummán kiya namarígát da kadaya tolay ku.” ¹⁵ Ay nán ne APU nga Dios na Israel kiyà: “Alà mu idi nga akap básí nga napnu ki rungat ku, ay se mu penuman ngámin daya nas-nasiyon na pagpapannán ku kikaw. ¹⁶ Ay nu uminum da, ay minglaw da se magallut da gapu ki gubát nga ipeyag ku kaggída.”

¹⁷ Ay díkod inalà ku tu akap kitu íma ne APU, ay se ku nawe pinenum datu ngámin na nasiyon nga nagpapannán ne APU kiyà. ¹⁸ Nawe yà ka Jerusalem, se kadatu duddúma nga íli ka Juda, ay uminum tu ári da se datu ù-upisiyál. Ay panda kitun, ay nagbalin da ka nakapap-panansing kadaya ngámin na makasingan kaggída, se nadadál ngámin na lusà da. Ay ug-ogan daya tolay da, se pagged da tolay ya ngágan da. ¹⁹ Ay nidde ku pe kitu Faraon tu akap, se kadatu upisiyál na, se ngámin datu tolay na, ²⁰ se datu agtangeli ya mag-agyán kitu íli na. Ay nidde ku pe kadatu à-ári ka íli Uz, se ári datu Filisteo ka íli Ashkelon, Gaza, Ekron, se datu nabansi kadatu iAshdod. ²¹ Ay se yà ala nawe nidde tu akap pe kadatu iEdom, iMoab, se datu iAmmon, ²² se datu à-ári ka Tiro se Sidon, se datu à-ári kadatu íli nga adanni kitu bebay. ²³ Ay se yà nawe nidde pe ka Dedan, Tema, se tu Buz, se datu tolay nga pukísán da ya riringatan da. ²⁴ Ay se yà nawe nidde pe kadatu ári ka Arabia, se kadatu ári datu tolay nga mag-agyán ka ir-ir-er, ²⁵ se kadatu ngámin à-ári Zimri, Elam, se Media. ²⁶ Ay se yà ala nga nawe nidde tu akap kadatu ngámin à-ári ka pane dáya nga il-íli; datu adayyu se adanni ya íli, se kadatu ngámin na íli kídí kalawagán. Ay kane mabalin da ngámin, ay nawe yà nidde kitu ári ka Babilonia. Aggína tu nuddi ya umminum kitu akap. ²⁷ Ay se yala nán manin ne APU kiyà, “Kagiyam kadaya tolay: ‘Ittu idi na ya nán ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin

nga Dios na Israel: Uminum kayu ki minayán na akap. Uminum kayu wala nga uminum panda ki akotaota nu. Ay nu mekálin kayu, ay akkan kayu win na makabángun, ta umbet tin daya pinalbet ku nga manggubát kadakayu. ²⁸ Ay nu maddi da uminum kiya akap, ay kagiyam kaggída nga, Nán ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin: Awan nu win màwa nu di uminum kídi nga akap. ²⁹ Ginayatán ku win na panísan daya iJerusalem; ya íli nga nepangágan da ka íli ku. Akkan nu malílían ya ammánis ku, ta mangiparob bà ka manggubát kadaya ngámin na il-íli ki kalawagán,” nán ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin.

³⁰ “Ay díkod kagiyan mu kaggída ngámin daya kinagì kikaw. Nán mu kaggída:

‘Maggayát ka lángit

nga napatag nga pag-agyanán na,
ay saráwan ne APU
daya ngámin tolay ki kalawagán.

Ummán ki úngug láyon ka lángit ya úni na,
se ummán ki sáraw daya tolay
nga magpaggat ki búnga úbás.

³¹ Magína ki ngámin kalawagán ya úni na,
ta atán ipabásul na kadaya ngámin tolay;
guwesana nada ngámin nin.

Ay daya mapabásul,
ay patayan nada ngámin ki gubát.
Ittu yán tu nán ne APU.”

³² Ay nán manin ne APU
nga Mannakabalin ki Ngámin:
“Umbet ya kaparigátan
kadaya ngámin na il-íli.

Arig na ya naggat tutu wala nga báli
nga maggayát ki kadayyuwán
nga giyán kídi kalawagán!

³³ Ay kiyán nga algaw, ay mapnu ya kalawagán ka baggi daya pinatayán ne APU. Ay áwan mabansi nga magsángit kaggída, se áwan pe mangitaman kaggída. Mewawaren da ngala ki útun lusà a matan ki kawel da animál.

³⁴ Magsángit kayu se makapáuy kayu,

25:30 Ya amgat da ki búnga úbás, ay dam-dam-án da nga ummán da ka manaddò.

dakayu wa árig magpas-pastu kadaya tolay ku!
 Magkub-kubu kayu wa ap-apu ki abu,
 gapu ki pannakit nu.
 Ta inumbet tin ya oras sa pannakatay nu;
 Meárig kayu ki napatag nga aruminta
 nga netànág se la narupà.
³⁵Akkan kayu makatálaw!
 Akkan nu malilíán nin,
 dakayu wa ap-apu daya tolay.
³⁶Ginán nu ya sangit
 daya magpas-pastu ka karneru.
 Ginán nu ya agugolán daya ap-apu da;
 ta dadàlan ne APU daya agpastuwán da.
³⁷Daya ninggap se natalna nga giyán,
 ay nadadál da tutu wala,
 gapu ki rungat tutu wala ne APU.
³⁸Nigsán ne APU win ya pag-agyanán na,
 ummán ki nangigsán na láyon
 ki liyáng nga balay na;
 ta nagbalin ka áwan sur-surbi yin
 ya lusà da gapu ki gubát,
 se gapu ki rungat tutu wala ne APU.

Tu bàbànan ne Jeremias kitu Templo

26 Ay kitu inanggayát na nga nagturáy ka Juda tu Ari Jehoyakim nga pútut tu Josia, ay uwad kinagi ne APU kiyà, ²nga nán na: “Mawe ka magsíkad kitu amuwág natu Templo, ay se mu ikagi kadaya ngámin na iJuda nga umbet kitúni nga magdáyaw ke APU daya ngámin na pekagi ku kikaw; áwan mu nga igsán. ³Ay get nu manggina da kikaw, ay igsán da daya nadakè a kuk-kuwaan da. Ay nu mapakuna, ay akkan ku itúluy ya palánu ku nga mangrápun kaggída, gapu kadaya nadakè a kuk-kuwaan da. ⁴Kagiyam kaggída: ‘Tu idi ya nán ne APU: Nu akkan nu gí-ginán se kur-kurugan daya bil-bílin ku kadakayu, ⁵se akkan nu gí-ginán ya kag-kagiyam daya profeta nga nebon ku nga magbàbànan kadakayu, ⁶ay dadàlan ku idi ya Templo, nga ummán kitu kinuwa ku ka Shilo, ay

se ku pagbalinan nga pagged daya ngámin tolay ki kalawagán ya ngágan nedi nga íli.”

⁷ Nagina ngámin datu pappádi, se datu profeta, se datu ngámin na tolay kitu íli tu nebàbànan ku kitu giyán Templo ne APU. ⁸ Ay kane mabalin ku ibàbànan ngámin datu pebàbànan ne APU kadatu ngámin tolay, ay dinugkam dà datu pappádi se datu profeta se ngámin datu tolay, ay se da nán nga nesáraw, “Matay ka kídí yin! ⁹ Taanna, tura mu kinagi dayán ki ngágan ne APU, nga matan ka Shilo idi na nga Templo, se mabaaw idi nga íli?” Ay se dà a linìmut ngámin datu tolay.

¹⁰ Ay kane madámag datu ap-apu ka Juda tu nàwa, ay dágus da ngala nga nagtálaw kitu palásiyu, se da nga nawe nagtugaw kitu tugaw da kitu ruwángan natu Templo ne APU nga nengágan da ka Baru wa Gagyángán. ¹¹ Ay se la nán datu pappádi, se datu profeta, se datu tolay, “Rabbang nedi nga tolay ya matay. Nagina nu mismu datu kinag-kagi na nga nadakè a kapàyanán naya íli tada.” ¹² Ay tútu nán ku kadatu ù-upisiyál se datu tolay: “E APU ya nangibon kiyà a mangipakammu kiya nadakè a kàwaán naya Templo se iya íli. Gayát ke APU ngámin daya nagina nu. ¹³ Ay túya mangul-ulis kayu win kadaya gagángay nu, se kadaya kuk-kuwaan nu. Ikurug nu daya bil-bílin ne APU nga Dios nu. Díkod nu ittu yán ya kuwaan nu, maulis ya lammát ne APU. Akkan na ngin dadàlan idi nga íli nga ummán kitu kinagi na kadakayu. ¹⁴ Ngamay nu iyà, atán nà ki turáy nu. Kuwaan nu wala kiyà ya ammu nu wa kustu se napiya. ¹⁵ May ummán kídí ya kàwaán na kurug. Nu patayan dà, ay magbásul kayu, ta áwan ku wa bas-básul. Ay mapánis kayu se daya ngámin tolay kídí nga íli, ta kurug nga e APU ya nangibon kiyà nga mangikagi kadakayu kadaya ngámin na nebàbànan ku kadakayu.”

¹⁶ Ay tútu nán datu ù-upisiyál, se datu ngámin tolay kadatu pappádi, se datu profeta, “Akkan rabbang nedi nga tolay ya matay, ta kurug ga e APU nga Dios tada ya nangibon kaggína nga magbàbànan kadàtada.” ¹⁷ Ay se yala nagsíkád datu duddúma kadatu pangmanàman datu tolay, ay se da nán kadatu nagguurnung kitúni: ¹⁸ “Kitu nagturáy natu Ari Hezekia ka Juda, ay nagbàbànan tu Mica nga iMoreshet nga nán na kadatu tolay ka Juda, “Tu idi kagiyan ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin:

Ya bantay Zion, ay maarádu wa ummán ki tálun.

Magbalin ya Jerusalem ka isa nga dugsù a dadál.

se ya bantay nga giyán naya Templo,

ay magbalin ka sirát.’

¹⁹Pinatay kadi natu Ari Hezekia se datu iJuda tu Mica? Akkan! Nu di na nekansing nge APU, se nakim-imallà kaggína. Ay tútu naulis tu uray ne APU nga manadál kaggída. Akkan na netúluy yin tu palánu na. May dàtada, ay atán tada nga mangwa ka kapanísán tada kampela ngin nin.”

²⁰Ay uwad pe tu Uria nga pútut tu Shemaya nga iKiriát-jearim. Nebàbànan na pe ki ngágan ne APU ya panggap ki kàwaán nedi nga íli, nga ummán ki nebàbànan pe ne Jeremias. ²¹May kane madámag tu Ari Jehoyakim se datu suldádu na, se datu ngámin ù-upisiyál tu kinagi tu Uria, ay nangibon tu ári ka mamatay kaggína. Ngamay kane mammuwán tu Uria tu palánu da, ay nagtálaw se la nawe ka Egipto. ²²Ay tútu nebon tu Ari Jehoyakim tu Elnatan nga pútut tu Acbor se datu duddúma nga lalláki nga mawe ka Egipto nga maniliw kitu Uria. ²³Ay tútu tiniliw da tu Uria se da nippan kitu giyán tu Ari Jehoyakim. Ay se yala kintab natu ári tu Uria, ay se na nepetaman kitu agtamnán da kadatu áwan sásáad nga tolay.

²⁴Ngamay nigdù nà tu Ahikam nga pútut ne Shafan. Akkan na nepalúbus sa patayan dà datu tolay.

Ya sarut naya sangol ne Jeremias

27 Kitu inanggayát na nga magári ka Juda tu Zedekia nga pútut tu Josia, ay uwad kinagi ne APU kiyà: ²Tu idi ya kinagi ne APU, “Mangwa ka ka sangol, se mu igpat ki tangngad mu. ³Ay se mu ibílin kadaya nepàrob daya à-ári ka Edom, ka Moab, ka Ammon, ka Tiro, se ka Sidon kídi Jerusalem nga makiamomán ke Ari Hezekia. ⁴Ay tu idi ya pekagim kaggída kadatu à-apu da: “Tu idi na ya nán ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios na Israel: ⁵Iyà ya namarsuwa ki kalawagán, se daya tolay, se daya animál nga atán kiyán gapu ki pannakabalin ku. Ay annung ku nga idde dedi ki oray inna nga piyán ku nga pangiddanán. ⁶Nidde ku ngámin dedi nga lusà ke Nebucadnezar nga ári ka Babilonia nga ibílang ku ka bobonan ku. Nidde ku kaggína pe oray daya ngámin alsádu wa animál nga usaran na. ⁷Magsirbi kaggína daya ngámin nas-nasiyon. Magsirbi da kadaya pútut se gakagaka na panda ki ilalbet naya algaw nga atán ya natù-turáy se nabílag ga nasiyon may aggína, nga ittu daya mamagbalin kaggína ka asassu da.

⁸Ngamay kídi pikam, ay masápul la peturayán daya nas-nasiyon ke Nebucadnezar nga ári ka Babilonia, se magsirbi da kaggína. Ngámin daya nasiyon nga maddi magsirbi kaggína, ay panísan kuda; pagubát kuda, pagulatan kuda, se pagtakitan kuda panda ki karápun da tutu wala ki turáy ne Nebucadnezar. ⁹Díkod akkan nu gí-gínán ya kag-kagiyan daya profeta nu, se daya mamasírib nu, se daya magtag-tagenap kadakayu, se daya marammadtu nu, se daya durarákit nga manguna kadakayu nga, ‘Akkan nu sirbiyán ya ári ka Babilonia.’ ¹⁰Ta busid daya kag-kagiyan da kadakayu. Ta nu kurugan nuda, ay ippan takayu ka sabáli nga íli. Pataláwan takayu kídi nga íli, ay matay kayu pe yin. ¹¹May daya nasiyon nga peturayán kiya ári ka Babilonia se magsirbi kaggína, ay mabansi da ki lusà da kampela ngin. Talúnan da kampela ngin nin, se ittu pe ya pagyanán da, ‘nán ne APU!’”

¹²Ay ummán pe kiyán tu kinagi ku ke Zedekia nga ári ka Juda: Nu piyán mu ya magbiyág, ay peturayán ka kiya ári ka Babilonia se magsirbi ka kaggína. ¹³Ay nu maddi kayu, ay matay kayu ki gubát, bisin, se sinakit. Ta ittu yán ya nán ne APU nga màwa kadaya maddi magsirbi kiya ári ka Babilonia. ¹⁴Akkan nu kur-kurugan daya profeta nga magpaddi kadakayu nga magsirbi kiya ári daya iBabilonia, ta busid daya kag-kagiyan da. ¹⁵Ta nán ne APU, ‘Akkan ku nebon dayán na profeta! Usaran da ngala ya ngágan ku nga magbusid kadakayu. Nu ikurug nuda pataláwan takayu kídi nga íli, ay matay kayu ngámin se dayán na profeta.’

¹⁶Ay se ku wala nga inamomanán datu pappádi se datu ngámin tolay nga nán ku: “Tu idi na ya nán ne APU: Akkan nu gí-gínán daya profeta nga magkuna nga tagay yin na mepatulli kammin datu ar-aruminta ki balay ne APU nga nippan da ka Babilonia. Busid da yán! ¹⁷Akkan nu gí-gínán da. Sirbiyán nu ya ári na Babilonia, ta senu magbiyág kayu. Ay akkan pe madadál idi ya íli. ¹⁸Ay nu kurug ga profeta da, se gayát kiyà daya kag-kagiyan da, ay magkarárag da kuma kiyà nga APU nga Mannakabalin ki Ngámin, nga akkan din mippan ka Babilonia daya nabansi nga ar-aruminta ki Templo se daya aruminta kiya palásiyu na ári ka Juda, se daya ar-aruminta ki ngámin palásiyu ka Jerusalem!”

¹⁹Atán ya kinagi ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin mepanggap kadatu adígi kitu Templo, se tu silyási nga aggippayán ka danum nga nàwa ki bága, se datu ngámin nabansi nga ar-aruminta kitu Templo, ²⁰nga akkan inalà ne Ari Nebucadnezar kane ippan na ka Babilonia nge

Ari Jeconia nga pútut tu Jehoyakim, se datu ap-apu ka Juda se Jerusalem. ²¹ Ay tu idi ya nán ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios na Israel mepanggap kadaya ar-aruminta nga nabansi kiya Templo, se kiya palásiyu na ári ka Jerusalem: ²² ‘Ngámin dayán, ay mippan da ka Babilonia se mag-agyán da ngala kitúni panda kiya algaw wa angipatulli ku kammin kadayán kídi Jerusalem,’ nán ne APU.

Tu nekatay tu Hanania gapu kitu nanguntra na ke Jeremias

28 Ay kitun kam ma dagun, kitu mekalimma búlán kitu mekappát dagun na nagturáy tu Ari Zedekia ka Juda, ay inamomanán nà tu Hanania nga profeta nga pútut tu Azzur nga iGibeon, kitu Templo ne APU kitu àráng datu pappádi se datu ngámin toláy, nga nán na, ² “Tu idi ya nán ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios na Israel: ‘Pandanán ku win ya angasassu naya ári na Babilonia kadakayu. ³ Ki unag na duwa dagun, ay ipatulli ku ngámin daya ar-aruminta kiya Templo ne APU nga nippan ne Ari Nebucadnezar ka Babilonia. ⁴ Iulli ku kammin pe nge Jeconia nga ári ka Juda nga pútut ne Jehoyakim, se ngámin datu nippan da nga bálud ka Babilonia; ta pandanán ku win ya angasassu naya ári na Babilonia kadakayu,’ nán ne APU,” nán tu Hanania.

⁵ Ay se ku la nán kitu profeta Hanania kitu àráng datu pappádi se datu ngámin toláy ya atán kitu Templo: ⁶ Amen! Ummán din kurug kiyán ya kuwaan ne APU! Kuwaan din ne APU daya kinagi mu! Iulli na kammin kuma kídi datu ar-aruminta ki Templo nga nippan da ka Babilonia. Iulli na kuma pe ngámin datu netálaw da nga bálud. ⁷ Ngamay ginán mu ya kagiyán ku kikaw ki àráng ngámin dedi nga toláy ya atán kídi. ⁸ Kinagi datu nunna kadàta nga profeta kadaya il-íli, nga atán ya màwa nga gubát, ulát se sinakit ki ngámin na íli, se daya dadakkal nga íli nga iturayán ári. ⁹ Ya profeta nga mangagi nga atán ya kinatalna, ay masápul mepassingan nga kurug tu kinagi na. Ay nu màwa nga kurug datu kinagi na, ay ammu tada nga kurug ga e APU ya nangibon kaggína.”

¹⁰ Ay tútu inalà tu Hanania tu sangol kitu tangngad ku se na nga rinítù. ¹¹ Ay se na la nán kadatu toláy, “Tu idi ya nán ne APU: ‘Ki unag duwa nga dagun, ummán kídi ya angrítù ku kiya árig nesangol ne Ari Nebucadnezar kadaya ngámin nasiyon.’” Ay tútu nagtálaw wà.

¹²Akkan nagbayág panda kitun, ay nán ne APU kiyà: ¹³“Mawe mu kagiyan ke Hanania, ‘Tu idi na ya nán ne APU: Rinítu mu ya káyu wa sangol, may mapataliyán ka balayyang. ¹⁴Ata nán ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios na Israel: ‘Payán ku ka balayyang nga sangol ya tangngad daya ngámin na íli, ay se da magsirbi ke Nebucadnezar nga ári ka Babilonia. Nidde ku ya ngámingámin kaggína, oray daya alsádu wa animál.’” ¹⁵Ay nán ku pikam ke Hanania, “Ikaw Hanania, akkan naka mà kurug nebon ne APU a. Ay pinangurug mu daya tolay ki busid mu! ¹⁶Ay díkod, ittu idi ya nán ne APU: ‘Umawan ka ngin kídi kalawagán. Kídi nga dagun, ay matay ka ngin, ta nagribilde ka ke APU.’” ¹⁷Ay kane mekapittu búlán kitun na dagun, ay natay kurug tu profeta Hanania.

Ya súrát ne Jeremias kadatu bálud nga atán ka Babilonia

29 Nagsúrát tà kadatu pangmanàman datu bálud, se kadatu pappádi, se kadatu profeta se kadatu ngámin na iJerusalem nga nippan ne Ari Nebucadnezar nga nebálud ka Babilonia. ²Ay kinuwa ku idi nga súrát ku kitu nakatálaw win tu Ari Jehoyakin ka Jerusalem, kabulun na tu ina na nga reyna, se datu ù-upisiyál ka Juda, se datu ngámin na atán paglaingán na ubra, se datu maragbattál. ³Nepakagtu ku ke Elasa nga an-anà tu Safan se tu Gemaria nga pútut tu Hilkia tu súrát ku. Aggída tu nebon ne Ari Zedekia nga mawe kitu giyán tu Nebucadnezar nga ári ka Babilonia. Ay tu idi tu kinagi ku kitu súrát:

⁴“Ittu idi ya kagiyan ne APU nga Mannakablin ki Ngámin nga Dios daya iIsrael kadaya ngámin na iJerusalem nga nippan ka Babilonia nga nebálud: ⁵‘Magbalay kayu se mag-agyán kayu kiyán nin. Magmul-múla kayu se pagbiyág nu kampela ngin nin daya apítan nu. ⁶Mangatáwa kayu se magannánà kayu, se bay-án nu wa mangatáwa daya annánà nu, ta senu magannánà da pe. Magpaadu kayu kiyán. Akkan nu ipalúbus nga bumittè kayu. ⁷Kappiyánan nu ya magubra ki íli nga nangippannán ku kadakayu. Ikarárag nu pe ke APU ya íli, ta senu pumiya se bumánáng, ay díkod mapakuna kayu pe.’

⁸Ta ittu idi ya kagiyan ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios na Israel: ‘Akkan kayu peal-alílaw kadaya profeta se kadaya marammadtu nga kabulun nu ki íli Babilonia. Akkan

nu gî-ginán daya tag-tagenap da, ⁹ta usaran da ngala ya ngágan ku nga magbusid kadakayu. Akkan ku nebon dayán,' nán ne APU.

¹⁰Ay tu idi na manin ya kagiyan ne APU: 'Nu malpás ya pittu púlu dagun nu kiyán Babilonia, ay ipassingan ku manin ya aminyà kadakayu. Tungpálan ku ya karì kadakayu nga iulli takayu kammin ki íli nu kampela ngin nin. ¹¹Ta siddadamdam mà kiya palánu ku kadakayu; ya palánu ku wa mangappiya ki kabiy-biyág nu, nga akkan wayya nga mamarígát kadakayu, nu di mangidde ka namnáma nu kiya masangwánan nu,' nán ne APU. ¹²'Ay nu umbet kayu wa magkarárag kiyà kiyán na oras, ay ginán takayu. ¹³Nu ipas-pasnà nu tutu wala ki uray nu ya umadanni kiyà, ay paadanniyan takayu. ¹⁴Kurug nga adanni kayu kiyà, ay se takayu wayaán ki nekebálud nu, se ku ipatulli kadakayu tu dáti nga kinapiya na biy-biyág nu. Ay urnúngan takayu ngámin na maggayát kadaya ngámin il-íli se giy-giyán nga nangipannán ku kadakayu, se takayu iulli kammin ki naggayatán nu,' nán ne APU.

¹⁵Nán nu kid nu niddán nakayu ne APU kada profeta nu kiya Babilonia.

¹⁶May ittu idi ya nán ne APU mepanggap kiya madama magturáy nga ári nga ummán kitu nagári tu Ari David, se kadaya ngámin na mag-agyán ka Jerusalem, nga akkan nebulun kadakayu nga nippan da ka Babilonia nga nebálud: ¹⁷'Pagubát kuda, se pagulatan kuda, se kuda pe pagtakitan. Meárig da ki narupsà a búnga gígus nga akkan mabalin kanan. ¹⁸Matay da ki gubát, bisin, se sinakit, ta senu gapu kaggída, ay magansing daya nas-nasiyon ki ngámin kalawagán, nga makasingan ki nàwa kaggída. Ug-ogan da tolay da, se irupat dada, se pagged da tolay ya ngágan da, ¹⁹ta akkan da kinur-kurug daya bil-bílin ku. Oray nu namin-ad-adu ku nga nebon daya profeta nga magbàbànan kaggída, ay akkan da kammala nanggina,' nán ne APU. ²⁰Ngamay dakayu nga iJerusalem nga nippan da nga bálud ka Babilonia, ay ginán nu ya kagiyan ne APU: ²¹Ittu idi ya kagiyan ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios na Israel mepanggap ke Ahab nga pútut tu Kolaya se nge Zedekia nga pútut tu Maaseya, nga nagbàbànan kadakayu ka busid ki ngágan ku. 'Iáwat kuda ke Nebucadnezar nga ári ka Babilonia, ay se nada patayan ki áráng nu. ²²Magbalin ka amámug da tolay ya nàwa kaggída nga nán da: 'Pakunán

naka mà din ne APU kade Zedekia se Ahab nga nesungap naya ári ka Babilonia da.’ ²³Nàwa yán kaggída, ta nadakè daya kinuw-kuwa da ka Israel. Dinaládag da daya attáwa daya kabbulun da. Inusár da pe ya ngágan ku nga nagbàbànan ka busid. Iyà ya makammu se nakasingan kadatu ngámin na kinuw-kuwa da,’ nán ne APU.

Ya sùrát ke Shemaya

²⁴Tu idi ya kagiyam ke Shemaya nga iNehelam: ²⁵Nán mu, “Tu idi ya nán ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios na Israel: Inur-uray mu kampela ngin nin ya nagsùrát kadaya ngámin na iJerusalem, se ke Zefania nga pádi nga pútut tu Maaseya se kadatu ngámin na pappádi. Ay tu idi tu nán mu kitu sùrát mu: ²⁶Piníli naka ne APU nga sumukát kitu Jehoyada nga pádi. Ikaw ya makammu kiya Templo ne APU, se ikaw win ya makammu maniliw se mangikadena ki bingil se bùlaw daya magal-allut nga tolay nga magkuna nga profeta ne APU da kanu mà. ²⁷Ay taanna, tura mu akkan sinipdán ne Jeremias nga iAnatot nga magkuna nga isa nga profeta? ²⁸Nagsùrát kadakami kídì Babilonia nga nán na nga: ‘Mabayág kayu kiyán, ay túya magbalay kayu kiyán, se magmul-múla kayu se pagbiyág nu kampela ngin nin daya apítan nu.’” ²⁹Ay kane málà tu Zefania nga pádi tu sùrát tu Shemaya, ay nippan na kitu giyán ku se na nebása. ³⁰Ay se la uwad kinagi ne APU kiyà: ³¹Nán na: “Kagiyam mu kadaya ngámin na nippan nga bálud ka Babilonia: ‘Tu idi ya kagiyam ne APU mepanggap ke Shemaya nga iNehelam: Gapu ta nagbàbànan kadakayu oray akkan ku nebon, se nakayu pinangurug ki busid, ³²ay panísan ku se daya pútupútut na. Awan kaggída nga tangámalan ya makasingan kiya napiya nga kuwaan ku kadaya tolay ku, ta pagribildeyan nada kiyà,’ nán ne APU.”

Ya kari ne APU nga angpolit na ki Israel se Juda

30 Uwad manin kinagi ne APU kiyà: ²“Isùrát mu ki isa nga libru daya ngámin na kinag-kagi ku kikaw. ³Ata umbet kurug ya algaw nga angipatulli ku kitu dáti nga napiya nga biy-biyág daya tolay ku nga iIsrael. Iulli kuda kammin ki íli nga nepakin-kuwà kadatu apuapu da, ay kuw-kuwa da kammin.

⁴Tu dedi daya kinag-kagi ne APU panggap kadaya iIsrael se iJuda:

⁵Ay nán ne APU:

Atán nagina mi nga saraw;
saraw da mansing tutu wala;
nga akkan gapu ki kinatalna.

⁶Pan-panunútan nu.

Magan-anà kadi ya laláki?
May taanna, tura ap-apput
daya lalláki daya sinay da
nga ummán da ka tagay yin magan-anà?
Tura da nagkuptát ngámin?

⁷Nakapap-panansing yán nga algaw;
ay áwan pikam nàwa nga ummán;
Ittu yán ya algaw
nga magrígát daya iIsrael;
may mesalákan da kammin.

⁸Ay kiyán na algaw, ay ippà ku ya sangol kadaya tangngad da, se ku pitangán daya káwar kaggída. Akkan da ngin maasassu daya agtangeli da. ⁹Nu di e APU nga Dios da, se ya gaka tu David nga ippáy ku nga magári kaggída daya sir-sirbiyán da.

¹⁰Ay túya akkan kayu magansing,
dakayu wa gakagaka tu Jacob nga bobonan ku.
Akkan kayu maawanán ka namnáma,
dakayu wa iIsrael,” nán ne APU.

“Ta alà takayu ngámin se daya annánà nu
kiya adayyu wa íli nga nebalúdán nu.
Magulli kayu kammin ki íli nu,
nga magbiyág gin na simpipiya.

Awan nin ya mamanansing kadakayu.

¹¹Abul-bulunan takayu peyang
se isalákan takayu,” nán ne APU.

“Ay dadàlan ku tutu wala ngámin
daya íli nga nangisip-siparaán ku kadakayu.
May akkan kayu maan-anu.
Disiplináan takayu, may mepànung ki kustu.
Akkan takayu pagdudoray ki básul nu.”

¹²Tu idi ya nán ne APU kadaya tolay na:

“Nasamnga tutu wala ngin ya bigád nu;
akkan nin na maagásan,
ta nasamnga tutu wala.

¹³Awan pe ya sumeng kadakayu,
ay áwan ágas na bigád nu;
áwan nin ya ibibbílág nu.

¹⁴Kinaligpanán dakayu win
daya pà-pàgan nu nga kagdù nu;
akkan dakayu win na pagan-anu.

Ta nebíláng takayu ka kalínga ku
ka tangapurù,
gapu kadaya bas-básul nu;
túya napanat tu nammánis ku kadakayu,
ta napalotán tutu wala,
se adu datu nadakè a kinuw-kuwa nu.

¹⁵Ay taanna, tura kayu magríri
ki nekatakitán nu?

Awan na ágas yanin na natakit kadakayu.
Pinánis takayu gapu kadaya
adu se nadakè tutu wala nga bas-básul nu.

¹⁶Ngamay oray nu mapakuna,
ay mapal-allà daya ngámin
nga mamal-pallà kadakayu.

Ay ngámin daya kalínga nu,
ay metálaw da nga mebálud.

Maarisamsammán
daya mangarisamsam kadaya kuw-kuwa nu.

Magundawáyan
daya maggundáway kadakayu.

¹⁷May nu dakayu,
ay pabilgan takayu kammin;
agásan ku daya big-bigád nu.

Nán da nga magal-aliwagwag kayu.
‘Awan mangat-atangya ki Zion nin!’ nán da.

¹⁸May tu idi ya nán ne APU:

- “Ipatulli ku kammin tu dáti,
 nga napiya nga kabiy-biyág
 daya iIsrael nga gakagaka tu Jacob.
 Kalakkán kuda,
 ay mepasíkad kammin tu nadadál nga íli da
 kitu dáti nga giyán na.
 Ay se mepasíkad kammin ya palásiyu da
 kitu dáti nga nagyanán na.
¹⁹Íkan-kansiyon da ya aggiyáman da,
 se maggan-gánas da ki anggam da.
 Paaduwán kuda tutu wala,
 se akkan irupat da tolay da ngin,
 nu di dada ikaliyaw win.
²⁰Daya annánà da,
 ay mapakuna da kadatu nunna.
 Pagbalinan kuda kammin
 ka naturáy nga nasiyon.
 Ngámin daya mamal-pallà kaggída,
 ay panísan kuda.
²¹Isa kadaya kamungayán da kammin,
 ya mangituráy kaggída;
 maggayát kaggída kammin
 ya magbalin ka ap-apu da.
 Iyà mismu ya magayáb kaggína,
 nga umbet kiyà,
 ta daya akkan naayabán, ay
 akkan da makaadanni kiyà,”
 nán ne APU.
²²“Dakayu daya tolay ku,
 ay Iyà ya Dios nu.”
²³Sinnan nu ta ya rungat ne APU,
 ay ummán ki naggat ta báli,
 nga magdittág kadaya nadakè a tolay.
²⁴Akkan mippà
 ya rungat tutu wala ne APU

panda kiya kabalin naya panggap na.
Ay maawátan nu wala dedi nu kuwa.”

Ya nagánas nga aggulli datu nebálud ka adayyu

31 “Ay kiyán na algaw, ay Iyà ya Dios daya ngámin tangámalan na Israel, ay aggída daya tolay ku,” nán ne APU.

²Tu idi manin ya nán ne APU:

“Nepassingan ku ya agkallà ku,
kadatu ngámin nakalásat ki gubát,
kitu kakowad da ka ir-ir-er.

Kane piyán datu iIsrael tu magimáng,

³ay nagpassingan nà kaggída
kitu ad-adayyu.

Awan na panda

ya amminyà kadakayu,
ay túya áwan ku sínang
nga mangipassingan
ki kinamarù kadakayu.

⁴Dakayu wa tolay ku wa iIsrael,
pagbalinan takayu
ka ummán kitu dáti nga kasasáad nu.

Maganggam kayu manin
nga magtukár kadaya tamburin nu
nga magsasála nga maggan-gánas.

⁵Magmúla kayu manin ka úbás
kadaya ban-bantay ka Samaria;
ay se kanan nu kampela ngin daya maápit nu
kadaya múla nu.

⁶Umbet ya algaw
nga isáraw daya guwardiya
nga atán ka bantay Efraim ya,
“Umbet kayun, ta manùdu tada ka Jerusalem
nga giyán ne APU nga Dios tada.”

⁷Tu idi manin ya nán ne APU:

“Maganggam kayu!

Kaggattan nu ya magkan-kansiyon
pára ki Israel nga kadayáwan na íli
kadaya ngámin il-íli.

Nán nu nga magday-dáyaw ke APU,
‘Isalákan mu daya nabansi
nga tolay mu nga iIsrael.’

⁸Alà kuda kadaya íli ka dáya
se kadaya kadayyuwán na giy-giyán
kídi kalawagán.

Atán da kaggída daya kúláp,
se daya pílay, se daya nabùsit,
se daya arimpaganaan.

Ay adu da tutu wala
nga magbubúlun na magulli.

⁹Ay sumángit da
se magkar-karárag da
kiyà a mangiulli kaggída.

Ay idalen kuda ki ígid da awweg,
se kiya napiya nga dálen,
ta senu akkan da medùláp;
ta iyà in ya Ama daya iIsrael,
ay Efraim ya manákam.”

¹⁰“Dakayu ngámin na nas-nasiyon,
ginán nu ya kagiyan ne APU,
ay se nu pe idámag kadaya il-íli nga adayyu:

‘Iyà ya nangisiparà kadaya tolay ku,
ay urnúngan kuda kammin
se kuda tag-tagasinnán,
nga ummán ki agtagasíngan
naya magtar-tarakan ka karneru
kadaya karneru na.’

¹¹Ta winayaán ku daya iIsrael,
kadaya nabílag pànanng may aggída nga kalínga da.

¹²Ay magkan-kansiyon da nga umbet ka Jerusalem,

- ta maganggam da tutu wala
 gapu kadaya pagkallà ku nga APU kaggída.
 Adu daya trigo da, se básì da,
 se adu pe denu olíbo da,
 se adu pe daya urbun báka,
 se urbun karneru da.
- Arig da ya masib-sibugán nga kamulán;
 akkan da ngin magkur-kúráng
 kadaya masap-sápul da.
- ¹³Magsasála daya babbalásang ki anggam da,
 se mepaganggam pe daya babbágu se làlákay.
 Liwliwaan kuda.
 Sukatán ku ka anggam
 tu pannakit da.
- ¹⁴Ay pagkappaggan ku daya pappádi
 kadaya namit nga akakkanan.
 Ay maangammán daya toláy ku
 kadaya iddè a pagkallà ku,”
 nán ne APU.
- ¹⁵Ay nán manin ne APU:
 “Magìna ka Rama
 ya págat daya magsángit tutu wala
 nga magmanakit.
 Ul-ululán ne Raquel
 daya annánà na.
 Ay maddi mearingringa,
 áta áwaáwan da ngin.
- ¹⁶Akkan kayu win sumángit,
 ta atán ya gun-guna nu
 kadaya kinuw-kuwa nu,”
 nán ne APU.
- “Magulli kammin daya annánà mu
 nga gayát ki íli daya kalínga da.
- ¹⁷Atán namnamáan nu
 kiya masangwánan,” nán ne APU.
 “Magulli kammin daya annánà nu

ki ìli da kampela ngin.

¹⁸ Nagìna ku ya akim-imallà daya iIsrael
nga nán da:

‘Kitun ummán kami ki toru wa báka
nga akkan pikam nepenám pagubra.

Dinisiplína nakami,

ay se tinùgúdán nakami nga tumulù.

May iulli nakami kammin,

ta ikaw ya APU nga Dios mi.

¹⁹ Pinaglikudán mika, Apu,

may nakappoli kami yin,

kane mapagmut mi tu kinuwa mi.

Ay palotán tu nagpannakit mi.

Mìpat kami gapu kitu nagbásul mi

nanggayát kitu kabbing mi.’

²⁰ “Dakayu wa iIsrael daya pà-pàgan ku

se pagangammán ku nga annánà ku.

Oray mán nu nakírad takayu nga disiplináan,

ay siddadamdam mà ki aminyà kadakayu.

Ay túya tal-taligan takayu

se kalakkán takayu peyang.”

nán ne APU.

²¹ “Tagematunán nu ya dálen nu;

magippáy kayu ka pangimaddán nu.

Akkan nu kaligpanán tu kalsáda

nga dinalen nu nga nawe.

Ittu ya dalenan nu

nga magulli kammin

ki ìli nu kampela ngin.

²² Nungay na tutu wala

ya kippà naya agduwaduwa nu,

dakayu wa áwan angngurug nga tolay?

Atán sabáli nga kuwaan ku,

ummán ki kepasabáli na nu

ya babbay ya mangigdù kiya lalláki.”

²³Ittu idi ya kagiyan ne APU
 nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios na Israel:
 “Nu iulli kuda kammin ki íli da, ay nán da manin:
 ‘Bindisiyonán ne APU din
 ya napatag ga bantay na Jerusalem
 nga ittu ya pag-agyanán na.’

²⁴Ay napiya manin
 ya agbubúlun daya ngámin na iJuda.
 Atán da pe daya magtar-tarakan ka karneru,
 se daya maragtálun nga mag-agyán ki íli da.

²⁵Ta pagimangan ku daya nonawán,
 se pabilgan ku kammin daya kumapsut
 gapu ki bisin da.”

²⁶Ay se yà nalukág ki namit nga túdug ku. Se yà a ginumniya nga naglanglanga.

²⁷Ay nán manin ne APU: “Umbet ya algaw nga paaduan ku manin daya iIsrael, se paaduan ku pe daya animál da. ²⁸Kitun, ay pinarigátan kuda, se pinatálaw kuda ki íli da, dinadál ku ya íli da se nadakè datu nepalúbus ku nga màwa kaggída. May kídi, ay kapiyánan kuda nga ibáangun, se tarànan kammin,” nán ne APU. ²⁹Ay kiyán na al-algaw, akkan nin kagiyan daya tolay ya:

‘Datu mannákam ya nangán da ka nalsam
 nga búnga úbás,
 may daya annánà da ya nalinu.’

³⁰Ngamay ya màwa ngin, ay daya mangán ki nalsam nga úbás kampela ya malinu win. Ay ummán pe, matay ya tolay gapu ki básul na kampela ngin nin.

Ya baru wa kari

³¹Ay nán manin ne APU: “Umbet ya algaw wa anngulis ku wa magkari kadaya tolay ku wa iIsrael se iJuda. ³²Ay sabáli kampela ngin nin kitu nekarì kadatu apuapu da, kitu nangiapù a nangítalaw kaggída ka Egipto. Mangulis sà a magkari, ta akkan da kinur-kurug datu nekar-kari ku, oray árig ku ya atáwa da nga laláki,” nán ne APU. ³³“Tu idi ya baru wa kari kadaya iIsrael nu umbet yán nga algaw,” nán ne APU: “Ipad-padamdam

ku daya lin-lintag ku kaggída, ta senu ummán ka nesúrát da ngin ki uray da. Ay se Iyà ya Dios da ngin, ay aggída pe daya tolai ku. ³⁴Akkan da tagge masápul lin ya magtitinnùgud ki mepanggap kiyà, onu kagiyan da kiya isaisa kaggída ya, “Ammuwan mu nge APU,” áta ammuwán dà ala ngin daya ngámin tolai, nangátu se nababa, ta pakawanan kuda kadaya bas-básul da, se kaligpanán ku win daya bas-básul da,” nán ne APU.

³⁵E APU ya namarsuwa

ki sínág nga mangwada ki algaw,
se ya búlán se daya bittuwan
nga mangwada ki gabi.

Aggína pe ya mangkirsaw ki bebay,

ta senu magadudúrán daya bal-balnag na;
Yahweh nga Mannakabalin ki Ngámin ya ngágan na.

³⁶Basta magtul-túluy dayán na mà-màwa,
ay magtul-túluy pe
ya angngibílang ku kadaya iIsrael
ka tolai ku.”

³⁷Ay nán manin ne APU:

“Nu akkan marukud ya lángit,
se akkan madatang ya taggad na lusà,
ay ummán pe nga akkan ku migsán daya iIsrael,
gapu kadaya nadakè a kinuw-kuwa da.”

Tu yán ya kinagi ne APU.

³⁸Ay nán manin ne APU: “Umbet ya algaw wa mapolit kammin ya Jerusalem, manggayát ki Torre Hananel panda kitu Ruwáangan kitu Síku. ³⁹Ay maamúngán pikam ya kadaddu na panda ka bantay Gareb, ay se la maglikku ka Goa. ⁴⁰Ay ngámin tu kampu santu se tu aggippaán ka gamà se datu ngámin na tanáp ka Kidron dumatang ka pane lattakán kitu Ruwáangan Kabalyu, ay magbalin ka napatag ke APU. Ay áwan nin makasákup se áwan nin manadál kiyán na íli.”

Gumátang ka lusà nge Jeremias ka Anatot

32 Ay uwad manin kinagi ne APU kiyà kitu mekasangapúlu dagun kitu nagturáy natu Ari Zedekia ka Juda. Ay ittu pe tu mekasangapúlu

se walu dagun tu Nebucadnezar nga magturáy ka Babilonia. ²Ay kitun na tiyampu, ay madama limútan datu suldádu na ári ka Babilonia ya Jerusalem. Atán nà nebabálud kitu agba-balúdán nga atán kitu amuwág natu palásiyu. ³Nebálud nà ne Ari Zedekia kitúni. Ay nán ne Ari Zedekia kiyà, “Tura mu ibàbànan nga nán ne APU nga ipasákup na idi nga íli kiya ári ka Babilonia? ⁴Ay se mu nán nga tiliwan da iBabilonia nge Ari Zedekia se da ippan kiya ári da. Magsángu da nga magamomán. ⁵Ay se na nga ippan nge Zedekia ka Babilonia. Ay magyán kitúni panda kiya isisseng ku kaggína. Ay oray nu makigubát kayu kadaya iBabilonia, ay akkan kayu mangábà,’ nán ne APU, nán mu.”

⁶Ay nán ku manin, “Atán manin kinagi ne APU kiyà: ⁷Ay nán na, ‘Umbet ki giyán mu nge Hanamel nga kapinsán mu, nga pútut tu ulitag mu nga Shallum. Iláku na kikaw tu lusà na ka Anatot, ta ikaw ya rabbang na nga munna nga pangilakuwán na, se la kadaya sabáli nga tolay.’ ⁸Ay nàwa kurug tu kinagi ne APU. Inumbet tu Hanamel kitu giyán ku, ay se na nán, “Gatángan mu tu lusà ku ka Anatot ka íli Benjamin. Ta ki gangay tada, ay atán karbangán mu nga gatángan, sakbay nga meláku ka sabáli, ta ikaw ya nàgud da pampane ku. Túya gatángan mu win.” Ay tútu nammuwán ku nga ittu ya piyán ne APU nga kuwaan ku.

⁹Ay díkod ginátang ku tu lusà ne Hanamel nga kapinsán ku ka Anatot ka sangapúlu se pittu wa pinaláta nga silber. ¹⁰Ay se ku pinirmaán tu kasurátan nga ginátang ku tu lusà, ay se ku sinilyuwán. Ay se yà nangalà ka sistígu ku nga ginátang ku tu lusà, ay se ku wa binayádan. ¹¹Ay se ku inalà tu nasilyuwán na kasurátan, se tu isa nga kupiya nga áwan na silyu. ¹²Ay se ku nidde tu kasurátan kitu Baruc nga pútut tu Neria nga apúku tu Maseya. Kabulun ku tu kapinsán ku nga Hanamel se datu sistígu nga nagpirma pe kitu kasurátan kitu nanggátang ku kitu lusà. Atán da pe nga magsisíngan datu iJuda nga atán kitu amuwág natu palásiyu nga giyán datu magguwardiya. ¹³Ay se ku wala nán kitu Baruc kitu àráng da ngámin: ¹⁴“Tu idi ya nán ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin na Dios na Israel: ‘Alà mu dedi ya duwa nga kasurátan; ya nasilyuwán se ya akkan, ay se muda ippáy ki isa angáng ta senu akkan da madadál oray mabayág. ¹⁵Ta nán ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios na Israel, nga annung da tolay ya maggátang manin ka balay, se lusà, se kaubásan kídi nga giyán.’”

Ya karárag ne Jeremias panggap kitu nanggátang na kitu lusà

¹⁶ Ay kane midde ku win tu kasurátan kitu nanggátang ku kitu lusà kitu Baruc nga pútut tu Neria, ay nagkarárag gà ke APU nga nán ku: ¹⁷ “O Apu nga DIOS, ikaw ya nangwa kiya lángit se kalawagán gapu ki pannakabalin mu se kinaturáy mu. Ay áwan nala ya nasulit kikaw. ¹⁸ Nepassingan mu ya áwan kaul-ulissán na aminya mu kadaya riníbu nga tolay. May panísan mu pe daya sumar-sarunu pikam nga tolay gapu ki básul datu apuapu da. Ikaw ya Mannakabalin ki Ngámin se katurayán na APU nga Dios. ¹⁹ Nasírib ka tutu wala se adu daya kinuw-kuwa mu nga nakas-kasdáaw. Ay sisínán mu peyang daya kuk-kuwaan daya tolay, ay se mu supapáan ya isaisa kaggída sigun kadaya kuk-kuwaan da. ²⁰ Ay adu datu kinuw-kuwa mu nga nakas-kasdáaw ka Egipto, ay se panda kídi, ay mangwa ka pikam ka nakas-kasdáaw kadaya iIsrael se kadaya duddúma nga íli. Ay túya nagdin-dinnámag ka kadaya ngámin tolay ki kalawagán panda kadedi nga al-algaw. ²¹ Netálaw mu daya iIsrael nga tolay mu ka Egipto gapu ki kinaturáy mu, se pannakabalin mu nga mangwa ka nakas-kasdáaw. Nagansing tutu wala datu kalínga da. ²² Ay se mu nidde kaggída idi na nga nadam-ag tutu wala nga lusà nga nekar-kari mu nga idde kadatu apuapu da. ²³ Ay inumbet da kídi nga lusà a kuw-kuwa da ngin. Ngamay kane atán da kídi yin, ay akkan da kinurug daya bil-bílin mu. Awan da la nga kinurug kadatu nebílin mu nga kuwaan da. Ay túya gapu na nga nilbet mu daya adu wa kapar-parigátan da. ²⁴ Ay kídi yin. ay atán daya iBabilonia nga madama mangraut tin kaggída Linìmut da ngin ya íli. Sang-sanguwan da ya pannakatay da ki gubát, se ki bisin, se ki sinakit. Ay sakúpan pe daya kalínga da ya íli da. Màwa ngámin nin datu kinag-kagi mu. ²⁵ May ikaw ya nangibon kiyà, O APU, nga gatángan ku tu lusà, se yà a mangalà kada sistígu ku ki nanggátang ku. Ay sakúpan gáyám min daya iBabilonia ya íli.”

Tu nangagi ne Dios nga magulli kammin datu tolay

²⁶ Ay uwad manin kinagi ne APU kiyà: ²⁷ Ay nán na: “Iyà nge Yahweh nga Dios daya ngámin tolay. Atán kadi ya nasulit kiyà nga akkan ku màwa? ²⁸ Ay díkod, ipasákup ku idi nga íli ke Nebucadnezar nga ári ka Babilonia se kadaya suldádu na. Ay sakúpan da kurug. ²⁹ Rautan da se

da sîdúgan ya íli, meráman daya ngámin na babalay nga us-usaran da tolay daya atap da nga magsîdug ka insensu pára kiya diy-diyos da nga Baal. Ittu pe ya aggisiyaán da ki bási pára kadaya duddúma pikam nga diy-diyos da. Pinar-parrungat dà tutu wala gapu kadayán na kuk-kuwaan da. ³⁰ Nanggayát kitu kabbing da kam, ay pabeg nadakè daya kuk-kuwaan da ngin. Awan da kinuwa nu di ya mamar-parrungat kiyà gapu kadaya nadakè a kuk-kuwaan da,” nán ne APU. ³¹ “Nanggayát kitu nekàwa nedi nga íli panda kídi, ay pabegan dà a par-parungtan dedi tolay. Ay túya paawanan ku win idi nga íli, ³² gapu kadaya nadakè a kinuw-kuwa daya ísrael se iJuda nga amar-parrungat da kiyà; aggída ngámin na iJerusalem se daya à-ári da, se daya ù-upisiyál da, se daya pappádi da, meráman daya profeta da. ³³ Pinaglikudán dà daya tolay ku. Akkan dà a pinagan-anu win. Ay oray nu tûgúdán kuda peyang, ay akkan dà piyán na ginán se lûsawan da ya matulduwán. ³⁴ Ay se da nippáy kiya Templo ku daya sinan diy-diyos da nga kagúra ku tutu wala. Rinag-ragitán da. ³⁵ Ay se da nangwa ka sissimbaan pára ke Baal ka tanáp Ben-hinnom, ay se da idátun ke Molec daya annánà da. Ay áwan ku nga nebílin na ummán kiyán kaggída, ay se akkan ku nalammát nga ipàwa kaggída ya ummán kiyán. Gapu kiyán na kuk-kuwaan da, ay nagbásul ya Juda.”

³⁶ Tu idi ya kagiyán manin ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios na Israel mepanggap kídi nga íli: “Kag-kagiyán da tolay nga sakúpan naya ári ka Babilonia idi nga íli gapu ki gubát, se ki bisin se ki sinakit. ³⁷ Ngamay urnúngan ku kammin daya tolay ku nga nippannán ku kadaya nagbal-baláki nga íli gapu ki rungat ku tutu wala pà nang kaggída. Ilbet kuda kammin kídi nga íli, se kuda pag-agyanan nga natalna kídi nga íli. ³⁸ Aggída daya tolay ku, ay Iyà in ya Dios da. ³⁹ Pagbalinan ku ka sissa ya panggap da ki biyág da, se sissa ya lam-lamtan da, ta senu ikansing dà peyang ngin, ta ittu ya pagkapíyán da, se daya sumar-sarunu pikam nga gakagaka da. ⁴⁰ Mangwa ngà ka pagkakaríyán mi ka áwan panda. Awan ku angitagàna ngin kaggída kadaya napiya. Ippáy ku ki uray da ya panaggansing da kiyà, ta senu akkan da nga maglikud kiyà in ka panda. ⁴¹ Pagangammán ku ya mangwa ka napiya kaggída. Gapu ki kinamárù, se ki ngámin uray ku se púsù, paggunàan kuda peyang ngin kídi nga íli.”

⁴² Ay tu idi manin ya kagiyán ne APU: “Nu wà ummán naya nagparígát ku kaggída, ay ummán pe, nga kuwaan ku ngámin daya napiya nga nekar-kari ku kaggída. ⁴³ Nán da tolay nga magbalin ka ir-ir-er idi nga

íli, ay se áwan tolatolay se animál. Sinákup da iBabilonia ngin idi nga íli. Ngamay magátang se meláku kammin daya lusà kídi nga íli. ⁴⁴Magátang se meláku kammin daya lusà. Mapirmaán se masilyuwán kammin daya kasurátan ki àráng daya sistígu ka íli Benjamin, se kadaya lib-lebut na Jerusalem, se kiya abay íli nga Juda, se oray kadaya ban-bantay ka Negeb, gapu ta iulli ku kammin ya napiya nga biy-biyág daya tolay ku. Iyà nga APU ya nangagi kídi.”

Ya angipatulli kammin ne Apu ki kinabànáng na Israel se Juda

33 Ay kitun na nekebálud ku kitu amuwág natu palásiyu nga giyán datu guwardiya, ay uwad manin kinagi ne APU kiyà. ²Ay nán ne APU nga namarsuwa se nangurma ki kalawagán se nangippáy ki giyán na; e APU ya ngágan na: ³“Nu kumraw ka nga makiseng kiyà, ay sungbátan taka, ay se ipakammu ku kikaw daya mà-màwa nga akkan mu pikam nammuwán kitun. ⁴Ata iyà nge Yahweh nga Dios na Israel; ay tu idi ya kagiyán ku mepanggap kadaya babalay kídi nga íli, se ya palásiyu na ári ka Juda, rabbaan da nga kuwaan nga aglingdán da. ⁵Rautan dakayu daya kalínga nu, ay adu daya magkakátay kiyán, gapu ta rapúnan ku daya tolay kídi nga íli, ta nakarungat tà tutu wala kaggída. Pagdudoray kuda ngin gapu kadaya nadakè a kuk-kuwaan da. ⁶May umbet ya oras nga papiyaan kuda kammin. Iparamán ku kammin kaggída ya napiya nga kabiy-biyág nga daggáy daya masap-sápul da, se natalgad ya kabiy-biyág da. ⁷Ipatulli ku tu dáti nga kinabànáng na Israel se Juda, se ipolit ku kammin ya íli da nga ummán kitu dáti. ⁸Ay dalusán kuda kadaya ngámin na bas-básul da kiyà, se pakawanan kuda ki nagribilde da kiyà. ⁹Ay díkod nu magina ngámin daya tolay ki kalawagán daya napiya nga kinuw-kuwa ku kaggída, ay ipangátu da ya ngágan ku se day-dayáwan dà. Magpil-pilpig da nga magansing kiyà, gapu kadaya ngámin napiya se ya kinapiya na biy-biyág da nga nidde ku.”

¹⁰Ay nán pikam ne APU: “Nán daya tolay ya ummán ka ir-ir-er idi nga íli; áwan nala mag-agyán na tolay se animál. Awan nin tolay nga mag-agyán ka íli Juda se áwan pe masingan na tolay kadaya kalsáda ka Jerusalem, nán da. May atán manin magina, ¹¹nga págat daya maggan-gánas, se ya págat daya maggaattáwa. Magina pe ya agkan-kansiyon daya umbet

kiya Templo nga mawe magdátun ke APU kiya dátun da nga magiyáman kaggína nga nán da:

‘Magiyáman tada ke APU
 nga Mannakabalin ki Ngámin,
 gapu kiya kinamáru na,
 se kiya akkan pumanda,
 se áwan kaul-ulissán
 nga amminya na.’

Ata ipatulli ku tu dáti nga kinapiya naya íli,” nán ne APU.

¹²Tu idi manin ya kagiyan ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin: “Idi nga íli nga áwan sur-surbi, se áwan mag-agyán na tolay se animál, ay magbalin manin ka agpastuwán da tolay kada karneru da. ¹³Bil-bilángan manin da tolay daya karneru da nga ipas-pastu da kadaya ban-bantay ka Juda, ka Negeb, se ka íli Benjamin, se kadaya giy-giyán kiya lebut na Jerusalem, se kadaya ngámin na íli ka Juda,” nán ne APU.

¹⁴“Ay umbet tala ya oras nga tungpálan ku ya kari ku kadaya iIsrael se iJuda,” nán ne APU. ¹⁵“Ay kiyán na algaw, ay mamíli yà ka isa nga namáru nga gakagaka tu Ari David. Aggína ya magturáy ki ngámin na íli. Nalintag ya angngituráy na, ay se dayán nala nga napiya daya kuk-kuwaan na. ¹⁶Ay kiyán na algaw, ay mesalákan ya Juda, ay se áwan mangan-anu kadaya iJerusalem. Ay pangagánan da ya íli ka, ‘Nge APU ya Paglintaggán Tada.’

¹⁷Ata nán ne APU nga atán peyang ya magturáy nga ári kídi Israel kadaya gakagaka tu David. ¹⁸Ay atán peyang pe daya pappádi nga Levita. Aggída ya magbasu kadaya masídug ga dátun, se magdátun kiyà ka trígo. Magdátun da peyapeyang ngin.”

¹⁹Atán manin kinagi ne APU kiyà. ²⁰Ay nán na: “Nu mapaanna ya akkan kaulis naya kinagi ku nga kàwaán naya algaw se gabi, ta senu umbet da ki oras da kampela ngin nin, ²¹ay ummán pe nga akkan maulis ya kari ku kitu bobonan ku nga Ari David, se kadaya Levita nga magsir-sirbi kiyà. Atán peyang ya magturáy kadaya gakagaka tu David, ay se akkan pe mammin daya magpádi nga Levita. ²²Ay paaduan ku tutu wala daya gakagaka tu David, se daya Levita nga magsirbi kiyà; ummán ki kaadu daya bittuwan ka lángit se ginat ki dappit bebay nga akkan mabílang ya kaadu da.” ²³Ay uwad manin kinagi ne APU kiyà: ²⁴“Akkan mu agpà nagina ta, ya kag-kagiyan da tolay? Nán da nga, ‘Daya iJuda se iIsrael

nga pinlí ne APU nga tolay na, ay nigsán nada kammin.’ Irup-rupát da tutu wala daya tolay ku. Akkan dáda ibílang ngin ka isa nga nasiyon. ²⁵Ngamay iyà nga APU, ay tu idi ya nán ku: Nu mapaanna ya akkan ku angngulis kiya nekaurnás daya algaw se gabi, se ya lángit se kalawagán, ay ummán pe ²⁶nga akkan ku pagdudoray daya gakagaka tu Jacob se tu David nga bobonan ku. Ta gayát kadaya gakagaka tu David ya pinlí ku nga mangituráy kadaya gakagaka tu Abraham, Isaac, se tu Jacob. Kalakkán kuda, ay ipatulli ku tu dáti nga kinabánang da.”

Ya mepanggap ki kàwaán ne Zedekia

34 Ay kitu madama gubatan ne Ari Nebucadnezar se datu ngámin na suldádu kadatu itur-turayán na nga il-íli ya Jerusalem se datu il-íli kitúni, ²ay nán ne APU nga Dios na Israel kiyà, “Mawe ka ka giyán ne Ari Zedekia, ay se mu nán kaggína: “Tu idi ya nán ne APU: Tagay ku win na ipasákup idi nga íli kiya ári ka Babilonia, ay sídúgan na. ³Ay akkan ka makatálaw kaggína. Tiliwan daka, ay se daka iáwat kaggína. Magsingan kayu se maamomanán mu. Ay se daka ippan ka Babilonia nga ibálud. ⁴May ginán mu ya kagiyán ne APU, Ari Zedekia: ‘Akkan ka matay ki gubát. ⁵Napiya ya katay mu. Ay magsidug daya tolay ka insensu kiya pannaketaman mu, nga ummán kitu kinuw-kuwa da kadatu mannákam mu wa nunna nga nagári, kane matay da. Ay sangítán daka daya tolay nga nán da, ‘Natay yin ya ári mi!’ nán da nga magsángit kikaw! Iyà nge Yahweh nga magkuna kídí,’ nán ne APU.”

⁶Ay díkod kinagi ku ngámin dayán na bílin ne Apu ke Zedekia nga ári ka Juda nga atán ka Jerusalem. ⁷Ay kitun na oras, ay madama gubatan datu suldádu natu ári ka Babilonia ya Jerusalem, se ya íli Lakis se Azeka. Ittu dedi ngala ngin daya nadarupírip nga íli nga akkan pikam nasákup.

Tu nangwaya da kadatu asassu

⁸Ay uwad manin kinagi ne APU kiyà kane mabalin makiturátu we Ari Zedekia kadatu iJerusalem nga wayaán da datu ⁹ngámin na asassu da nga Hebreo, babay se laláki. Awan kuma ngin ya mangasassu ki páda na nga Judyu. ¹⁰Ay nalagpat datu ngámin na ù-upisiyál, se datu tolay kitu kinagi na ári, nga wayaán da datu asassu da nga babay se laláki, se akkan

dada ngin na asassuwan. ¹¹Ngamay akkan nagbayág ay nakappoli da. Inalà da kammin datu babbay se lalláki nga winayaán da ngin, se dada pilítan asassuwan manin. ¹²⁻¹³Ay díkod, uwad kinagi manin ne APU nga Dios na Israel kiyà. Ay nán na: “Iyà mismu tu nakiturátu kadatu apuapu nu kitu nangitálaw ku kaggída kitu nangasassu datu iEgipto kaggída. ¹⁴Nán ku kaggída kitun nga nu gumátang da ka asassu da nga Hebreo, ay annam dagun nala ya agsirbi na kaggída, ay se da la nga papannan nin. May akkan dà pinagan-anu se akkan ginina datu apuapu nu tu bílin ku. ¹⁵Dakayu mismu, ay nakaru kayu pe nga nakappoli se nu kinuwa ya piyán ku nga màwa. Winayaán nu daya asassu nu. Nagkari kayu kiyà kiya Templo ku nga agday-dayáwan nu kiyà. ¹⁶May kídi, ay akkan dà pinatag, ta naglikudán nu ya nagkakariyán tada. Impoli nu kammin datu winayaán nu nga asassu nu wa babay se laláki, ta ittu tun tu piyán da, ay se nuda pinílit asassuwan manin. ¹⁷Ay díkod, iyà nge Yahweh, ay tu idi ya kagiyan ku: Gapu ta akkan dà kinur-kurug oray nu nebílin ku kadakayu wa wayaán nu win daya kamungayán nu wa inasassu nu, ay wayaán ku pe daya mawe manggubát nga magpatay kadakayu. Wayaán ku pe daya sinakit se ulát nga umbet kadakayu. Ay magansing tutu wala ngámin daya íli ki kalawagán ki kapàyanán nu. ¹⁸Ya kuwaan ku kadaya ngámin na summuwáy se akkan nagtungpál kiya kari da kiyà, ay ummán kiya màwa ki báka nga nasílát ta napagkaduwa, ay se manalen da kiya nagtuwayyán daya sílát daya nagkakari: ¹⁹Manalen kiyán daya ap-apu ka Juda se Jerusalem, daya pappádi, se ngámin daya nakiturátu kiyà. Ay ngámin dayán na manalen kiyán, ²⁰ay ipatiliw kuda kadaya kalínga da se kadaya magasippatay kaggída. Kanan nala daya an-anù se alsádu wa animál daya baggi da. ²¹Ay ipatiliw ku pe nge Ari Zedekia, se daya ù-upisiyál na kadaya kalínga da, se daya magasippatay kaggída. Ipatiliw kuda kiya ári ka Babilonia, oray nu nagtálaw da ngin ki Jerusalem. ²²Ay iyà mismu ya magayáb manin kadaya suldádu wa iBabilonia nga manggubát kídi nga íli, se da nga sakúpan se sídúgan. Kuwaan ku nga matan ki ir-ir-er ya íli Juda. Awan tutu wala ya magyán na tolay kiyán,” nán ne APU.

Pinatag ne APU daya Recabita

35 Ay kane magturáy nga ári tu Jehoyakim nga pútut tu Josia ka Juda, ay uwad kinagi ne APU kiyà, ²nga nán na, “Mawe mu amomanán daya tangámalan na Recabita, ay se muda ippan kiya isa nga kuwartu kiya Templo, se muda iddán ka básì.” ³Ay tútu nawe yà ka giyán ne Jaazania nga pútut tu nagnágan pe ka Jeremias nga pútut tu Habazinia. Inayabán ku pe datu wawwági na nga lalláki, se datu annánà na nga lalláki, se datu ngámin na magkakabagiyán na Recabita. ⁴Nippan kuda kitu Templo ne APU, kitu kuwartu datu pútut tu Hanan nga pútut tu Igdalia nga bobonan ne Dios. Ay adanni kam kitu kuwartu wa giyán datu ù-upisiyál, nga atán kitu pane ngúdu kammin natu kuwartu ne Maaseya nga pútut tu Shallum, nga guwardiya kitu gagyangán tu Templo. ⁵Ay se kuda niddán ka básu se adu wa pitser nga básì, se ku nán kaggída, “Uminum tada pikam.” ⁶May nán da nga nesungbát, “Akkan kami magin-inum ka básì, ta tu apuapu mi nga Jonadab nga pútut tu Recab, ay nebílin na nga akkan kami uminum ka básì se daya annánà mi. ⁷Nebílin na pe nga akkan kami magbalay, se akkan kami magtálun, se akkan kami magmúla ka úbás, onu gumátang ka kaubásan. Mag-agyán kami ngala kanu kadaya tulda nga báwi. Ay nu surútan mi kanu datu bílin na, ay napiya ya kabiy-biyág mi se adaddu ya biyág mi. ⁸Ay ikurug mi peyang dedi nga bílin tu apuapu mi nga Jonadab nga pútut tu Recab. Panda kadedi nga algaw, akkan kami pikam umminum ka básì, se daya attáwa mi se daya annánà mi. ⁹Ay akkan kami pikam pe nangwa ka balay mi, se akkan kami pikam pe nagmúla ka úbás, se nagmúla ka trígo. ¹⁰Nag-agyán kami ngala kadaya báwi mi, ay se kinurug mi ngámin datu bílin tu Jonadab kadakami. ¹¹May kane sakúpan ne Nebucadnezar nga ári ka Babilonia idi na nga íli, ay nagansing kami kadaya suldádu nga iBabilonia se Siria. ‘Dádun ka Jerusalem,’ nán mi. Ay túya gapu na nga atán kami kídi Jerusalem.”

¹²Ay se la nga uwad manin kinagi ne APU kiyà. ¹³Tu idi ya kinagi ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios da Israel: “Mawe mu kagiyán kadaya iJuda se iJerusalem: ‘Taanna, tura dà akkan ginán, se akkan nu ikurug daya bil-bílin ku? ¹⁴Sinnan nu kod daya pútupútut tu Jonadab nga pútut tu Recab, akkan da uminum ka básì panda kídi, ta ikur-kurug da tu nebílin datu apuapu da kaggída. Ngamay iyà, iyà mismu ya mangag-kagi kadakayu peyang, may akkan dà gì-ginán, se akkan

dà ikur-kurug. ¹⁵Nakírad dà mangibon ka profeta nga bobonan ku nga magbàbànan kadakayu nga makappoli kayu win kadaya bas-básul nu, se mangikagi kadakayu nga dayán nala napiya daya kuwaan nu, ay se kuspan nu win ya magdáyaw kadaya sinan diy-diyos, ta senu napiya ya agbiyág nu wa mag-agyán ki lusà a nidde ku kadakayu se kadatu apuapu nu. Ngamay akkan dà ala ginì-gìna, se akkan dà nekur-kurug. ¹⁶Ay daya gakagaka tu Jonadab nga pútut tu Recab, ay nekurug da peyang datu apuapu da, may dakayu, akkan dà nekur-kurug.’ ¹⁷Ay díkod ittu idi ya kagiyan ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios na Israel: ‘Ilbet ku kadakayu ngámin na iJerusalem se iJuda daya ngámin na kaparigátan nga kinagi ku kadakayu kitun. Ata akkan dà gì-ginán kane amomanán takayu, se akkan dà ala sung-sungbátan nu kumraw wà kadakayu.”

¹⁸Ngamay nán ku kadatu Recabita: Tu idi ya nán ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios na Israel: ‘Gapu ta kinurug nu datu netù-tùgud se datu bil-bílin tu apu nu nga Jonadab, se tinungpál nu ngámin datu ipàwa na kadakayu, ¹⁹Iyà nga APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios na Israel, ay kagiyan ku, nga akkan maawanán ka pútut nga laláki nge Jonadab nga pútut tu Recab nga magsirbi kiyà peyapeyang,” nán na.

Tu súrát nga nebása kitu Templo

36 Ay kitu mekappát dagun kitu nagturáy ne Jehoyakim nga pútut tu Josia ka Juda, ay uwad kinagi ne APU kiyà. ²Ay nán na: “Mangalà ka ka pagsurátam, se mu la isúrát ngámin datu kinag-kagi ku kikaw mepanggap ki Israel se Juda, se kadaya ngámin nga il-íli. Isúrát mu datu ngámin na kinag-kagì kikaw nanggayát kitu nunna nga nangamomán ku kikaw, kitu nagturáy tu Josia, panda kídi. ³Ay get tala nu makappoli daya iJuda nu magìna da manin daya nakapap-panansing nga kapanísán da nga kuwaan ku kaggída. Ay get tala nu igsán da daya ngámin na nadakè kuk-kuwaan da. Ay díkod pakawanan kuda kadaya ngámin nadakè a kinuw-kuwa da se kadaya nagbasúlán da.

⁴Ay tútu inayabán ku nge Baruc nga pútut tu Neria, ay se ku nekagiyán kaggína datu ngámin na kinagi ne APU, ay se la nga nesurátan ne Baruc da. ⁵Ay se ku wala kinagi ke Baruc, “Nebabálud dà kídi, ay túya akkan nà makappan kiya Templo. ⁶Ay túya mawe ka kiya Templo ki algaw

wa pinagngingílin da tolay nga mangán, ay se mu la kaggattan na ibása kadaya tolay ngámin na kinag-kagi ne APU kiyà a nepesúrát ku kikaw. Ipagina mu pe kadaya ngámin na iJuda nga atán kitúni. ⁷ Ay get nu gapu kiyán, ay makim-imallà da nga magkarárag ke APU, se da nga igsán daya nadakè a kuk-kuwaan da, ta nakarungat tutu wala se nalùsaw nge APU kaggída.” ⁸ Ay nawe kurug nge Baruc kitu Templo se na nebása ka naggat tu bàbànan ne APU nga ummán kitu pàwà ku kaggína.

⁹ Kinuwa na idi kitu algaw nga agngílin da nga mangán gapu ke APU, kitu mekasiyám búlán kitu mekalimma dagun nga nagári ka Juda tu Jehoyakim nga pútut tu Josia. Ngámin datu tolay ka Jerusalem se datu ngámin na iJuda, ay inumbet da kitúni. ¹⁰ Ay se yala nebása ne Baruc ngámin tu nepesúrát ku kaggína nga bàbànan ne APU kadatu ngámin tolay. Kinuwa na idi kitu kuwartu ne Gemaria nga pútut tu Shafan nga isa nga upisiyál naya ári. Tu kuwartu, ay atán kitu pane ngúdu natu gagyangán natu Templo.

Tu nekebása natu súrát kitu palásiyu

¹¹ Ay kane magina ne Micaya nga pútut ne Gemaria se apúku tu Shafan tu bàbànan ne APU, ¹² ay nawe kitu palásiyu, kitu kuwartu natu upisiyál kitúni nga giyán datu ap-apu wa maggaamomán. Ay uwad pe nge Elishama nga sikritári kitúni, se tu Delaya nga pútut tu Shemaya se tu Elnatan nga pútut tu Acbor, se Gemaria nga pútut tu Shafan, se tu Zedekia nga pútut tu Hanania, se datu duddúma pikam ma ù-upisiyál. ¹³ Nekagi ne Micaya kaggída ngámin tu nagina na nga nebása tu Baruc kadatu tolay. ¹⁴ Ay tútu nebon datu ù-upisiyál tu Jehudi nga pútut tu Netania se apúku tu Shelemia nga gakagaka tu Cushi nga ayabán na nge Baruc, se pilbet da kaggína tu nebása na kadatu tolay. Ay díkod inalà ne Baruc tu nebása na se la nga nawe kitu giyán da. ¹⁵ “Magtugaw ka ta ibása mu kadakami,” nán da. Ay tútu nebása kurug ne Baruc kaggída. ¹⁶ Ay kane magina da tu nebása ne Baruc, ay nán da kitu isaisa kaggída, ‘Masápul kagiyan tada ide kiya ári,’ nán da. ¹⁷ Sinaludsud da ke Baruc nga nán da, “Pinaannán mu ya nangisúrát ki ngámin kadayán? Kinagi ne Jeremias dayán kikaw?” ¹⁸ Ay nán tu Baruc, “Ngámin na nesúrát kídí, ay kinagi ne Jeremias da se kuda nesúrát ngámin.” ¹⁹ Ay tútu nán da kitu Baruc, “Mawe kayu magsirù in se Jeremias, ay akkan mu kag-kagiyan ki oray iinna ya giyán nu.”

Tu nanìdug ne Jehoyakim kitu sùrát

²⁰ Ay se yala nippáy datu ap-apu tu sùrát kitu kuwartu ne Elishama nga sikritári tu ári. Ay se da ngala nawe kitu giyán tu ári se da kinagi kaggína tu ngámingámin na nammuwán da. ²¹ Ay tútu nebon natu ári nge Jehudi, ta mawe na alà tu sùrát. Ay tútu nawe inalà ne Jehudi, se na binása kitu àráng tu ári se datu ù-upisiyál na. ²² Ay nasiyam kitun na tiyampu (ta mekasiyám búlán kitu dagun), ay tútu atán tu ári kitu kuwartu na nga atán ya agginuduwán na. ²³ Ay káda mebása tu Jehudi tu tallu onu appát nga bagtu kitu nesùrát, ay ràrattan na tu ári tu nebása, ay se na isungap, panda kitu nammin na nasìdug tu sùrát. ²⁴ May akkan nala nagpannakit onu nagansing tu ári se datu ù-upisiyál na kadatu nagìna da. ²⁵ Ay oray nu nakim-imallà de Elnatan, Delaya, se tu Gemaria kitu ári nga akkan na sìdúgan tu sùrát, ay akkan nada gini-gìna. ²⁶ Ay se yala binon tu ári nge Jerameel nga pútut na se tu Seraya nga pútut tu Azriel, se tu Shelemia nga pútut tu Abdeel nga tiliwan dakami se Baruc. May nesirù nakami ne APU kaggída.

Inulis ne Jeremias nepesùrát tu sùrát

²⁷ Ay kane mabalin sìdúgan natu ári tu sùrát nga nepesùrát ku ke Baruc nga bàbànan ne APU, ay uwad kinagi ne APU kiyà. ²⁸ Ay nán na: “Mangalà ka manin ka pagsurátan, se mu isùrát kammin ngámin na minayán natu nunna nga sùrát nga sinìdug ne Ari Jehoyakim. ²⁹ Ay se mu kagiyán kiya ári: ‘Sinìdug mu ya nepesùrát ku nga bàbànan ku, gapu ta kinagi ku nga dadàlan na ári ka Babilonia ya ìli nu, se patayan na ngámin daya tolay se daya an-animál nu. ³⁰ Ay díkod, iyà nga APU, ay ittu idi ya kagiyán ku mepanggap kikaw Jehoyakim nga ári ka Juda: Awan oray isa kadaya pútut mu ya magári ka Juda nga ummán kitu nagári tu David. Ay iwaren da ngala ya baggi mu nu matay ka. Mabil-bilagán nala nu algaw se kumul-kulnit tala ki siyam nu gabi. ³¹ Panísan taka se daya pútupútut mu, se daya asassu mu gapu kadaya bas-básul nu. Kuwaan ku kadakayu se kadaya ngámin na iJerusalem se iJuda datu ngámin na kinag-kagi ku nga kapanísán nu, nga akkan nu wa kur-kurugan.’”

³²Ay tútu nangalà à manin ka pagsurátan se ku nepesúrát kammin ke Baruc ngámin datu nesúrát kitu sinidug ne Ari Jehoyakim. Ay adu pikam pe tu nepesúrát ku ke Baruc may alut na kam tu nunna.

Tu agngan ne Zedekia

37 Nge Zedekia nga pútut tu Josia tu piníli tu Ari Nebucadnezar nga magári ka Juda, nga sumukát kitu Jehoyakin nga pútut tu Ari Jehoyakim. ²May oray tu Ari Zedekia se datu ù-upisiyál na, ay akkan da kinur-kurug ya bàbànan ne APU nga nepekagi na kiyà.

³Ay se yala binon natu Ari Zedekia de Jehucal nga pútut tu Shelemia, se tu Zefania nga pádi nga pútut tu Maaseya nga mawe kitu giyán ku, ta pekarárag na kiyà ya íli tada ke APU nga Dios tada. ⁴Ay akkan dà pikam nebálud kitun na tiyampu, túya nawaya ngà a mawe ki giyán datu tolay. ⁵Ay kitun pe nga tiyampu, ay madama lìmútan datu iBabilonia ya Jerusalem. May kane magina da nga magpeyag gin datu suldádu ne Faraon ka Juda, ay akkan da netúluy tu angraut da ka Jerusalem. Nagtálaw da.

⁶Ay se la uwad kinagi ne APU kiyà. ⁷Ay nán ne APU nga Dios na Israel: “Tu idi ya kagiyam ki ári na Juda nga nangipàrob kikaw nga magsaludsud nu nágan ya màwa: ‘Umbet kuma daya suldádu ne Ari Faraon nga sumeng kadakayu, ngamay nagulli da kammin ka Egipto nga íli da. ⁸Ay daya suldádu ka Babilonia ya magulli kammin na manákup ki íli nu, se da nga sìdúgan.’ ⁹“Nán ne APU pikam: ‘Akan mu ug-ogan ya baggi mu ki aglam-lammat mu wa nagtálaw win daya iBabilonia, áta akkan da magtálaw. ¹⁰Ay oray mán nu tura mu la abáan daya suldádu da, se oray nu daya natalíngu wala daya mabansi kadaya báwi da, ay gumnikát da kammin se da nga sìdúgan idi nga íli.”

Tu nangibálud da ke Jeremias

¹¹Ay kane madama umbet datu suldádu tu Ari Faraon, ay nagtálaw datu suldádu wa iBabilonia ka Jerusalem. ¹²Ay nagtálaw wà ka Jerusalem, se yà nawe ka íli Benjamin, ta mawe ku alà tu ngáni ku kadatu kuw-kuwa na pamilya mi. ¹³May kane dumatang ngà kitu ruwángan natu íli Benjamin, ay tiniliw nà ne Irija nga pútut tu Shelemia se apúku natu Hanania, ay se na nán kiyà, “Nagtálaw ka ka Jerusalem, ta mawe ka makikumplut

kadaya iBabilonia!” ¹⁴ Ay tútu nán ku nga nesungbát, “Akkan a! Busid yán. Akkan nà makikumplut kadaya iBabilonia! May akkan nà kurugan tu Irija. Tiniliw nà kammala, se nà a nippan kitu giyán datu ù-upisiyál. ¹⁵ Ay nakarungat da tutu wala kiyà. Ay tútu sinúlusúlung dà, se dà a nebálud kitu balay tu Jonatan nga sikritári natu ári, ta kinuwa da ngin na agba-balúdán. ¹⁶ Nebálud dà kitu isa nga kuwartu kitu taggad natu balay. Atán nà kitúni ka nabayág.

¹⁷ Ay se nà la nelbát nga pinálà ne Ari Zedekia kitu palásiyu na, ay se nà sinal-saludsúdán nga nán, “Awan na bílin ne APU kikaw?” Atán, nán ku. “Iáwat daka kiya ári ka Babilonia.” ¹⁸ Ay se ku kinagi kitu ári, “Nágan naya básul ku kikaw, onu kadaya ù-upisiyál mu onu kadaya tolay kídi, ta tura dà a nebálud? ¹⁹ Kawà na ya giyán nin datu profeta mu wa magkuna nga akkan rautan na ári ka Babilonia ya íli nu? ²⁰ Ay túya, ápu ári, ginán nà agpà kídi akim-imallà ku kikaw. Akkan nà agpà iulli nga ibálud kitu taggad balay ne Jonatan nga sikritári mu, ta matay yà kitúni na.” ²¹ Ay tútu nebílin tu ári nga ippan dà kitu agba-balúdán kitu amuwág natu palásiyu, se nà a piniddán ka tangabukal sinápay ki káda algaw, panda ki kammin datu sinápay kitu íli. Ay tútu nebálud dà kammin kitu giyán datu guwardiya kitu amuwág natu palásiyu.

Nepisù da nge Jeremias ki nassiyánan na bubun

38 Nadámag de Shefatia nga pútut tu Mattan, se tu Gedalia nga pútut tu Pashur, se tu Jucal nga pútut tu Shelemia, se tu Pashur nga pútut Malkiya datu kinag-kagi ku kadatu tolay. ² Ay tu idi tu nagina da nga kinagi ku: “Nán ne APU nga daya tolay ya magbansi ki íli, ay matay da ki gubát, se bisin, se sinakit. Ngamay daya sumúku kadaya iBabilonia, ay mabiyág da. Ya bátug gun-guna da, ay ya kabiyág da! Akkan da nga matay. ³ Ay nán pikam ne APU nga: ‘Sakúpan daya suldádu na ári ka Babilonia ya íli Jerusalem.’” ⁴ Ay tútu nán datu ù-upisiyál kitu ári, “Apu ári, masápul matay ide nga tolay, ta gapu kadaya kag-kagiyan na, ay magansing lugud agpà in daya suldádu nga atán pikam kiya íli. Akkan ya pagkapíyán daya tolay ya lam-lamtan nedi nga tolay, nu di ya pagdásán da. ⁵ Ay tútu nán ne Ari Zedekia, “Kuwaan nu lugud kaggína ya piyán nu kuwaan. Akkan takayu wa masipdán.” ⁶ Ay tútu, inalà dà datu ù-upisiyál se da nga nangalà ka tali se dà a nepudsar kitu bubun natu Malkiya nga

pútut natu ári, nga atán kitu pag-agyanán datu guwardiya. Awan danum natu bubun may pabeg lupang. Ay tútu netamal là kitu lupang.

Tu nangalà ne Ebed-melec ke Jeremias

⁷ Ay nammuwán tu Ebed-melec nga yunuk nga iEtiopia nga nepisù dà kitu bubun. Ay kitun na oras, ay atán tu ári nga mangguwes kitu giyán lalangkán natu Ruwángan Benjamin. ⁸ Ay tútu lumawán tu Ebed-melec kitu palásiyu se la nawe kitu giyán na ári. ⁹ Ay se na nán kitu ári, “Apu ári, nadakè ya kinuwa daya ù-upisiyál mu. Nippáy da nge Jeremias kitu bubun. Ay get matay kitúni ki bisin, ta áwan nin sinápay kídí íli tada.” ¹⁰ Ay tútu binílin tu ári nge Ebed-melec nga nán, “Mangayáb ka ka tallu wa lalláki, se nu wa alà e Jeremias kiya bubun sakbay nga matay.” ¹¹ Ay tútu nangayáb kurug tu Ebed-melec ka tallu wa lalláki, se da nawe kitu palásiyu nga nagsápul ka dadán lúpus kitu aggipayán da ka lúpus, se da negálut ki tali se da nga nepudsar kitu bubun nga giyán ku. ¹² Ay se yala nán ne Ebed-melec kiyà, “Ippáy mu ya lúpus ki ingkikíli mu, ta senu akkan ka matalíngu kiya tali.” Ay kinuwà kurug tu nán na. ¹³ Ay se dà ala nga rinùrut ka ngúdu. Ay nag-agyán nà ala kitu giyán datu guwardiya kitu amuwág natu palásiyu.

Nagsaludsud manin ne Zedekia ke Jeremias

¹⁴ Ay kitu isa nga algaw, ay pinaayabán nà manin ne Ari Zedekia. Pinalnà nà kitu mekàlu wa lalangkán nga mawe kitu Templo ne APU. Ay nán tu ári kiyà, “Atán saludsúdan ku kikaw, may masápul kagiyán mu kiyà ya kurug.” ¹⁵ Ay nán ku kaggína, “Nu kagiyán ku kikaw ya kurug, ay papatay nà mà, ay nu kagiyánan taka pe, ay akkan nà mà pe gì-ginán,” nán ku. ¹⁶ Ay tútu nagsipata tu ári kiyà kampela ngin nin, nga áwan makammu nga nán na, “Isipata ku ki ngágan ne APU nga sibbiyág, nga akkan taka ipapatay, onu iáwat kadaya tolay ya magasippatay kikaw.”

¹⁷ Ay se ku wala nán ke Ari Zedekia, “Tu idi ya kagiyán ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios na Israel: ‘Nu sumúku ka kadaya ù-upisiyál naya ári ka Babilonia, mabiyág ka se daya akkobung mu. Ay akkan da pe sidúgan ya íli. ¹⁸ Ngamay nu maddi ka sumúku, ay patayan

38:7 Ya yunuk, ay ittu agpangágan da ki isa nga laláki nga linsítan da.

daka! Sakúpan daya iBabilonia idi na nga íli, ay se da ngala sìdúgan. ¹⁹ Ay nán ne Ari Zedekia kiyà, “Magansing ngà kadaya Judyu nga pumane yin kadaya iBabilonia. Ta get nu iáwat dà kaggída, ay se dà a par-parigátan. ²⁰ Ay tútu nán ku kaggína, “Akkan daka iáwat kaggída, basta ikurug mu wala daya piyán ne APU nga ikag-kagi ku ikaw; napiya ya kàwaán mu, ay se mabiyág ka.” ²¹ Ngamay nu maddi ka tutu wala sumúku, ay ummán kídi ya nepassingan ne APU kiyà a kapàyanán mu: ²² Ngámin daya babbay ki palásiyu mu, ay meáwat da kadaya ù-upisiyál naya ári ka Babilonia. Ay ginán mu ya kag-kagiyán da, kaggída nga magtálaw:

‘Ya ári, ay neal-alílaw daya ù-opun na
nga nagpiyáran na tutu wala.

Ay kídi yin na nelulumlum
ki lupang daya bingil na,
ay nagpapanáwan da.”

²³ “Akkan nala yán, ta tiliwan da pe daya attáwam se daya annánà mu se dada ippan kadaya iBabilonia. Ay oray ikaw, ay akkan ka makalísi kaggída. Tiliwan naka ya ári ka Babilonia, ay se da nga sìdúgan idi nga íli.” ²⁴ Ay se la nán ne Ari Zedekia kiyà, “Akkan mu ipak-pakammu ki oray inna ya naggamomán ta, ta senu akkan daka patayan. ²⁵ Ta nu mammuwán daya ù-upisiyál nga inamomanán taka, ay umbet da nga magsaludsud kikaw nga nán da, ‘Nágan tutu wala ya kinagi mu kiyá ári. Ikagi mu kadakami. Akkan mu a isirù kadakami ta senu akkan mika patayan.’ ²⁶ May kagiyam kaggída nga nakim-imallà ka ngala kiyà a akkan taka ngin iulli ka balay ne Jonatan ta matay ka kitúni na.” ²⁷ Ay inumbet kurug datu ù-upisiyál kitu giyán ku, ay se dà a sinaludsúdán. Ay kinagì kurug tu nebílin na ári kiyà nga kagiyán ku. Ay áwan da nàwa ta áwan nakagína kitu nagamomanán mi se Ari Zedekia. ²⁸ Ay atán nà ala kitu giyán datu guwardiya panda kane masákup ya Jerusalem.

Tu nekasákup na Jerusalem

39 Ay kitu mekasangapúlu búlán, kitu mekasiyám dagun nga magturáy ka Juda nge Ari Zedekia, ay inumbet nge Ari Nebucadnezar se datu suldádu na ka Jerusalem. Linimut da tu íli. ² Ay kitu mekasiyám nga algaw, kitu mekappát ta búlán, kitu mekasangapúlu se isa dagun nga magturáy nge Zedekia, ay rimba datu iBabilonia tu darupírip pa abut

natu íli. ³Ay kane masákup datu iBabilonia ya Jerusalem, ay naglalbet datu ù-upisiyál na ári ka Babilonia. Nawe da nagtugaw kitu Panin Túlad nga Ruwángan natu íli. Tu dedi datu inumbet: Nge Nergal-sharezer, se tu Samgar-nebo, se tu Sarsekim nga iRabsaris, se tu Nergal-sharezer nga iRabmag, se datu duddúma pikam nga ù-upisiyál na ári ka Babilonia. ⁴Ay kane masingan de Zedekia da se datu suldádu na, ay naglóbát da kane gabi; nanalen da kitu gagyangán na atán kitu túlad datu duwa nga abut kitu kamulán natu ári, ay se da nawe kitu tanáp ka Jordan. ⁵May impal datu suldádu wa iBabilonia da. Ay sinimát dada kitu tanáp ka Jerico. Ay tiniliw da tu Zedekia, ay se da nippan kitu giyán tu Ari Nebucadnezar nga atán kitun ka Ribla ka íli Hamat. Ay sinintinsiyaán natu ári nge Zedekia. ⁶Ay pinatayán natu Ari Nebucadnezar datu pútupútut tu Zedekia se datu ap-apu ka Juda kitu aráng na. ⁷Ay se na pinatukil tu mata tu Zedekia, se da piníngil ka káwar se da nga nippan ka Babilonia. ⁸Ay sinídug pe datu iBabilonia tu palásiyu natu ári, se datu ngámin na babalay kitu íli, ay se da rimba tu abut na Jerusalem. ⁹Ay tu Nebuzaradan nga kapitán datu suldádu, tu nangiapu kadatu tolay nga nangippan ka Babilonia kadatu tiniliw da nga tolay nga nabansi kitu íli; kabulun na datu tolay ya nakikumplut kaggína. ¹⁰Ngamay nebansi ngala ne Nebuzaradan datu pub-pubri tutu wala nga tolay ka Juda, se nada niddán ka tálun da se kaubásan da.

Winayaán da nge Jeremias

¹¹Ay uwad bílin ne Ari Nebucadnezar kitu kapitán datu guwardiya mepanggap kiyà nga nepekagi na ke Nebuzaradan nga nán na: ¹²“Alà mu we Jeremias, ay se tagasinnán mu. Akkan mu an-anuwan. Kuwaam mala daya agngan na kikaw.” ¹³Ay tútu inayabán ne Nebuzaradan de Nebushazban nga iRabsaris, se nge Nergal-sharezer nga iRabmag, se ngámin datu duddúma pikam nga ù-upisiyál na ári ka Babilonia, ¹⁴ay se dà a nawe inalà kitu agba-balúdán kitu amuwág natu palásiyu. Ay se dà a pinatagasinnán ke Gedalia nga pútut tu Ahikam nga an-anà tu Shafan. Nippan dà ka balay ku. Ay nag-agyán nà ala ka Juda kabulun ku daya keliyán ku.

¹⁵Ay kitu kakowad ku kitu agba-balúdán kitu amuwág natu palásiyu, ay uwad kinagi ne APU kiyà nga nán na: ¹⁶“Mawe ka ka giyán ne Ebed-melec

nga iEtiopia se mu nán kaggína: “Tu idi ya nán ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios na Israel: Kuwaan ku win datu kinag-kagi ku nga nadakè a màwa ki íli, nga akkan datu napiya. Ay atán ka kiyán kiya algaw nga kàwa dayán.¹⁷ May isalákan taka. Akkan ku ipalúbus sa tiliwan daka daya tolay ya pagan-ansing mu,’ nán ne APU.¹⁸ ‘Ay gapu ta nagpiyár ka kiyà, ya kabiyág mu ya bátug gun-guna mu. Isalákan taka se tagasinnán taka,’ nán ne APU.”

Nge Jeremias se gobernador Gedalia

40 Ay uwad manin kinagi ne APU kiyà, kane wayaán nà ka Rama ne Nebuzaradan nga kapitán datu guwardiya. Sippipíngil là a nippan da ka Babilonia, nga nebulun kadatu duddúma nga bálud da iJerusalem se iJuda.² Ay kirrawán nà tu Nebuzaradan, ay se na nán kiyà: “Nge APU nga Dios mu ya nangikagi nga dadàlan na idi nga íli.³ Ay kídi kinuwa na kurug gin tu kinagi na kitun na kuwaan, gapu ta nagbásul kayu ngámin ke APU se akkan nu wa nekur-kurug.⁴ May ikaw Jeremias, ay wayaán taka ngin. May nu piyán mu ya kumíwid kiyà ka Babilonia, ay iyà ya makammu kikaw. May nu maddi ka, atán nala kikaw. Annung mu ya mawe ki piyán mu wa kapannán oray ka wàna kídi nga íli.”⁵ Ay akkan ku sinungbátan, ay tútu nán manin natu Nebuzaradan kiyà, “Ay nu maddi ka nga kumíwid kiyà, ay mawe ka lugud ka giyán ne Gedalia nga pútut tu Ahikam nga an-anà tu Shafan. Aggína ya pinlí na ári ka Babilonia nga maggubernador ka Juda. Annung mu ya magyán ka giyán na, kabulun mu datu tolay kitúni. Onu mawe ka kiya piyán mu kampela ngin nin.” Ay se nà ala pinabalúnán tu Nebuzaradan, se niddán nà ka rigálù se nà a pinapan nin.⁶ Ay se yà ala nawe ka giyán ne Gedalia nga pútut tu Ahikam nga atán ka Mizpa. Nagyán nà kitúni, kabulun ku datu tolay ya nabansi kitúni íli.

⁷Uwad datu iJuda nga ap-apu suldádu nga akkan sumúku kadatu iBabilonia. Ay kane madámag da nga tu Gedalia ngin tu gobernador ka Juda nga mangituráy kadatu tolay ya pub-pubri nga akkan da nippan ka Babilonia,⁸ ay nawe da kitu giyán tu Gedalia ka Mizpa. Ay datu ap-apu suldádu nga nawe, ay de Ismael nga pútut tu Netania, se Johanan nga pútut tu Karea, se nge Seraya nga pútut tu Tanhumet, se datu pútupútut tu Efai nga iNetofa, se nge Jezania nga pútut tu iMaaca; kabulun da

datu suldádu da. ⁹Ay tu idi ya kinagi ne Gedalia nga nesipata kaggída, “Akkan kayu magansing magsirbi kadaya iBabilonia. Mag-agyán kayu wala kanedi, se kayu magsirbi kiya ári ka Babilonia, ta senu áwan nu wa kaan-anuwán. ¹⁰May nu iyà, ay mag-agyán nà ka Mizpa, ta iyà ya mangibaggi kadakayu kadaya iBabilonia nga umbet kídi. Mag-agyán kayu ki íli nga piyán nu pagyanán. Burásan nu daya úbás nu, se daya olíbo nu, se daya ngámin na búnga daya múla nu, ay se kayu magùnud ka denu nu se básì.” ¹¹Ay kane madámag datu Judyu ka Moab, Ammon, se Edom, se datu duddúma pikam ma íli, nga atán da keliyán da nga nabansi ka Juda, ay se tu Gedalia tu piníli natu ári ka Babilonia nga mangitur-turáy kaggída, ¹²ay nagtálaw da kadatu íli nga nekasip-siparaán da. Ay se da nawe ka giyán tu Gedalia ka Mizpa. Ay se da ngala nagùnud ka adu tutu wala nga úbás se datu duddúma pikam ma búnga datu mul-múla da.

¹³Ay tu Johanan nga pútut natu Karea, se datu duddúma nga ap-apu suldádu nga akkan summúku kadatu iBabilonia, ay nawe da kitu giyán tu Gedalia ka Mizpa. ¹⁴Ay nán da kaggína, “Akkan mu ammu ta, nga nebon ne Baalis nga ári ka Ammon de Ismael nga pútut tu Netania nga mamatay kikaw?” May akkan kurugan natu Gedalia tu kagiyán da. ¹⁵Ay se yala naglim-límut tu Johanan nga nawe kitu giyán tu Gedalia se na nán kaggína, “Ipalúbus mu kod nga patayan ku nge Ismael. Ta nu patayan naka, ay masip-siparà daya ngámin na Judyu nga itur-turayán mu, meráman daya nabansi pikam ka Juda.” ¹⁶Ngamay nán tu Gedalia, “Akkan mu kuwaan yán, Johanan. Akkan kurug daya kag-kagiyam mepanggap ke Ismael.”

Tu nagribilde da ke Gedalia

41 Ay kitu mekapittu búlán kitun kam ma dagun, ay nawe tu Ismael nga pútut tu Netania nga apúku tu Elishama nga akkobung kam na ári, nga naggagáyam kitu giyán tu gobernador Gedalia ka Mizpa. Kaggída nga magkakán, ²ay nagsíkád tu Ismael se datu sangapúlu wa kabbulun na, ay se da kintab tu Gedalia. Pinatay da ta aggína tu piníli natu ári ka Babilonia nga maggubernador ka Juda. ³Pinatayán pe ne Ismael datu iJuda nga kabulun ne Gedalia kitúni Mizpa se datu suldádu wa iBabilonia nga atán kitúni pe.

⁴Ay kane láwa na tu namatay da kitu Gedalia, kitu áwan pikam nakammu, ⁵ay uwad da walu púlu wa lalláki nga gayát ka Shekem, ka

Shilo, se ka Samaria, nga nippaán da datu íming da, se pinì-pìsi da datu bádu da, se tinal-talíngu da datu baggi da, nga sikkaagtu ka trígo se insensu nga idátun da ke APU kitu Templo. ⁶Ay nagtálaw tu Ismael ka Mizpa, ay se yala nga nagpì-pìsangit ta nanabat kadatu lalláki. Ay se na nán, “Umbet kayu ta mawe nu sinnan ya napàyanán ne Gedalia nga pútut tu Ahikam.” ⁷Ay kane lumnà da kitu íli, ay pinatayán de Ismael se datu kabbulun na datu lalláki, ay se da nepisù datu baggi da kitu bubun. ⁸May atán sangapúlu kadatu lalláki tu nabansi. Ay nakim-imallà da kitu Ismael nga nán da, “Akkan nakami agpà patayan, ta mawe mi alà datu nesirù mi nga trígo, arína, denu, se digu álig kitu sirát.” Ay tútu akkan nada nga netangapatay kadatu kabbulun da.

⁹Abay tu bubun nga nangipisuán da kadatu natay. Nepàwa kam natu Asa nga ári ka Juda kane kagiyán natu Baasha nga ári ka Israel nga rautan dada, ay napnu tu abbut kadatu pinatayán de Ismael. ¹⁰Ay se yala tiniliw tu Ismael datu babbay nga pútut natu ári, se ngámin datu tolay ya atán ka Mizpa nga nepeturayán tu Nebuzaradan kitu Gedalia. Ay se dada nga ippan kuma ka Ammon.

¹¹Ay kane madámag natu Johanan se datu kabbulun na nga ap-apu tu nadakè kinuwa tu Ismael, ¹²ay inayabán da ngámin datu tolay da se da impal de Ismael. Ay nadatang dada kurug ka Gibeon nga giyán natu abay nga agdarnán da ka danum. ¹³Ay naganggam datu tiliw natu Ismael kane masingan da de Johanan se datu ap-apu nga kabulun na. ¹⁴Ay tútu dágus da ngala nga nagtatagtág nga nawe kitu giyán de Johanan. ¹⁵Ngamay tu Ismael se datu walu wa kabbulun na, ay nakatálaw da ke Johanan, ay se da nawe kitu íli datu Ammonita. ¹⁶Ay se yala inalà de Johanan se datu kabulun na nga ap-apu suldádu datu tiniliw de Ismael nga babbay, annánà, se datu yunuk nga tiniliw da ka Mizpa, kane mapatay da tu Gedalia. Ay se dada netálaw ka Gibeon nga neulli kammin ka Juda. ¹⁷Ay tútu nagrubbuwát da ngin. Nagsínang da ka íli Gerut Kimham nga adanni ka Betlehem, ta mawe da kuma ka Egipto, ¹⁸ta magansing da kadatu iBabilonia gapu kitu nammatay de Ismael kitu Gedalia nga píli tu ári ka Babilonia nga maggubernador ka Juda.

Tu agpekarárag datu tolay ke Jeremias

42 Ay se la nga de Johanan nga pútut tu Karea, se tu Azaria nga pútut tu Hoshaya, se datu ap-apu datu suldádu da, se datu ngámin na tolay nabànáng se datu pub-pubri, ay inumbet da ² kitu giyán ku. Ay nán da, “Ikarárag nakami mán agpà ke APU nga Dios mu, ta masissingan mu mà nga bittè ala ngin ya nabansi kadakami nga adu kitun. ³ Ikarárag mu ke APU nga Dios mu nga ipakammu na, nu wàna ya masápul kapannán mi, se itùgud na kadakami nu nágan naya masápul la kuwaan mi.” ⁴ Ay tútu nán ku kaggída, “Ara a lugud ikarárag takayu ke APU nga Dios nu, ta ittu ya agngan nu. Ay ngámin na pekagi ne APU kadakayu, ay kagiyan ku ngámingámin kadakayu. Awan ku wa isirù.” ⁵ Ay tútu nán da pe kiyà, “E APU ya makurug se mapiyár nga sistígu nu akkan mi kuwaan daya ngámin na kagiyan mu nga pekagi ne APU nga Dios mu kikaw. ⁶ Napiya mán se akkan, ikurug mi ya kagiyan ne APU nga Dios mi nga pangikararágan mu kadakami, ta senu napiya ya kapàyanán mi nu ikurug mi nge APU nga Dios mi.”

⁷ Ay kane malpás tu sangapúlu algaw, ay kinagi yin ne APU tu sungbát na kiyà. ⁸ Ay tútu inayabán ku nge Johanan nga an-anà tu Karea se datu ap-apu datu suldádu nga kabbulun na, se datu ngámin na tolay, nangátu se nababa. ⁹ Ay se ku nán kaggída, “Tu idi ya sungbát ne APU nga Dios na Israel, kitu nepekarárag nu kiyà kaggína: ¹⁰ ‘Nu mag-agyán kayu wala kídi nga íli, ay tagasinnán takayu; akkan takayu dadàlan. Papiyaan ku ya biy-biyág nu; akkan takayu parigátan. Ta nagpannakit tà gapu kadatu kapanísán nu nga niddè kadakayu. ¹¹ Akkan kayu mansing ngin kiya ári na Babilonia nga ummán kitun, ta atán nà peyang nga mangisalákan se mangigdù kadakayu kaggína. ¹² Kalakkán takayu, ay kalakkán nakayu pe, ay se nakayu palubúsán na mag-agyán nin kídi ya íli nu kampela ngin nin. ¹³ Ngamay nu akkan nu ikurug ya kagiyan ne APU, se maddi kayu nga magyán kídi nga íli, ¹⁴ se kayu mawe ka Egipto, ta nán nu wa áwan ya gubát kitúni, se akkan kayu magulát, ¹⁵ ay tu idi ya kagiyan ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin na Dios na Israel: ‘Dakayu wa nabansi ka Juda, nu mawe kayu magyán ka Egipto, ¹⁶ ay dangan dakayu kattoni daya ikansing nu nga kalínga nu, se magulát kayu, ay se kayu matay kattoni yin. ¹⁷ Ay ngámin daya mawe magyán kattoni Egipto, ay matay da ki

gubát, ki bisin se ki sinakit. Ay áwan ya makalásat kiyán na kuwaan ku kadakayu.’

¹⁸“Ay nán pikam ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios na Israel: ‘Nu paanna tu nakarungat se nakalúsaw ku kadatu iJerusalem kitun, ay ummán pe kiyán ya kuwaan ku kadakayu nu mawe kayu ka Egipto. Akkan nu masingan nin idi nga íli ka panda. Ay paganansing dakayu pe daya tolay se ug-ogan dakayu, ay se pagged dakayu da tolay.’¹⁹“Gínán nu nge APU, dakayu wa iJuda nga nabansi. ‘Akkan kayu mawe pikam mala ka Egipto.’ Akkan nu nán na akkan nakayu kinagiyánan ne Apu. ²⁰Ta matay kayu nu magsúkir kayu. Nebon dà nga mangikarárag kadakayu ke APU nga Dios nu. Ay nán nu pe nga kuwaan nu oray nágan naya kagiyan na. ²¹Ay kídí, ay kinagi ku win kadakayu ya masápul la kuwaan nu, may akkan nu mà ikur-kurug nge APU kadaya kagiyan na nga nepekagi na kiyà kadakayu. ²²Ay díkod, akkan nu kaligpanán nga matay kayu ki gubát, se ki bisin se ki sinakit ka Egipto nga ittu ya piyán nu wa kapannán.”

Nippan da nge Jeremias se datu iJuda ka Egipto

43 Ay kane mabalin ku kagiyan kadatu tolay ngámin datu bàbàrán ne APU nga Dios da nga pekagi na kiyà kaggída, ²ay nán de Azaria nga pútut tu Hoshaya, se Johanan nga pútut tu Karea, se datu lalláki nga napangátu, “Magbus-busid ka mà! Akkan ittu yán ya pekagi na kikaw kadakami. Akkan nakami wayya di pagyanan ne APU ka Egipto! ³Ngamay nepar-parò naka kammala ne Baruc nga pútut tu Neria, nga kumagúra kadakami. Ta piyán na nu mag-agyán kami ngala kídí íli, ta senu patayan dakami daya iBabilonia, onu tiliwan dakami se dakami ippan na ibálud ka Babilonia.” ⁴Ay tútu de Johanan se datu ap-apu suldádu nga kabbulun na, se datu ngámin na tolay, ay akkan da kinurug tu kagiyan ne APU kaggída nga magyán da ngala ka Juda. ⁵Ngamay inalàán de Johanan se datu ap-apu suldádu, datu ngámin na nabansi nga iJuda. Aggída datu nagulli kammin gayát kadatu il-íli nga nekasip-siparaán da, ta magyán da kuma ngin ka Juda nga namàpurán da kaggída. ⁶Inalàán da datu lalláki, datu babbay, datu annánà, se datu babbay ya annánà tu ári, se ngámin datu nebansi tu Nebuzaradan kitu Gedalia. Ay netangálà dakami pe se Baruc nga pútut tu Neria. ⁷Ay nawe da kurug ka Egipto, ta akkan da

kinur-kurug tu kinagi ne APU kaggída nga akkan da ngin mawe ka Egipto. Ay dummatang kami ka íli Tafarihes.

⁸Ay kitu kakowad mi ka Tafarihes, ay uwad manin kinagi ne APU kiyà, nga nán na: ⁹“Maggalà ka ka dadakkal la batu, ay se muda itaman kiya dad-dalenán na mameyag kiya palásiyu ne Faraon kídi Tafarihes. Ay kuwaan mu yán ki agsisíngan daya Judyu wa kabulun mu. ¹⁰Ay se mu nán kaggída: “Tu idi ya kagiyán ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios na Israel: Ipàrob ku kídi Egipto nge Nebucadnezar nga ári ka Babilonia. Ippáy ku ya tugaw na ki útun dedi ya netamal ku nga batu. Ay se na ipasíkád ya báwi ári kídi. ¹¹Ay se na ngala rautan ya Egipto;

datu natudinán nga matay ki sinakit,

ay matay da ki sinakit;

datu natudinán na mabálud,

ay mebálud da.

datu natudinán na matay ki ampiláng,

ay matay ki gubát.

¹²Ay se na ngala sidúgan daya sissimbaan daya sinan diy-diyos daya iEgipto. Sidúgan na dayán na diy-diyos onu itálaw nada. Awan na nga ibansi kiya íli Egipto. Dalusán na ya Egipto nga ummán kiya aggippà naya magpas-pastu ki karneru kadaya ul-ulullag ga dinumkat ki bádu na. Ay se yala magtálaw nga áwan naan-anuwán. ¹³Ay riturítu na daya adígi kiya Heliopolis nga agday-dayáwan daya iEgipto kiya mata, ay se na sidúgan ngámin daya simbáan daya sinan diy-diyos daya iEgipto.”

Daya kinagi ne APU kadatu iJuda nga nagyán ka Egipto

44 Ay uwad manin kinagi ne Apu kiyà mepanggap kadatu Judyu wa mag-agyán ka Egipto, nga atán ka Migdol, ka Tafarihes, ka Memfis se ka Patros. ²Ay tu idi ya nán ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios na Israel: “Nasingan nu mismu tu nangdadál ku ka Jerusalem se kadatu ngámin na il-íli ka Juda. Ay kídi, ay nadadál da tutu wala ngin, se áwan nin ya mag-agyán kitúni. ³Kinuwa ku tun gapu ki kinadakè daya kuk-kuwaan da. Pinar-parrungat dà kitu nagdátun da kadatu diy-diyos da, se nagsidug da ka insensu pára kaggída, oray nu akkan da am-ammu dayán na diy-diyos, se akkan pe am-ammu datu apuapu da dayán. ⁴May akkan nà kammala nakusap nga nangibon kadaya profeta nga bobonan ku

nga magkakagi kadakayu wa akkan nu kuwaan ya nadakè a lùsawan ku.
⁵May maddi kayu manggìna. Akkan nu nigsán daya nadakè a kuk-kuwaan nu. Netul-túluy nu mán kammin ya nagdátun nu se nagsìdug nu ka insensu pára kadaya sabáli nga diyos. ⁶Ay túya gapu ki rungat ku tutu wala kaggída, ay tútu dinadál ku ya íli Jerusalem se Juda. Ay túya áwan da sur-surbi yin, se áwan nala tolay ya mag-agyán kadayán nin, panda kadedi na nga algaw.” ⁷Ay kídi, tu idi ya nán ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios na Israel: “Tura nadakè ya kuk-kuwaan nu? Piyán nu wa matay ngámin nin daya lalláki, daya babbay se daya annánà, se daya maladága? Piyán nu nu marápun kayu ngámin nin nga iJuda? ⁸Tura dà a par-parungtan ki kuk-kuwaan nu nga agdátun kadaya diy-diyos da kídi Egipto nga naggunàan nu? Dadàlan nu ya biy-biyág nu ki ummán kiyán, se dakayu pagged pe daya tolay, se ug-ogan dakayu daya ngámin tolay ki kalawagán. ⁹Naligpanán nu win ta, tu nagbasúlán datu apuapu nu, se datu à-ári nu se reyna ka Juda, se datu bas-básul nu, se datu nadakè a kinuw-kuwa datu attáwa nu ka Juda se kadaya kalsáda na Jerusalem? ¹⁰Panda kídi, ay akkan kayu tutu wala nakappoli onu nagansing kuma ngala; akkan nu kinur-kurug daya bil-bílin ku wa kinagi ku kadatu apuapu nu.

¹¹Ay díkod, tu idi ya nán ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios na Israel: Dadàlan ku tutu wala ngámin nin ya Juda, ta senu áwaáwan nin. ¹²Ay ngámin daya nabansi nga iJuda nga piyán da tutu wala ya mawe magyán ka Egipto, ay rapúnan kuda. Atán da matay ki gubát, se matay ki bisin se sinakit daya duddúma. Awan ya melasi, nangangátu da mán onu nababa. Matay da ngámin. Mansing da tolay nga matan da kaggída, ay se ug-ogan dada se pagged dada pe. ¹³Ay ngámin daya iJuda nga mag-agyán ka Egipto, ay panísan kuda nga ummán kitu kinuwa ku ka Jerusalem. Matay da ki gubát, se ki bisin, se ki sinakit. ¹⁴Ta senu áwan nin kadatu nabansi nga iJuda nga nagyán ka Egipto ya mabiyág nga makapagulli kammin ka Juda. Ay ngámin daya nagkakápan ka Egipto, ay áwan ya makapagulli kaggída oray nu piyán da kuma tutu wala ya magulli. Atán nala bittè a makalásat nga makapagulli.

¹⁵Ay se la ngámin datu lalláki nga makammu nga magdátun datu attáwa da kadatu sabáli nga diy-diyos, se ngámin datu babbay nga Judyu wa nepagguurnung kadatu tolay nga mag-agyán ka Patros nga sákup na Egipto, ay nán da kiyà: ¹⁶“Gì-gìnán mika kod kadaya kag-kagiyam

nga nán mu nga pekagi ne APU kikaw kadakami! ¹⁷ Kuwaan mi kampela ngin ya nesipata mi nga kuwaan nin. Magdátun kami kiya Reyna ka lángit, se magdátun kami ka mainum pára kaggína, nga ummán kitu kinuw-kuwa datu apuapu mi kitun, se datu à-ári, se datu ap-apu ka íli Juda se kadaya kalsáda ka Jerusalem. Adu mà datu kanan mi kitun, se napiya tu kabiy-biyág mi. Ay se áwan mi yala nga riribù kitun. ¹⁸ May kane makusap kami ya magidátun se magidde ka mainum kiya Reyna ka lángit, ay ittu pe yin na pabeg rígat tin ya mà-màlamán mi. Ay adu kadakami yin ya natay ki gubát se bisin.” ¹⁹ Ay nán pe datu babbay, “Itul-túluy mi kammala ya magdátun kiya Reyna ka lángit, se magidde kaggína ka mainum. Dálin mu kid nu áwan ram-ráman daya attáwa mi nu mangwa kami ka sinápay ya namarkaán ki murang na, se nu magidde kami ka mainum kaggína.”

²⁰ Ay díkod nán ku wa nesungbát kadatu ngámin tolay ya nagkuna kadayán: ²¹ “Sikkaammu se siddadamdam nge APU kadatu nedat-dátun datu apuapu nu se datu à-ári nu se datu ù-upisiyál nu, se ngámin daya tolay kiya íli, nga kinuwa nu kiya kal-kalsáda ka Jerusalem. ²² Akkan tutu wala meturad din ne APU ya magsisingan kadaya nadakè tutu wala nga kuk-kuwaan nu. Ay túya gapu na nga pinagbalin na ka áwan sur-surbi ya íli nu, ay áwan ya mag-agyán kitúni panda kadedi nga algaw. ²³ Kinuwa na dayán kadakayu gapu ta nagsidug kayu ka insensu ka pagdáyaw nu kadaya diy-diyos nu. Nagbásul kayu ke APU kiyán. Ay se akkan nu nekur-kurug nge APU kadaya bil-bílin se lin-lintag na. Ay túya nadakè ya napà-pàyanán nu.”

²⁴ Ay nán ku pikam kaggída ngámin: “Dakayu ngámin na iJuda nga mag-agyán kídi Egipto, ginán nu ya kagiyan ne APU. ²⁵ Tu idi ya kagiyan ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios na Israel: ‘Kinuwa nu kurug se daya attáwa nu tu sinipataán nu wa kuwaan kane nán nu nga, “Kuwaan mi kammala tu sinipataán mi nga magdátun kiya Reyna ka lángit, se magidde kaggína ka mainum.” Ara lugud a, tungpálan nu ngámin na sinipataán nu. Magidátun kayu ki mainum kiya Reyna nga diy-diyos nu.’ ²⁶ Ay díkod ginán nu ya kagiyan ne APU, dakayu wa iJuda nga mag-agyán kídi Egipto: Nán na, ‘Isip-sipata ku kampela ngin nin, nga akkan nin makagi daya iJuda nga nawe nagyán ka Egipto ya ngágan ku. Akkan ku ipalúbus nga usaran da ya ngágan ku ka pagsipata da. ²⁷ Sin-sinnan kuda, ngamay akkan ta senu napiya ya kàwaán da, nu di nadakè. Ngámin daya

iJuda nga atán ki Egipto, ay marápun da ki gubát, ki bisin se ki sinakit. ²⁸Atán nala bittè kaggída ya makalásat ki gubát nga makapagulli kammin ka Juda. Ay se la mammuwán daya nabansi nga iJuda nga nagyán ka Egipto nu inna ya makin-úni ya matungpál, tu úni da onu tu úni ku.” ²⁹Ay nán ne APU: “Tu idi ya pagilasínán nu wa tungpálan ku ya kinagi ku nga ammánis ku kadakayu kídi nga íli. ³⁰Ipaábà ku we Faraon Hofra nga ári ka Egipto kadaya kalínga na nga magasippatay kaggína, nga ummán kitu kinuwa ku kitu Zedekia nga ári ka Juda, kane ipatiliw ku ke Nebucadnezar nga ári ka Babilonia.”

Tu nanganannay ne Dios ke Baruc

45 Ay kitu mekappát dagun nga nagturáy tu Ari Jehoyakim nga pútut tu Josia ka Juda, ay nepesúrat ku kitu Baruc nga pútut tu Neria datu ngámin na kinag-kagi ku. ²Ay nán ku kaggína, “Tu idi ya kagiyan ne APU nga Dios na Israel kikaw Baruc: ³Nán mu nga, ‘Kal-allà à ta neamung ne APU ya pannakit ku kadaya kapar-parigátan ku. Nagkapsut tà in ki napalotán na agpannakit ku. Awan ku la nga imáng.’

⁴May tu idi ya nán ne APU: ‘Dadàlan ku win idi nga nasiyon na kinuwa ku. Bādútan ku win daya árig múla ku. Kuwaan ku yán kiya ngámin na íli. ⁵Ay túya akkan mu namnamáan nin nga atán pagpíyán mu, áta panísan ku ngámin daya tolay. Ngamay isalákan taka oray ka wàna ya kapannán mu. Ya kabiyág mu ya bátug gun-guna mu ki gubát.’ Túyán ya nán ne APU!”

Ya kapanísán na Egipto

46 Daya kinag-kagi ne APU kiyà mepanggap kada nas-nasiyon: ²Tu idi ya kagiyan na mepanggap ka Egipto; panggap kadatu suldádu ne Faraon Neco nga ári da. Atán da kitu adanni ka wángag Eufrates ka íli Carkemis, kane abáan ne Nebucadnezar nga ári ka Babilonia da, kitu mekappát dagun kitu nagári ne Jehoyakim nga pútut tu Josia ka Juda:

³“Isar-sáraw na upisiyál da Egipto ya:

‘Isagána nu daya isasangga nu
se kalátag nu,
ta dumarup kayu wa makigubát!

- ⁴ Isagána nu daya kabalyu nu
se kayu magtakay.
Magsagána kayu! Maghelmet kayu!
Setan nu daya ampiláng nu,
se isúut nu daya ibbabádu nu wa makigubát!’
- ⁵ “May taanna, tura da magansing?” nán ne APU;
“Nagtatagtág da nga nagguulli.
Naábà daya suldádu da,
se da nagriddù a nagtatálaw.
Awan nala kaggída ya naglinggaw
gapu ki napalotán na ansing da.
- ⁶ Oray daya nabílag managtág kaggída,
se datu karung-rungtán nga suldádu da,
ay akkan da makatálaw
kadatu magappal kaggída;
agkedùláp da,
kitu pane dáya na Eufrates;
ay kitúni, pinatayán dada.
- ⁷ Iinna ya madama bumángun,
nga ummán ki lumanab ba danum,
ki wángag Nilo nu umabay?
- ⁸ Ya Egipto, ay bumángun kammin,
ummán ki wángag Nilo nu umabay.
Nán na, ‘Bumángun nà kammin,
se ku lampan ya ngámin kalawagán,
ta dadàlan ku daya il-íli se daya tolatolay.
- ⁹ Ara nu! Dakayu wa nakakabalyu,
se dakayu wa nakatakay,
kiya takay ya makigubát!
Dumarup kayu, dakayu wa suldádu:
dakayu wa iEtiopia se iPut,
nga nalaing ki kalátag,
se dakayu iLudim nga nalaing ki bútug.”
- ¹⁰ Ittu idi ya algaw ne Apu DIOS,
nga Mannakabalin ki Ngámin.

Bumálat kídi nga algaw;
 panísan na daya kalínga na.
 Rapúnan nada ki ampiláng,
 nga ummán ki nabisin
 nga magkán kaggída
 panda ki kabtug na;
 ay se inuman na
 ya dága da panda ki kapnà na.
 Ata kídi nga algaw,
 ay árig magdátun ka toláy nge Apu DIOS nga
 Mannakabalin Ngámin
 ka pane dáya na wángag Eufrates.
¹¹ Mawe kayu a, ka Gilead,
 dakayu wa iEgipto,
 nga magsápul ka ágas nu.
 May áwan sur-surbi
 daya ngámin na ag-ágas nu,
 ta akkan kayu tutu wala maagásan.
¹² Ay nadámag daya nasiyon
 ya nekeap-appat nu,
 ay se nagìna da ngámin
 ya akat-atúlág nu.
 Magpapátay daya suldádu,
 ay sangapáda da nga matay.

Gubatan na Babilonia ya Egipto

¹³ Uwad kinagi ne APU kiyà mepanggap ki ilalbet ne Nebucadnezar
 nga ári ka Babilonia nga manggubát ki Egipto. Ay nán na: ¹⁴ “Kagiyan mu
 ki ngámin Egipto,
 ka Migdol, ka Memfis, se ka Tapanhes:
 nán mu kaggída,
 ‘Magsagána kayu wa makigubát,
 ta umbet daya manggubát
 nga magpatay kadakayu.’”
¹⁵ Taanna, tura nekakálin ya diy-diyos nu nga Apis?

Ata newalat ne APU!

¹⁶Agkekálin daya adu wa suldádu nu.

Ay nán da ki isaisa kaggída,

‘Magkaru kayu!

Magulli tada ngin ka babalay tada,

ta nu akkan,

ay patayan ditta daya kalínga tada!’

¹⁷Ay nán da, “Ya Faraon nga ári ka Egipto

atán baru wa ngágan na:

“Natangsit, nga sináyang na ya waya na.”

¹⁸Nán ne APU nga Ari:

“Iyà nge Yahweh,

nga Mannakabalin ki Ngámin.

Isipata ku nga,

nu wà ummán naya kalingúdu na bantay Tabor

kadaya ngámin na ban-bantay,

se ya kalingúdu na bantay Carmel,

nga atán kiya adanni ki bebay,

ay ummán pe kiyán

ya kabílag naya umbet

nga manggubát kadakayu.

¹⁹Manúput kayu win na iEgipto,

ta itálaw dakayu nga ibálud.

Magbalin ya Memfis ka ir-ir-er,

se áwan sur-surbi nga íli;

ay áwan pe tolay nga magyán kiyán.

²⁰Ya Egipto, ay meárig

kiya bumalásang nga báka;

ay inumbet ya ulullag

nga gayát ka dáya

nga magkagát kaggína.

²¹Ay oray daya suldádu

nga tinangdánan na,

ay natan da ki pinalùmag ga urbun báka

nga áwan tutu wala nà-nàwa.

Naddi da makigubát;

nagtatagtág da nga nagtatálaw.
Ta inumbet tin ya algaw wa agrig-rígát da;
ya algaw nga kapánis da.

²²Naglim-límut nawe daya iEgipto;
ummán da ki idaw nga magtálaw;
áta atán da ngin na dumarup
daya kalínga da nga sippaparakul,
nga ummán da ka mawe
magkallang ka káyu.

²³Oray árig da
ya narìman na ginúbát
nga akkan masrà,
ay ìlangngán dada,
ta adu da tutu wala
nga ummán ki gáwang
nga akkan ta mabíláng,”
nán ne APU.

²⁴“Meap-appat ya Egipto;
ta sakúpan daya tolay nga gayát ka pane dáya.”

²⁵Ay nán ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios na Israel:
“Panísan ku nge Amon nga diy-diyos da iEgipto, nga atán ka Tebes, se
daya duddúma nga diy-diyos da. Panísan ku pe ye Faraon nga ári ka
Egipto, meráman daya ngámin na magpiy-piyár kaggína. ²⁶Iáwat kuda
ke Nebucadnezar nga ári ka Babilonia, se kadaya suldádu na, nga ittu
daya magasipatay kaggída. May akkan mabayág, ay magyán da tolay ka
Egipto manin,” nán ne APU.

Isalákan ne Dios daya iIsrael

²⁷May nu dakayu nga iIsrael nga tolay ku,
akkan kayu mansing;
akkan kayu madusmaya.

Isalákan takayu,
oray atán kayu
kadaya giyán nga adayyu.
Magulli kayu kammin

kadaya babalay nu,
 kabulun nu da annánà nu.
 Natalna se napiya ya kabi-y-biyág nu,
 se áwan nin ya pagansing nu.
²⁸ Kagiyan ku manin.
 Akkan kayu mansing,
 dakayu wa gakagaka tu Jacob
 nga bobonan ku,
 ta bul-bulunan takayu.
 Dadàlan ku ngámin daya nasiyon
 nga nangippannán ku kadakayu,
 ngamay akkan ku kuwaan yán kadakayu.
 Pasilgan takayu a,
 may mepànung ki kinuwa nu.
 Maddi mabalin nu
 akkan takayu panísan,”
 nán ne APU.

Ya ammánis ne Dios kadaya iFilistia

47 Sakbay nga rinaut tu Ari Faraon ya Gaza, ay uwad kinagi ne APU
 kiyà mepanggap kadaya iFilistia.

² Ay nán ne APU:

Sinnan nu kod.
 Umabaabay ya danum
 nga maggayát ka dáya;
 se na layusan daya íli,
 se ngámin daya atán kadayán.
 Makas-asáraw da toláy
 nga makiseng.
 Sumángit da tutu wala
 ki ansing da.
³ Magína da ya darakuddug daya kabalyu,
 se ya úngur da takay ya pára gubát,
 se tannug daya lígay da!
 Daya mamanákam, ay

akkan da madamdám min
 daya annánà da.
 Nakapsut daya íma da
 gapu ki ansing da tutu wala.
⁴Ta inumbet tin ya algaw
 nga karápun daya Filisteo;
 ay pumanda ngámin pe yin
 ya isisseng daya iTiro se iSidon kaggída.
 Ta rapúnan ne APU daya Filisteo
 nga ittu daya nabansi
 nga atán kiya dappit bebay ka Caftor.
⁵Gapu ki napalotán tutu wala
 nga pannakit daya iGaza,
 ay nagpakalbu da.
 Daya nabansi kiya tanáp, ay
 tinal-talíngu da daya baggi da.
 Awan nin magúni kadaya iAskelon.

⁶Nungay na nád
 ya aggimáng na ampiláng ne APU?
 Mippáy kuma ngin kiya balay na
 se maging-inggap se magimáng ngin.

⁷May paanna ya aggimáng na,
 ay akkan na pikam nabalin
 ya nidde ne APU nga ubra na.
 Binílin na pikam nga rapúnan na
 daya iAskelon se daya ngámin tolay
 nga mag-agyán ki dappit na bebay.”

Ya pannakapánis na Moab

48 Tu idi ya kinagi ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin nga Dios
 na Israel mepanggap ka Moab:
 “Mangallakallà da tolay ka Nebo,
 ta nadadál lin ya íli da!

Nasákup pin ya Kiriataim,
 ay neap-appat da tolay;
 ay narba pe yin
 ya naligda nga aglingdán da.

²Awan nin ya nagdin-dinnámag nga Moab.
 Pinalánu da ka Hesbon daya kalínga na
 nga dadàlan da.

“Dadàlan tada ya íli Moab,
 ta senu áwan nin!” nán da.
 Awaáwan kayu pe yin na iMadmen,
 marápun kayu ki gubát!

³Gínán nu ya akas-asáraw daya iHoronaim,
 gapu ki pannakadadál na íli da,
 se gapu ki kinaranggás nga mà-màwa.

⁴“Nadadál lin ya Moab!”
 Nán da nga isar-sáraw daya annánà.

⁵Magsasángit da tutu wala
 kiya tutùduwán ka bantay Luhit.
 Magìna ya agsángit da
 ki pannakit da se rígat da
 kitu dadagután ka Horonaim.

⁶‘Ara nu, magtálaw!
 Ta senu mabiyág kayu!
 Manan kayu win
 kadaya alsádu wa asnu
 ka ir-ir-er.’

⁷Dakayu wa iMoab,
 nagpiyár kayu ki bílag nu
 se bànáng nu.
 May kídi, ay maábà kayu win,
 se dakayu tiliwan na itálaw.
 Alà da pe ye Kemos
 nga diy-diyos nu,
 se daya pappádi na

se daya magsir-sirbi kaggína.
⁸Mawe daya mangdadál
 kadaya ngámin na íli nu.
 Awan nala oray isa nga íli
 ya ilasi da.
 Madadál ngámin daya lúulúung,
 se daya tana-tanáp.
 E APU ya nagkuna kídi.
⁹Iddán nu ka payà ya Moab,
 ta senu tumáyù lugud dala ngin,
 ta akkan mabayág, ay
 madadál ngámin nin daya íli na.
 Magbalin da ka ir-ir-er,
 ay áwan ya mag-agyán kadayán nin.”
¹⁰Mapánis daya magsad-sadut nga mangwa kadaya ubra
 ne APU. Mapánis ya tolay ya magkikenga nga
 mangusár ki ampiláng na ki gubát.

¹¹Ning-inggap
 se áwan naan-anuwán naya Moab,
 nanggayát kitu inanggayát na nga íli.
 Akkan na pe napadásan
 ya netálaw wa bálud ka sabáli nga íli.
 Arig na ya básí
 nga nippapáy yala ki isa nga gúsi,
 nga áwan pikam nangan-anu.
 Akkan pikam pe nealúbu
 ki sabáli nga gúsi.
 Túya akkan naul-ulis
 ya amit na se aláb na.

¹²May kídi, ay inumbet tin ya algaw nga umbet da tolay ya árig
 magialúbu ki Moab. Massiyán ya nekippayán na, ay se da ruparupà ya
 árig gúsi nga nippayán na. ¹³Ay kípattán nin daya iMoab ya diy-diyos da
 nga Kemos. Matan da kadaya iIsrael nga kípattán da ngin tu diy-diyos da
 nga Betel nga piy-piyáran da.

¹⁴Dakayu wa lalláki nga iMoab,

- dakayu wa karung-rungtán nga makigubát,
taanna, tura nu nán nga mengal kayu?
¹⁵Ay madama da nga dadàlan ya íli Moab;
pinatay da ngin daya narungat ta babbágu.”
 Tu yán ya nán naya Ari
nga ittu we APU
nga Mannakabalin ki Ngámin.
¹⁶“Tagay tutu wala ngin
ya pannakadadál naya Moab.
¹⁷Sangítán nu yán nga nasiyon,
dakayu wa nasiyon nga karúba na,
se dakayu ngámin
nga makammu tutu wala kaggína.
Nán nu nga magsángit,
‘Napandanán nin ya kinaturáy na,
se ya kinadáyaw na!’”
¹⁸Ay dakayu wa mag-agyán ka Dibon,
igsán nu win ya nadáyaw nga giyán nu.
Ta umbet kayu magtugaw win
kiya kababaán na pagtugawán.
Atán nin daya manadál kiya Moab,
ay dinadál da ngin daya aglingdán nu.
¹⁹Ay dakayu wa umíli ka Aroer,
mawe kayu wa magsisíká
kiya bíkat daya kalsáda
nga magiddag.
Saludsúdan nu
kadaya magtatagtág nga magtálaw,
nu nágan naya mà-màwa.
²⁰Ay nán da nga isungbát,
‘Nadadál lin ya íli Moab,
sangítán nu, ta neap-appat tin.
Ay kagiyán nu pe
kadaya atán ki dappit na wángag Arnon
nga áwan sur-surbi naya Moab bin.’

²¹ Inumbet tin ya algaw wa kapánis daya il-íli nga atán kiya natanáp pa giy-giyán, ummán kadaya íli Holon, Jaza, se Mefaat, ²² Dibon, Nebo, Bet-diblataim, ²³ Kiriataim, Bet-gamul, Bet-meon, ²⁴ Keriot se Bozra, se daya ngámin il-íli ka Moab; adayyu da mán se adanni. ²⁵ Nippà in ya turáy na Moab. Awan nin ya bílag na,” nán ne APU.

²⁶ Ay nán manin ne APU, “Pinglawan nu tutu wala ya Moab, gapu ta nagribilde kiyà. Panglipawan nu ki ota na, ta senu igal-galà da tolay pe. ²⁷ Moab, madamdám mu tu nangigal-galà mu kiya Israel? Ummán ka natiliwán na magtak-tákaw ya inangwa mu kaggína, nga iwing-wingíwing mu nu atán kagiyan mu mepanggap kaggína.”

²⁸ “Ay dakayu wa iMoab,
panáwan nu win ya íli nu!
Mag-agyán kayu win kadaya liy-liyáng!
Manan kayu kadaya utut
nga magsùbut da
ki ígid daya tappáng.

²⁹ Nadámag mi
ya agpangátu tutu wala naya Moab;
Nangátu ya pagarup da
ki baggibaggi da.

³⁰ Iyà, nga APU,
ay ammù a mismu
ya kinapasindáyaw na.

Busid kammala
ya agpasindáyaw na,
se áwan sur-surbi
daya kuk-kuwaan na.

³¹ Ay túya sangítán ku ya Moab,
se imanakit ku daya tolay ka Kir-Heres.

³² Natù-turù ya sangit ku
pára ka Sibma,
may ya sangit ku
pára ka Jaser.

Arig na ya múla úbás,
nga dumalákit daya pasanga na
kiya natay ya bebay,

se na dinatang ya ili Jazer.
 May kidi yin,
 ay dinadál ngámin nin
 naya maragdadál.
 Daya búnga da káyu nu
 ki agdagun na
 se daya úbás nu,
 ay binúrás nada.
³³Awan nin ya anggam se gánas ki Moab,
 gapu kadaya nadam-ag ga lusà na.
 Kinusap ku win ya aggáyus na digu úbás
 ki agpagtán da.
 Ay áwan pe yin ya patag se saraw
 daya magpaggat ki úbás,
 nga kuwaan da ka básì.
 Atán da pikam makasáraw,
 may akkan saraw daya magpatag.

³⁴Ay makap-apáuy daya tolay ka Hesbon se Eleale. Magina ya páuy da panda ka Jahaz. Ay magina pe daya atán ka Zoar, Horonaim se ka Eglat-shelishia. Ta nassiyánan pe yin ya wángag Nimrim. ³⁵Pandanán ku win ya agdátun daya iMoab kadaya dátun na masidug kadaya pagday-dayáwan da kadaya diy-diyos da,” nán ne APU. ³⁶“Ay túya magpanakit tà gapu ki kapàyanán daya iMoab se daya tolay ka Kir-Heres. Arig ku ya magtukár ka kansiyon kiya magtaman, gapu ta umawan ngámin nin datu bànáng da nga inurnúngan da.

³⁷Gapu ki agpanakit da, ay nagpakalbu da ngámin, se nepippà da daya íming da, se tinal-talíngu da daya íma da, ay se da nga nagbádu ka langgusti. ³⁸Ay pabeg magsángit ya magina kadaya útun da babalay ka Moab, se oray kadaya pal-palása, gapu ta dinadál ku ya Moab nga ummán kiya nangrupà ku ka gúsi nga áwan nin ya maminya. ³⁹Nadadál tutu wala ngin ya Moab! Magsasángit da tolay. Neap-appat tutu wala ya Moab! Ay ngámin daya ili ki lebut na, ay ug-ogan da, se magansing da ki nàwaán na.”

⁴⁰Tu idi ya kagiyon ne APU:
 “Atán isa nga nasiyon
 nga ummán ka bukkaw.

Nakaùnát daya payà na

nga manugkam ki Moab.

⁴¹ Sakúpan na ngámin daya il-íli;
dadàlan na daya darupírip
nga abut da.

Ay kiyán na algaw,

ay malídug daya suldádu na Moab,
nga ummán ki lídug
naya babay ya magan-anà.

⁴² Madadál tutu wala ya Moab
se akkan nin mebíláng
nga isa nga nasiyon,
gapu ta nagribilde da kiyà.

⁴³ Ya magid-iddag kadaya iMoab,
ay ya aggansing da tutu wala,
kiya árig kànaán da,
se ya árig kepalbután da,”
nán ne APU.

⁴⁴ Daya magtálaw gapu ki ansing da,
ay mepisù da kiya abbut,
ay daya lumawán ki abbut,
ay màna da ki ikat.

Màwa ngámin dedi ki Moab
ki algaw wa ammánis ku kaggída,”
nán ne APU.

⁴⁵ Ay mawe da nga nán da,
nga magkámang ka Hesbon kuma,
datu nakatálaw
nga napandanán ka unaw.

Tu idi nga íli

ya pangiturayán ne Ari Sihon.

May nasídug pe yin;
nasídug ngámin nin
ya nagpandanán na se ya Moab,
nga giyán daya tolay ya naranggás.

⁴⁶Mangallakallà kayu nga iMoab!
 Narápun nin daya magday-dáyaw
 ke Kemos nga diy-diyos.
 Netálaw da ngámin nin
 daya annánà nu,
 se da nebólud da ka sabáli nga íli.
⁴⁷May ipatulli ku nu kuwa,
 ya kinabànáng na Moab,”
 nán ne APU.

Ittu yán ya kapanísán na Moab.

Ya pannakapánis na Ammon

49 Ay tu idi ya kagiyan ne Apu mepanggap ka Ammon.
 Ay nán ne APU:

“Awan agkà da lalláki nga iIsrael ta?
 Tura áwan nala ya mangigdù ki íli da?
 Tura da nepalúbus nga mag-agyán
 ka íli de Gad da tangámalan,
 daya tolay nga magday-dáyaw ke Molec?
²Díkod, umbet tin ya oras
 nga ipagìna ku kadaya tolay
 ka íli Rabba ya sáraw daya makigubát.
 Dadàlan se sidúgan da
 daya ngámin íli.
 Magbalin ka nadug-dugsù ala nga dadál.
 Ay áwan mabansi nga magyán kitúni.
 Pàpuran da iIsrael
 datu namàpur kaggída kitun,
 Alà da kammin
 ya íli da nga timpal da,”
 nán ne APU.

³“Magugolán kayu,
 dakayu nga iHesbon,

ta áwan sur-surbi yin ya íli Ai!
 Magsasángit kayu,
 dakayu wa babbay ka Rabba;
 magbádu kayu ka langgusti,
 ta magpannakit kayu.
 Ay magtatagtág kayu
 nga áwan pameyaggán.
 Metálaw ya diy-diyos nu nga Molec,
 kabulun na daya pappádi na
 se daya magsir-sirbi kaggína.
⁴Tura nu pamaddug ya bílag nu?
 Umawa-awan nin yán na bílag nu.
 Dakayu wa áwan angngurug.
 Pagtagad nu daya bànáng nu,
 ay se nu nán nga
 áwan maketurad mangraut kadakayu.”

⁵May nán ne Apu DIOS
 nga Mannakabalin ki Ngámin:
 “Sinnan nu, ta atán ilbet ku kadakayu
 nga nakapap-panansing tutu wala,
 nga magpagayát kadaya lib-lebut nu.

Magriddù kayu wa magtatálaw.
 May áwan ya magurnung kadakayu.

⁶May ki kamuddiyánan
 na al-algaw,
 ay ipatulli ku kammin tu dáti
 nga kinabànéng na Ammon,” nán ne APU.

Ya pannakapánis na Edom

⁷Ay tu idi ya kinagi ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin mepanggap ka Edom:

“Akkan agkà ammu win daya iEdom
 ya kuk-kuwaan da ta?
 Akkan nin mabaal kagiyan
 daya magtù-tùgud kaggída

ya kuwaan da ta?
 Nippà in ya sírib da ta?
⁸Dakayu wa iDedan,
 managtág kayu win na magulli.
 Magsisirù kayu kadaya ab-abbut!
 Ta ilbet ku win ya pagrig-rigátan
 daya gakagaka tu Esau,
 ta ittu idi yin ya oras ku
 nga mamánis kaggída.

⁹Nu magbúras daya tolay ka úbás,
 ay mangibansi da ka ulbuwán da tolay.
 Nu umbet daya magtákaw ki gabi, ay
 alà da ngala ya piyán da alà.

¹⁰May nu iyà, ay amminan ku alàán
 daya kuw-kuwa daya gakagaka tu Esau.
 Dadàlan ku ngámin na agsirúan da,
 ta senu áwan da ngin na paglingdán.
 Marápun daya ngámin tolay ka Edom;
 áwan nala oray isa nga mabansi kaggída.

¹¹Ipindu nu kiyà
 daya ulíla ki ama nga annánà;
 ay daya bubbúkud da babbay,
 ay magpiyár da ngala kiyà.”

¹²Ta tu idi ya nán ne APU: “Nu daya akkan kuma rabbang nga mapánis, ay mapánis da, ay tu nád agpà kadakayu. Akkan kayu makalísi. Masápul la mapánis kayu ngámin. ¹³Ata nesipata ku tutu wala, nga nakapap-panansing ya kapàyanán na íli Bozra. Ug-ogan daya tolay da, se pagged da tolay ya ngágan da. Magbalin ka áwan sur-surbi daya il-íli na ka panda. Iyà nge Yahweh ya manguna kídi.”

¹⁴Atán da nagína ku nga kinagi ne APU.
 Uwad pe ya nebon na nga mangikagi
 kada nas-nasiyon
 nga urnúngan da daya suldádu da,
 se magsagána da
 nga mawe manggubát
 kadakayu nga iEdom.

¹⁵Pagbalinan nakayu ne APU,
ka kababaán kadaya nas-nasiyon.

Irupat dakayu daya ngámin tolay.

¹⁶Naalílraw kayu gapu ki agpangátu nu.

Ta pagarup nu nga pagansing dakayu da tolay.

Gapu ta mag-agyán kayu

kadaya tappáng se liyáng

kadaya alingúdu wa ban-bantay,

ay nán nu wa akkan kayu maan-anu.

May oray nu mawe kayu

nga mag-agyán

kadaya alingúdu wa giyán

nga manan kadaya bukkaw,

ay ibaba takayu kammala,”

nán ne APU.

¹⁷Ay nán manin ne APU:

“Pagan-anansing da tolay ya kapàyanán na Edom.

Makagdád se mapasanintà

daya ngámin nga lumíwán kiyán na íli

gapu ki kàwaán na.

¹⁸Nu mapaanna tu nekadadál na Sodom se Gomorra

se datu íli kitu lib-lebut da,

ay ummán pe kiyán ya kàwaán na Edom.

Awan nala ya magyán kiyán,

se áwan ya mawe maggunà kiyán na íli,” nán ne APU.

¹⁹“Umbet tà a ummán ka láyon,

nga maggayát kiya sir-sirát ka ígid Jordan,

nga mawe ki agpastuwán nga kumtát kadaya iEdom.

Pàpuran kuda ki íli da.

Ay se ku pagturayan kiya íli da,

ya apu wa piníli ku kampela ngin nin.

Atán kadi ya mepáda kiyà?

Atán kadi naturad nga kumárit kiyà?

Se atán kadi ya ap-apu

nga mabaal na ya kumalínga kiyà?

²⁰Ay túya ginán nu ya palánù a pamàyanán ki Edom,

se ya palánù a kuwaan kadaya tolay
 nga mag-agyán ka Teman.
 Ay oray daya annánà, ay metálaw da.
 Magansing ngámin da tolay ki kapàyanán da.
²¹Mayagyag gala ya kalawagán
 kiya bátug kebinà na Edom.
 Magìna ya páuy da tolay
 panda ka Daggáng nga Bebay.
²²Rautan nin daya kalínga da ya íli Bozra.
 Ummán da ka bukkaw
 nga manugkam kiya patayan na.
 Ay kiyán na algaw,
 ay matattaransing daya suldádu ka Edom;
 ummán da ki babay ya madama magan-anà.”

Ya pannakapánis na Damasco

²³Malídug se maringgúrán daya tolay
 kadaya íli Hamat se Arpad,
 gapu ta nagina da ya nadakè a dámag.
 Mansing da tutu wala se mariribù da,
 se akkan da ngin makasinád
 nga ummán ki
 magpalupalun na bebay.
²⁴Ay magriddù se kumapsut
 daya iDamasco se da magtatálaw.
 Magpannakit se magrig-rígát da
 nga ummán ki agrígát
 na babay ya magan-anà.
²⁵Nigsán da ngin ya nagdin-dinnámag
 se nagánas nga íli.
²⁶Ay kiyán na algaw,
 ay matay ngámin da babbágu,
 se daya ngámin suldádu da
 ay marápun da,”
 nán ne APU

nga Maannakabalin ki Ngámin.
 27 “Ay se ku sídúgan
 ya darupírip pa abut na Damasco;
 maupuwán pe ya palásiyu ne Ari Ben-hadad.”

Ya pannakapánis da Kedar se Hazor

28 Ay tu idi ya kinagi ne APU
 mepanggap kade Kedar nga tangámalán,
 se ya íli nga itur-turayán ne Hazor
 nga inábà ne Nebucadnezar nga ári ka Babilonia:
 “Ara nu! Rautan nu ya Kedar
 se rapúnan nu daya tolay
 nga mag-agyán kadaya il-íli
 ka pane lattakán!
 29 Arisamsamman nu
 daya báwi da, se daya kur-kurtína da,
 se daya ngámin sanikuwa da,
 se ngámin na karneru da.
 Alàán nu daya kámel da
 ka kuw-kuwa nu win.
 Ay se nu nán kadaya tolay,
 “Nakapap-panansing ya lib-lebut nu win!”
 30 “Dakayu wa iHazor, magtatálaw kayun!
 Umadayyu kayun.
 Mawe kayu magsirù,
 kadaya ab-abbut,” nán ne APU
 “ta atán nadakè palánu ne Ari Nebucadnezar
 panggap kadakayu.
 31 Ara nu! Rautan nu daya tolay
 nga nalapnáy se napiya nga kabiy-biyág!
 Awan nala gitap
 naya ruwárgan na íli da,
 ay se tittu da
 nga mag-agyán kitúni na,”

nán ne APU.

³²“Arisamsamman nu
 daya kámel da se daya báka da!
 Ay isip-siparà ku kadaya ngámin giyán
 kídi kalawagán dedi nga tolay
 nga nagpúkis ki pingpingat da.
 Ilbet ku ya kapar-parigátan
 nga maggayát kada ngámin giy-giyán,”

nán ne APU.

³³“Magbalin ka pag-agyanán
 daya alsádu wa átu ya íli Hazor.
 Awan sur-surbi yanin nga íli ka panda.
 Awan nin tolay nga mawe mag-agyán kitúni.”

Ya pannakapánis na Elam

³⁴Ay tu idi ya kinagi ne APU kiyà mepanggap ka Elam, kitu
 inanggayát natu Ari Zedekia nga magturáy ka Juda.

³⁵Ay nán ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin:

“Rapúnan ku daya marammútug ka Elam,
 nga ittu daya pamilgan da.

³⁶Palbetan ku daya manglimut ka Elam,
 nga magpagayát kadaya nagbal-baláki nga giyán.

Isip-siparà kuda kadaya ngámin il-íli
 kídi kalawagán.

³⁷Ay Iyà mismu ya mamulun kadaya kalínga da nga
 magasippatay kaggída. Panansingan kuda. Gapu
 ki rungat ku tutu wala kaggída, ay par-parigátan
 kuda,” nán ne APU. “Ipàrob ku daya manggubát
 kaggída panda ki karápun da tutu wala. ³⁸Patayan
 ku ngámin daya à-ári da, se ù-upisiyál da, ay se
 Iyà in ya magturáy ka Elam,” nán ne APU.

³⁹“May ki kamuddiyánan
 na algaw,
 ay ipatulli ku kammin ya dáti nga bànáng na Elam,”
 nán ne APU.

Ya pannakapánis na Babilonia

50 Tu idi tu kinagi ne APU kiyà mepanggap ka Babilonia, nga íli daya Caldeo:

²Ay nán na: “Iwaragáwag mu kadaya ngámin il-íli ya dámag.

Mangitáyag ka ka bandera se mu ipakammu; akkan mu isirù nga nasákup pin ya Babilonia!

Nakap-appat ya nàwaán de Bel se Merodac nga diy-diyos da.

³Ta inumbet daya mangraut kaggída nga gayát ka dáya.

Pagbalinan da ka áwan sur-surbi ya íli da.

Awan tutu wala ya mabansi nga magyán kitúni.

Magtatálaw daya tolay se daya animál.

⁴Ay kiyán na al-algaw,

ay magbubúlun da nga magulli daya iIsrael se daya ngámin iJuda.

Sumángit da nga umbet nga magulli kiyà nga APU nga Dios da.

⁵Ay saludsúdan da nu

ka wàna ya dálen nga mawe ka Jerusalem, ay se da mameyag kitúni.

‘Dádun ka giyán ne APU,’ nán da.

‘Makiturátu tada kaggína;

surútan tada ka áwan panda ya turátu tada.’”

⁶Nán ne Apu: “Arig da ya nawagwag ga karneru daya tolay ku.

Daya magpas-pastu kaggída, ay pinagdudoray dada.

Nawe da nagal-aliwagwag kadaya ban-bantay, ay akkan da ngin ammu ya magulli ki babalay da.

⁷Ay ngámin na makasingan kaggída, ay

patayan dada.

Ay nán daya kalínga da, ‘Akkan tada a makabásul
nu patayan tada da,
ta nagbásul da mà ke APU
nga ittu ya kurug árig magpas-pastu kaggída,
se aggína pe ya nagpiyáran datu apuapu da.’

⁸ May kídi, ay magtálaw kayu win kiya Babilonia!
Panáwan nu win ya íli daya Caldeo.
Dakayu ya munna nga magtálaw,
ummán kiya toru wa karneru
nga maginunna nga mangiapu kadaya kabbulun na.

⁹ Ta ipar-parut ku daya nas-nasiyon ka dáya
nga umbet maggagaddù a manggubát ki Babilonia.
Aggída ya mangsákup kaggína.

Nasirig da nga mamútug, áwan da tutu wala ugtan.

¹⁰ Ay arisamsamman da ngámin na kuw-kuwa daya
iBabilonia, ay bumànáng da kadaya ngámin na
naarisamsammán da,” nán ne APU.

Ya kaábà na Babilonia

¹¹ Ay nán manin ne Apu:

“Dakayu nga iBabilonia,
naganggam kayu se nagpatag kayu
nga nagarisamsam
kadaya kuw-kuwa daya tolay ku.

Ummán kayu kitun ki bumalásang nga báka
nga magkul-kulagtit ki kakadtán,
onu kabalyu nga maglag-lagtu
ki anggam na.

¹² May meap-appat tutu wala ya íli nu.

Mippà tutu wala ya dáyaw na.

Magbalin ya íli nu ka kababaán
kadaya ngámin na íli,
se magbalin ka ir-ir-er

nga áwan na tutu wala sur-surbi.

¹³Ay gapu ki rungat ne APU,
ay mabaaw tutu wala ya Babilonia.

Migsán tutu wala ngin.

Ay masdaáwan nala
daya ngámin na lumíwán
nu masingan da
ya napàyanán na.

¹⁴Dakayu wa marammútug,
magsagána kayun.

Limútan nu win ya Babilonia.
Gangngatan nuda ngámin ki bútag nu.
Akkan nu kengán daya mayán bútag nu,
ta nagbásul da ke APU.

¹⁵Isáraw nu ki ngámin na íli
ya angngábà nu,
ta sumúku win ya Babilonia.

Narba ngin ya darupírip pa abut na.
Ittu idi ya ibabbálat ku kaggída,”
nán ne APU.

“Bumálat kayu pe yin.
Kuwaan nu kaggída
tu kinuwa da kitun
kadaya duddúma nga íli.

¹⁶Pakuspan nu nga magtugnu daya iBabilonia,
se akkan nuda pagganiyan nin.

Gapu ki gubát, ay magguulli daya ngámin agtangeli
kadaya babalay da.

Magkakáwe da kadaya íli da kampela ngin.”

¹⁷Ay nán ne Apu, “Arig urbun karneru daya iIsrael, nga ap-aplan da láyon. Munna, ay árig nginub-ngobán naya ári ka Asiria da, ay se yala árig nginur-ngorán ne Nebucadnezar nga ári ka Babilonia ya tuláng da.”

¹⁸Ay díkod tu idi ya kagiyan ne APU nga Mannakabalin ki Ngámin na Dios na Israel: “Kídi, ay panísan ku win ya ári ka Babilonia se dadàlan ku ya íli na, nga ummán kitu kinuwa ku ki ári ka Asiria. ¹⁹Ay se ku ippan kammin daya iIsrael ki íli da kampela ngin. Mapnà da kadaya múla ka

bantay Carmel se ka bantay Efraim se Gilead. ²⁰ Ay kiyán na algaw,” nán ne APU, “ay áwan nin ya básul daya iIsrael se daya iJuda, ta pakawanan ku win ya bas-básul daya nesalákan ku.”

²¹ Ay nán ne APU,

“Mawe nu rautan daya iMerataim se iPekod.

Patayán nuda ngámin

se dadàlan nuda ngámin.

Kuwaan nu daya ngámin na bílin ku kadakayu.

²² Ay magina kadaya íli

ya sáraw daya maggugubát,

se magina pe ya pannakadadál na.

²³ Arig minan-mansu na Babilonia

daya ngámin na íli ki kalawagán;

ngamay kídí, ay árig na ngin

ya nadadál ki mansu.

Nagansing daya il-íli

ki nàwaán na.

²⁴ Ikaw kammin Babilonia

ya nirbut ki palab-ug mu

nga kinuwám kampela ngin nin.

May akkan mu la am-ammu.

Nasmà ka, ay nálà ka.

Nàwa yán kikaw

ta kinárit nà,” nán ne APU.

²⁵ Ay linùtán ne APU win

ya aggipayán na ka iggugubát na,

se na nelawanán ngámin

daya iggugubát na

ta nakarungat tutu wala.

Atán tali kuwaan ne Apu DIOS,

nga Mannakabalín ki Ngámin

ka íli Babilonia.

²⁶ Limútan nu se rautan nu!

Lùtán nu daya álang se sipi da,

dugsúan nu daya naarisamsam nu.

Ay se nu wa dadàlan tutu wala ya íli.

Rapúnan nuda tutu wala.

Akkan kayu mangibansi
oray isa ngala.

²⁷ Patayan nu ngámin daya suldádu da.

Ipàrù nuda kiya pakatayán da.

Mangallakallà da ngala kurug,
ta inumbet tin ya tiyampu
nga pannakapánis da!

²⁸ Sinnan nu, ta magguulli yin
daya bálud ka Babilonia.

Magkakáwe da ka Jerusalem
nga mangipakammu kiya nebabálat ne APU
nga Dios tada kadatu nangdadál kitu Templo na.

²⁹ “Palbetan nu daya marammútug nga suldádu,
ta gubatan da ya Babilonia.

Límútan da ya íli, ta senu áwan tutu wala
ya makatálaw kaggída.

Kuwaan nu kaggída
ya ummán kitu kinuw-kuwa da kada duddúma.

Nagpang-pangátu da ki nangsuwáy da kiyà
nga APU nga Awan Kapáda nga Dios na Israel.

³⁰ Ay díkod matay daya babbágu da
kadaya kal-kalsáda,
ay se matay ngámin pe daya suldádu da
kiyán na algaw,” nán ne APU.

³¹ Ay nán ne Apu DIOS
nga Mannakabalin ki Ngámin:

“Kalínga takayu,
dakayu wa napasindáyaw wa tolay.

Inumbet tin ya algaw
nga ammánis ku kadakayu.

³² Madadál se marba ya napasindáyaw
nga íli Babilonia;

ay áwan ya sumeng mangpolit kaggína.
 Sidúgan ku daya il-íli na,
 se maupuwán daya ngámin
 nga atán ki lib-lebut na.”

³³ Ay nán manin ne APU
 nga Mannakabalin ki Ngámin:
 “Napal-pallà daya iIsrael se daya iJuda.
 Ginuwardiyaán dada tutu wala,
 se akkan da tutu wala piyán na wayaán da.
³⁴ May nabílag ya mangisalákan kaggída.
 E Yahweh nga Mannakabalin ki Ngámin ya ngágan na.
 Aggína ya mangigdù kaggída,
 se mangidde ka kinapiya kadaya tolay ki kalawagán.
 May aggína pe ya mangrribù kadaya iBabilonia.”

³⁵ Nán ne APU: “Neaayang ngin ya ampiláng
 nga magpatay kadaya iBabilonia,
 se kadaya ù-upisiyál da,
 se daya mamasírib
 nga magtù-tùgud kaggída.

³⁶ Matay ngámin pe daya busid da profeta da.
 Ay díkod magbalin da ka umang-ang-ang.
 Matay pe daya suldádu da,
 ay magansing da tutu wala.

³⁷ Matay ngámin daya kabalyu da,
 se daya takay da nga makigubát
 ay madadál da.

Marápun ngámin daya agtangeli
 nga suldádu nga pillu da.
 Ummán da ki babay ki kapsut da.
 Maarisamsam ngámin pe
 daya bànáng da.

³⁸ Massiyánan ngámin
 daya paggayatán na danum da.
 Màwa yán kaggída

gapu ki ammatag da tutu wala
kadaya sinan diy-diyos da.

³⁹ Akkan magbayág, ay daya alsádu wa animál lin ya mag-agyán ka Babilonia. Magbalin nin ka balay daya arù. Ay áwan nin tolay nga mawe mag-agyán kitúni ka panda. ⁴⁰ Dadàlan ku ya Babilonia, ummán kitu nanadál ku ka Sodom se Gomorra, se datu ngámin na il-íli kitúni. Ay áwan nin mag-agyán kitúni ka panda,” nán ne APU.

⁴¹ Sinnan nu! Atán da adu wa suldádu
nga maggayát ka dáya.

Gayát da ki adayyu nga nasiyon
nga naturáy. Adu daya à-ári
nga maggayát ka adayyu
nga giy-giyán kídi kalawagán.

Magságana da nga makigubát.

⁴² Ay nakaarmas da ka bú tug se say-áng;
naranggás da tutu wala
se áwan da agkallà.

Nakatakay da kadatu kabalyu da.
Ummán ka adudúran na palun ki bebay
ya tannug da.

Nakalinya da ngin
nga umbet manggubát ki Babilonia.

⁴³ Ay nagina naya ári ka Babilonia
ya dámag mepanggap kaggída.
Ay nagkapsut tala gapu ki ansing na.

Nagpannakit tutu wala
nga ummán ki pannakit na babay
nga madama magan-anà.

⁴⁴ “Umbet tà a ummán ka láyon
nga bumursát ki sir-sirát
ki ígid Jordan nga mawe ki pastu.
Kattatán ku nga aplan daya iBabilonia,
ay se ku pagtugawan
ya píli ku nga mangiapu kaggída.

Atán kadi ya ummán kiyà!

Atán kadi maketurad kumárit kiyà.

Se inna pe nga agturáy ya maketurad pumaráng kiyà?”

⁴⁵ Ay lugud, gínán nu ya palánu ne APU
nga kuwaan kadaya iBabilonia,
se ya pamàyanán na ki íli da.

Ay oray daya annánà da,
ay marùrut da nga mippan ka adayyu,
nga ummán da ki urbun karneru.

Masdaáwan nala da tolay ki kapàyanán da.

⁴⁶ Ay mataryun nala ya kalawagán
ki sáraw da kiya kaábà na Babilonia!
Magìna ki ngámin kalawagán
ya páuy da ki pannakit da.

Ya pannakapánis pikam na Babilonia

51 Tu idi pikam ya kagiyan ne APU:
“Mangipar-parut tà
ka mawe mangraut ka Babilonia,
nga magpatay kadaya tolay
nga mangagúra kiyà.

² Mangipàrob bà
kadaya tolay ka sabáli nga íli
nga manadál ka Babilonia.

Kiyán na algaw nga pannakadadál na,
ay umbet da nga magpagayát
kadaya nagbal-baláki nga giyán.

Arig isáp da daya iBabilonia,
ay ipúrán báli da,
ay áwan tutu wala
ya mabansi kiya íli da.

³ Akkan nuda iddán ka waya da
nga mangisirig ki bútag da,
se akkan nuda iddán ka oras da
nga magbádu
kiya ibbabádu da nga makigubát.
Patayan nu ngámin daya suldádu da;

oray daya babbágu, akkan nu kengán da.

⁴Bay-án nuda ngala
 nga matay kadaya kal-kalsáda,
 se mewarenán nala
 daya baggi da kiya ngámin íli da.

⁵Túyán ya màwa
 ta iyà nge Yahweh nga Mannakabalin ki Ngámin;
 ay akkan ku pikam nigsán daya iIsrael se iJuda,
 oray nu nagbásul da ngámin na tangeliyán kiyà,
 nga Awan Kapáda nga Dios na Israel.

⁶Magtálaw kayu kiya Babilonia,
 senu akkan kayu metangatay kaggída,
 ta panísan kuda ngin gapu ki básul da,
 ta ittu idi yin ya tiyampu
 nga ibabbálat ne APU
 kadaya iBabilonia.

⁷Kitun, ay árig balitù nga akap
 ki íma ne APU ya Babilonia,
 nga ittu tu nagpenumán na ka básí
 kadaya ngámin nasiyon ki kalawagán,
 nga ittu tu namaallut kaggída.

⁸May nàtatán nala nga nadadál ya Babilonia.
 Sangítán nu.

Magsápul kayu
 ka pangágas nu
 kadaya big-bígád na
 ta get tala nu mapiyánan da.

⁹Ay nán datu agtangeli kitúni:
 “Sengán mi kuma ya Babilonia
 ngamay naládaw win.

Bay-án nu wala ngin.

Magulli tada ngin
 kadaya babalay tada
 kampela ngin nin.

Ta pinánis tutu wala ne Dios sin;
 ay nasamnga tutu wala

ya nammánis na.

¹⁰Pinangábà nitta ne APU!

Dádun nin ka Jerusalem

ta mawe tada iwaragáwag

ya kinuwa ne APU nga Dios tada.

¹¹Setan nu

daya mayán daya bútag nu,

se pannuwan nu ya aggipayán nu!

Neparut ne APU win ya ári da ka Media nga gubatan na ya Babilonia. Dadàlan na, ta ittu idi ya ibabbálat na kadaya iBabilonia, gapu kitu nanadál da kitu Templo na.

¹²Isinyás nu

nu dummarup kayu

ka Babilonia.

Kaduwán nu daya magguwardiya.

Itanab nuda.

Ta kuwaan ne APU win

tu kinagi na nga palánu na

nga kuwaan kadaya iBabilonia.

¹³Dakayu wa tolay

nga magag-agyán

ki adanni kadaya wángawángag;

dakayu wa nababánang;

inumbet tin ya panda nu.

Pumanda ngin ya biyág nu.

¹⁴Nesip-sipata ne APU

nga Mannakabalin ki Ngámin,

nga nán na:

“Paraut taka, Babilonia

kada adu tutu wala nga suldádu.

Ummán da ka gáwang

nga magdittág kikaw,

ay se da nga isárasáraw

ya nangngábà da kikaw.

¹⁵Gapu ki pannakabalin ne Dios,

ay pinarsuwa naya lusà

se ya kalawagán.
 Gapu ki kinasárib na,
 ay binilád naya lángit.
¹⁶Ay ki addug na úni na,
 ay madudúrán nin
 ya gíbat kiya ngúdu.
 Urnúngan na daya angap
 ki ngámin kalawagán.
 Pagsal-sal-ítan na
 se na pagbaliyan,
 ay ittu pe yin
 ya angilbet na ki udán.
¹⁷Nu ipádig tada kiyán
 ya màwa na tolay,
 ay ang-ang da ngala,
 se áwan da am-ammu.
 Meap-appat tala
 daya maragkuwa
 kadaya sinan diy-diyos,
 ta daya kuk-kuwaan da
 nga sinan diy-diyos,
 ay busid da,
 ay se áwan da biyág.
¹⁸Awan sur-surbi dayán
 nga sinan diy-diyos.
 Palabúga ngala da tolay dayán.
 Dadàlan nala ne APU dayán
 ki oras nga nìdang na.
¹⁹May e APU nga Dios na Israel, ay
 akkan ummán kadayán na diy-diyos!
 Ta aggína ya namarsuwa ki ngámin;
 ay aggína ya namíli kadaya iIsrael
 ka kuw-kuwa na.
 E Yahweh nga Mannakabalin ki Ngámin
 ya ngágan na.

Ya bátug mansu ne APU

- ²⁰ Nán ne Apu: “Ikaw Babilonia
ya árig ippapangkur ku
nga ippapatay ku ki gubát.
Ikaw ya usaran ku
nga pagpangkur ku kadaya nasiyon.
Ikaw pe ya usaran ku
nga mangdadál kadaya il-fli
nga itur-turayán da à-ári.
- ²¹ Ikaw pe ya pangrápun ku
kada kabalyu se kadaya
nakatakay kaggída.
Ikaw pe ya pangdadál ku
kadaya lúgán da nga makigubát,
se pangrápun ku
kadaya magtatákay kadayán.
- ²² Ikaw ya usaran ku
nga magpatay kadaya lalláki se babbay;
se kadaya lálákay se daya nabbing;
se kadaya babbágu se kadaya babbalásang.
- ²³ Ikaw pe ya usaran ku
nga magpatay kadaya
magpas-pastu ka karneru,
se kadaya karneru da;
Ikaw pe ya usaran ku
nga magpatay kada magtal-tálun,
se kadaya báka da nga pagubra da.
Ikaw pe ya usaran ku nga magpatay
kadaya gugubernador,
se daya ù-upisiyál da.

Ya kapánis daya iBabilonia

²⁴ “Panísan ku ki àráng nu daya iBabilonia, gapu kadaya nadakè a kinuw-kuwa da ka Jerusalem,” nán ne APU.

- 25 Lùsawan taka, Babilonia
 nga árig bantay nga maragdadál
 ki ngámin kalawagán.
 Panísan taka.
 Igday ku daya ngámin tappáng mu,
 se taka pagbalinan
 ka isa nga buntun na lusà
 nga áwan sur-surbi.
- 26 Awan da la málà a batu kikaw
 nga mabalin na pundasiyon na balay.
 Awan mu sur-surbi yin ka panda,”
 nán ne APU.
- 27 Isinyás nu wala nu dumarup kayu.
 Itanggoyob nu daya tarumpeta nu,
 ta senu magina daya ngámin na nasiyon!
 Pagsaganáan nuda nga rumaut ka Babilonia.
 Ayabán nu daya suldádu ka Ararat,
 ka Minni se ka Askenaz.
 Magpíli kayu ka mangiapu kaggída.
 Mangilbet kayu
 ka adu tutu wala nga kabalyu,
 nga ummán ka gabboyun da dúdun
 ya kaadu da.
- 28 Pagsaganáan nu daya nasiyon
 nga manggubát ka Babilonia.
 Ayabán nu daya à-ári ka Media,
 se daya gugubernador da,
 se daya ù-upisiyál da,
 se daya ngámin sakúpan da.
- 29 Ay mayagyag gala ya lusà
 gapu ki ansing na,
 ta akkan nin maul-ulis
 ya piyán ne APU
 nga kuwaan ki Babilonia.
 Pagbalinan na yán na íli ka áwan sur-surbi;

- ay áwan nin ya mag-agyán kiyán.
- ³⁰Maddi da ngin makigubát
 daya suldádu na Babilonia.
 Mag-agyán da ngala
 kadaya aglingdán da;
 áwan da bílag gin na makigubát;
 natan da ngin kada babbay.
 Nasídug daya babalay da ngin,
 se narítu in
 daya pasuwál na ruwángan na íli da.
- ³¹Ay nagsasarunu
 datu nawe mangidámag
 kitu ári ka Babilonia,
 nga nasákup ngámin nin tu íli na.
- ³²Ay nasákup ngámin nin
 oray ya agbattaán da.
 Ay nasídug ngámin pe yin
 daya tubutúbung ki ladda,
 ay naburíngaw win daya suldádu da.
- ³³Ata nán ne APU
 nga Mannakabalin ki Ngámin
 nga Dios na Israel:
 “Ya Babilonia, ay árig trígo
 nga tagay yin na magáni
 se màgì ki aggaggián.”
- ³⁴Arig ka abay nga ulolag nge Nebucadnezar
 nga ári ka Babilonia.
 Kinnán nakami
 se nakami nginà-ngàngat.
 Inalà na ngámin
 nga minayán na íli mi,
 se na tillan.
 Nagbattug kadatu kapíyán
 nga kuw-kuwa mi,
 ay se nakami nga neula.

- ³⁵Nán daya iJerusalem:
 “Magbáyad ya Babilonia
 ki nangdadál na kadakami.
 Mebálat din kadaya tolay na
 tu nagpatay da kadakami.”
- ³⁶Díkod tu idi ya kagiyan ne APU
 kadaya iJerusalem:
 “Iyà ya mangigdù kadakayu,
 se iyà ya mangibálat kadakayu.
 Passiyánan ku ya bebay na,
 ay oray pe daya gabbuwà na.
- ³⁷Madadál tutu wala ya Babilonia.
 Magbalin ka isa nga dugsù a rabba.
 Awan tolay ya magyán ki íli.
 Daya alsádu nga animál ngala
 ya mag-agyán kitúni na.
 Pagan-ansing da tolay
 ya nàwaán na,
 se daya makasingan,
 ay sumanintà da.
- ³⁸Ummán da ka láyon
 nga magúngug daya iBabilonia,
 se magngarngar da
 nga ummán kadaya annánà láyon.
- ³⁹Ay ki kamit na angnán da,
 ay pagsay-am kuda.
 Iddán kuda ka inuman da.
 Pinglawan kuda
 senu maggan-gánas da,
 ay se dala matúdug.
 Ay áwan da kalukág gin
 ka panda,”
 nán ne APU.
- ⁴⁰“Pasingkunan kuda ki urbun karneru,
 se toru wa karneru se kalding
 nga marùrut nga mippan ki agpartiyán.”

- ⁴¹ Nasákup pin ya Babilonia,
 ya íli nga iday-dáyaw
 daya ngámin tolay ki kalawagán!
 Nakapap-panansing ngin na sinnan
 ya napàyanán na Babilonia.
- ⁴² Linanab na bebay ya Babilonia!
 Nalnap ki dadakkal la palun.
- ⁴³ Nagbalin nga nakapap-panansing
 daya il-íli na.
 Natikágan daya lusalusà na,
 se nagbalin da ka ir-ir-er.
 Awan tutu wala ngin
 ya mag-agyán kitúni,
 ay oray ya manalen nala
 ay áwan pe.
- ⁴⁴ Panísan ku nge Bel
 nga diy-diyos daya iBabilonia,
 se peulli ku ngámin kaggína
 daya inarisamsam na.
 Akkan nin gumánat da tolay
 nga mawe magdáyaw kaggína.
 Narba ngámin nin
 daya darupírip pa abut na Babilonia.
- ⁴⁵ “Dakayu wa iIsrael nga tolay ku,
 magtálaw kayu win ka Babilonia,
 senu akkan kayu meráman
 ki rungat tutu wala ne APU kaggída.
- ⁴⁶ Akkan kayu magansing,
 se akkan kayu madusmaya
 kadaya magi-gìna nu
 nga dam-dámag.
 Káda dagun sabáli nga dámag
 ya magina nu.
 Atán da nga dámag
 mepanggap kadaya naranggás

nga mà-màwa,
se daya agtuturáy nga maggugubát.

47 Ta umbet tala nga umbet
ya oras nga ammánis ku
kadaya diy-diyos daya iBabilonia.

Meap-appat da ngámin,
ay se mewarenán nala
kadaya kal-kalsáda
daya nagkakátay nga tolay na.

48 Ay se la nga maganggam
daya ngámin na atán ka ilángit,
se daya ngámin na atán ked kalawagán,
nu maábà ya Babilonia
kadaya suldádu
nga magpagayát ka dáya
nga manggubát kaggína,”
nán ne APU.

49 “Nu mapaanna
tu inagpatay daya iBabilonia
kadatu iIsrael kitun
se nagpatay da
kadatu tolay ked kalawagán kitun,
ay ummán pe kiyán,
matay daya iBabilonia.

50 Dakayu wa makalásat ki gubát,
magtatálaw kayun!

Akkan nu ipatattát.
Oray atán kayu ka adayyu nga íli,
ay lam-lamtan dà a APU nu,
se akkan nu kal-kaligpanán
ya Jerusalem nga íli nu.”

51 Nán nu, ‘Neap-appat kami
se nerupat kami tutu wala,
ta linnà daya agtangeli
daya napatag ga giyán

kitu Templo ne APU.’

⁵²Ay túya nán ne APU:

“Umbet ya oras
nga dadàlan ku
daya diy-diyos daya iBabilonia.

Ay magina kadaya il-íli
ya akat-atúlág
daya nà-nàtab ba tolay na.

⁵³Ay oray nu umunè
ka panda ka lángit ya Babilonia,
ay se la mangwa
ka naligda nga aglingdán na,
ay ipàrob ku kammala
daya kalínga na nga manadál kaggína,”
nán ne APU.

⁵⁴Ginán nu kod ya páuy daya iBabilonia!
Madama marba tutu wala ya íli da.

⁵⁵Ta atán ne APU
nga mangdadál ki Babilonia.
Paging-inggappan nada ngin.
Ay ummán ki adudúrán
da dadakkal nga palun
ya págat daya kalínga
nga mangraut kaggída.

⁵⁶Ta atán da nga umbet tin
daya suldádu nga manadál kiya Babilonia.
Natiliw win daya suldádu na, ay se
dinadál daya kalínga da
daya bútag ga iggugubát da,
ta e APU nga Dios,

ay idde na kadaya mangwa ka nadakè
ya kapanísán nga karbangán da.

⁵⁷Pinglawan ku daya agtuturáy da,
se daya mamasírib da,
se ngámin daya gugubernador da
se daya ù-upisiyál da,

se daya suldádu da.
 Magkakatúdug da
 ngamay akkan da ngin
 malukág ka panda!”
 nán naya Ari; nge Yahweh
 nga Mannakabalin ki Ngámin
 ya ngágan na.

⁵⁸Ay nán manin ne APU
 nga Mannakabalin ki Ngámin:
 “Marba ya nàrag nga darupírip
 nga abut na Babilonia.
 Daya alingúdu wa gitap
 na ruwágan na,
 ay masídug da ngala.
 Ay áwan sur-surbi
 daya nagrig-rigátan da
 nga inub-ubra,
 ta masídug da ngámin nala.

Tu bílin ne Jeremias kitu Seraya

⁵⁹Tu idi ya bílin ku kitu Seraya, nga pútut tu Neria se apúku natu Maseya. Nebílin ku idi kaggína kane mawe ka Babilonia, kabulun na tu Zedekia nga ári ka Juda. Ay nàwa idi kitu mekappát dagun na nagturáy natu Zedekia. Nge Seraya ya pakammuwan ne Zedekia. ⁶⁰Nesurátan ku ngámin na mà-màwa mepanggap ki pannakadadál na Babilonia. ⁶¹Ay se ku la nán kitu Seraya, “Ibása mu ngámin dedi nga nesúrát kídi nu dumatang ka ka Babilonia. ⁶²Ay se ka la magkarárag nga nán mu, ‘O APU, kinagi mu nga dadàlan mu idi nga íli, ay áwan mabansi nga tolay se daya animál nga sibbiyág, se pagbalinan mu pe ka áwan sur-surbi ka panda.’ ⁶³Ay nu mabalin mu ibása ngámin na nesúrát kídi, ay galútán mu ka batu, ay se mu la mawe ipisù ka wángag Eufrates, ⁶⁴ay se mu nán kikaw nga mangipisù, ‘Ummán pe kídi ya màwa ki Babilonia. Umlad, ay akkan pe yin makátungár ka panda, gapu ki ammánis ne APU kaggína.”

Ay tu idi ya pamalinán naya bàbànan natu profeta Jeremias.

Tu nekadadál na Jerusalem

52 Duwa púlu se isa dagun tu Zedekia kane magári ka Juda. Sangapúlu se isa dagun na nga nagturáy ka Jerusalem. Tu Hamutal tu ina na, nga an-anà natu Jeremias nga iLibna. ²May nadakè ki pagsisinnán ne APU datu kinuw-kuwa tu Zedekia. Ummán kammin kitu kinuw-kuwa natu Jehoyakim kitu nagturáy na. ³Nakarungat tutu wala nge APU kadatu iJerusalem se iJuda, ay tútu lùsawan nada sisinnán. Ay tútu nepetálaw nada kadatu kalínga da.

Nagribilde tu Zedekia kitu ári ka Babilonia. ⁴Ay díkod, kitu mekasiyám dagun tu Ari Zedekia nga nagturáy, ay inumbet rinaut ne Nebucadnezar nga ári ka Babilonia ya Jerusalem, kitu mekasangapúlu nga algaw kitu mekasangapúlu nga búlán. Nagkampu datu suldádu kitu lasi natu íli, ay se da ginaburán tu ígid natu abut ka unean da nga mangraut. ⁵Ay díkod nalimut tu íli panda kitu mekasangapúlu se isa dagun kitu nagturáy tu Zedekia ka Jerusalem. ⁶Ay kitu mekasiyám ngalgaw kitu mekappát ta búlán kitun kam nga dagun, ay áwan da tutu wala ngin kanan datu tolay kitu íli. ⁷Ay tútu nangwa da ka abbut kitu darupírip pa abut natu íli. Ay kane gabi, ay lummawán nga nagtatálaw datu suldádu. Nanalen da kitu dad-dalenán kitu nagbátán natu gagyangán natu íli nga adanni kitu kamulán natu ári, ay se da nameyag kitu tanáp ka Jordan. ⁸May impal datu suldádu nga iBabilonia da, ay sinimát da de Ari Zedekia kitu tanáp ka Jerico. May nagtatálaw datu suldádu ne Zedekia. Pinanáwan da ngala ngin. ⁹Ay tútu tiniliw da tu Ari Zedekia se da nippan kitu giyán natu Ari Nebucadnezar nga atán ka Ribla nga sákup na Hamat. Sinintinsiyaán da nge Zedekia kitúni. ¹⁰Pinatayán ne Nebucadnezar datu pútut tu Ari Zedekia kitu àràng na. Pinatayán na pe kitúni Ribla ngámin datu ù-upisiyál ka Juda. ¹¹Ay se na ngala tinukil tu mata tu Ari Zedekia, se na piníngil ka káwar, se na nippan ka Babilonia. Ay nebálud na tu Zedekia kattoni panda kitu nekatay na.

¹²Ay kitu mekasangapúlu walgaw kitu mekalimma búlán kitu mekasangapúlu se siyám ma dagun nga nagturáy tu Ari Nebucadnezar ka Babilonia, ay nawe tu Nebuzaradan ka Jerusalem. Aggína tu ap-apu datu suldádu tu Ari Nebucadnezar. ¹³Sinidug na tu Templo ne APU, se tu palásiyu natu ári, se ngámin datu babalay datu nasáad nga tolay ka Jerusalem. ¹⁴Ay rimba pe datu suldádu nga kabulun na tu darupírip pa

abut na Jerusalem. ¹⁵ Ay se yala inalàan natu Nebuzaradan datu pub-pubri nga tolay se datu nabansi nga tolay ka Jerusalem, se nada nippan na nebálud ka Babilonia. Inalà na pe datu nabansi kitu íli, se datu pummane yin ki ári ka Babilonia. Nebulun na pe nga inalà datu ngámin na atán paglaingán na ubra. ¹⁶ May nepalúbus natu Nebuzaradan nga magbansi datu duddúma nga pub-pubri ka Juda, ta aggída datu magtagasingan kadatu kaubásan kitúni, se aggída pe datu magtálun kitúni.

¹⁷ Ay dinadál datu iBabilonia datu bága nga adígi, se datu batay nga atán kitu Templo ne APU, se tu abay nga bága nga besin, se da nippan ngámin datu bága ka Babilonia. ¹⁸ Ay inalà da pe datu bága nga aggipayán ka abu, tu pála, tu pagkartib ka pabílu, malúkung, ispun, se datu ngámin na bága nga usár kadatu ub-ubra kitu Templo. ¹⁹ Ay inalà pe natu Nebuzaradan datu bibittà a malúkung se datu aggipayán ki birgáng pára ka insensu, se datu besin, se datu kanderu, se datu aggiparotunán ka pingki, se datu akap, se datu ispun, se datu malúkung nga aggipayán ka básì nga medátun, se datu ngámin usár nga nàwa ki silber se balitù. ²⁰ Ay akkan da ngin makílu ki dammat da tutu wala datu bága nga adígi, se tu isa nga rusud, se datu sangapúlu se duwa nga sinan báka nga neparotunán tu abay tutu wala nga rusud. Ngámin datun ay nepàwa natu Ari Solomon pára kitu Templo ne APU. ²¹ Ay datu duwa nga adígi, ay walu mitru tu kadaddu da, ay se annam mitru tu paliput da. Naglúngug da, ay appát kurimngán tu tannag da. ²² Ay kitu untù dedi nga adígi, ay atán pinangkaúlu na nga bága nga duwa mitru ya kalingúdu na. Napalebután ka ummán ka sígay tu singan na, se sinan búnga pomegrante ka pinangkadekorasiyon na. Pabeg bága pe ngámin dedi. ²³ Ay siyám púlu se annam ngámin nga pomegrante tu nepaliput ki káda nga adígi, ay magatut ngámin tu dágup datu nepaliput kitu ummán ka sígay tu singan na.

²⁴ Ay tiniliw pe natu Nebuzaradan tu Seraya nga apu datu pádi, se tu Zefania nga sumarunu kaggína, se datu tallu wa guwardiya kitu gagyangán natu Templo. ²⁵ Ay tiniliw na pe tu upisiyál kitu íli nga ap-apu datu suldádu datu iJuda, se pittu kadatu magtù-tùgud kitu ári, se tu piníli natu kumander nga makammu kadatu suldádu nga kaseng na, se annam púlu nga lalláki nga atán pikam kitu íli. ²⁶ Ay se yala nippan natu Nebuzaradan da kitu

52:22 Ya pomegrante, ay isa nga káyu nga magbúnga ka ummán ki dadakkal nga bayábat nga daggáng ya kulor na.

giyán na ári ka Babilonia nga atán ka Ribla. ²⁷ Pinapatay natu ári ka Babilonia da kitúni. Ay díkod netálaw da nga bálud datu iJuda kitu íli da.

²⁸ Tu idi ya lista natu bíláng datu iJuda nga netálaw ne Nebucadnezar: 3,023 ngámin tu bíláng datu nippan na ka Babilonia nga nebálud kitu mekapittu dagun natu Nebucadnezar nga nagturáy ka Babilonia. ²⁹ Ay kitu mekasangapúlu se walu nga dagun tu Nebucadnezar nga nagturáy, ay 832 pikam tu tiniliw da ka Jerusalem. ³⁰ Ay kitu mekaduwa púlu se tallu nga dagun nga nagturáy tu Nebucadnezar, ay 745 datu tiniliw tu Nebuzaradan se nada nebálud. Ya dágup datu ngámin iJuda nga nebálud da, ay 4,600.

Nawayaán ne Jehoyakin

³¹ Ay kitu mekaduwa púlu se limma ngalgaw, kitu mekasangapúlu se duwa búlán, kitu mekatallu púlu se pittu dagun nga nekebálud tu Ari Jehoyakin, ay tu Evil-merodac tu summukát ta nagturáy ka Babilonia. Ay namáru kitu Jehoyakin. Tútu nepelawán na kitu agba-balúdán. ³² Nindù kaggína, ay niddán na ka nangátu wa sáad may datu duddúma nga ári nga kabulun na kitúni Babilonia. ³³ Ay díkod nippà pe yin ne Jehoyakin tu bádu na nga bádu bálud, ay se neduwa peyang ngin mangán kitu ári panda kitu nekatay na. ³⁴ Ay niddán peyang pe natu ári ka Babilonia ka kanan se usár na panda kitu nekatay na.